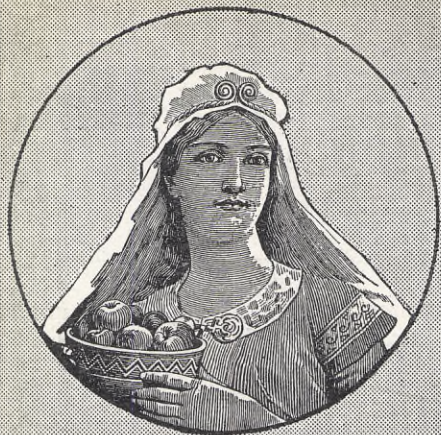

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

Idun

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **50**

DEN 14 DEC. 1924

PRIS **35 ÖRE**

REDAKTÖR
EVA BERGSTRÖM-
NYBLUM

Lucia

är här och julen i antågande med
dess kära julklappsbestyr, åt vilka
dessa nummer av Idun ägnas
med råd om julklappar.
(Foto: Jæger)

K R Ö N I K A

BLAND SKYLTGATORNAS JULklappsfönster är ett alltid säkert på sin framgång. Barnen trycka näsorna platta mot rutan och även de stora stanna roade framför denna utställning av putslustigheter. Ulspegel själv tycks ha strött ut sina skatter och han är ädelmodig nog att inte behålla dem för sig utan för en slant lämnar han ut konsten att dra folk vid näsan. Man behöver inte grubbla över varifrån allt detta narri kommer. Det doftar Tyskland lång väg av uppsluppenheten, ty så skämtsamt av sig är man trots allt bara kring biersejdlarna i Fliegende Blätters hemland. Somt av lustigheten är förresten gammalt och det var visst tjugofem år sen vi första gången voro med om att magnetiskt lyfta en tallrik tack vare gummibollen som i hemlighet smusslats under duken. Det är likaså ganska länge sedan den utspillda bläckflaskan första gången åstadkom sensation eller den brinnande cigarrstumpen på den fina vita bordsduken uppväckte husmoderns förtrytelse som upplöstes i skratt när hon fick se att tobaken var konstgjord. Än minns jag livligt när Calle Cederström förskräckte sina gäster vid det öronbedövande ljudet i serveringsrummet som alldeles tydligt tillkännagav att hela glasskåpet med innehåll krossats till småsmulor. Man rusade ut och fann honom stå skrattande med några metallplattor som slängda i väggen åstadkom hela oväsandet. Flygbaronen är borta men numret med den sönderslagna servisen är fortfarande kurant vara, lika begärlig som den skrikande dynan som ger fula ljud ifrån sig då man sätter sig på den eller tändsticksasken som det hoppar en rätta ur eller blyertspennan som viker sig som en gummisnodd då man skall skriva med den. Nya nummer bli påspädda och den som passar på i tid innan varorna ta slut kan få både teskeden som smälter i kaffekoppen och saxen som inte går att öppna och sockerbiten med den envisa flugan på, ty hur man än sjasar åt snyltgästen sitter han ändå oförskräckt kvar.

Världen vill alltså fortfarande bedragas. Somliga bli bedragna på sin julstämning av samma skäl som gör att sockerbagarn vänder sig bort när man vill bjuda'n konfekt. En mycket bekant författare av glada verser blev tillsjorpd om han kunde låna ut några julklappsvers han skrivit på julafton.

Jag kan inte, bekände han, av det enkla skälet att jag skriver aldrig julklappsvers. När vi ha hunnit så långt som till julafton är jag förbi. Då har jag författat femtielva julpoem i både den högstämnda och den komiska genren, jag har gråtit sentimentalt jullack och osat julglögg så jag tycker folk dragit kläderna åt sig när jag setat i spårvagnen. Jag började vältra mig i julkorv när den första gullvivan skulle till att spricka ut, rimmade på julgröt då julisolen lockade folk till landet och dansade kring gran medan augustiäpplet fick sin första vackra rodnad. Jag har pulsat i julesnö mitt i rötmanadsgasset och sett julstjärnan på toppen av majstången. Nu är jag så led på jul att jag tänker fira julafton med en påsk-

lilja i knapphålet, ett fastlagsris på bordet och läsande En midsommarnattsdröm tillsammans med några pingstbrudar.

Det är bäst att ordna åt sig så som man bäst finner. I känsla därav ha några bebjärtade personer bildat en ny förening som motvikt till alla de utländska som hota att översvämma Stockholm med sin internationalism. Vi ha svensk-patagoniska sällskapet, svensk-grönländska sällskapet, svensk-nyzeländska sällskapet m. m. men ingen har varit klipsk nog att bilda Svensk-svenska sällskapet. Nu är det gjort. Sällskapet uppgift är att sammanföra för varandra hittills ganska obekanta personer omkring den s. k. familjelampan, ett föremål som på 1850-talet och tidigare allmänt förekom i hemmet. Högtidsdagen firas sålunda att familjefadern säger återbud till sällskapet Hm. Hm. där han annars skulle ha tagit åttonde graden (med Stora krusedullen) samt sveper om sig nattrocken, ett på 1800-talet använt plagg som han för tillfället fått låna från Nordiska Museet. Därpå öppnar han en god gammal bok, inte en av det modärna lafset, och ber familjens medlemmar slå sig ned runtom bordet, vilket de gärna göra ty frun bryr sig inte om att gå till Husmostrarnas Vänner där konsumenten Strut Andersson håller föreläsning om Konsten att tillvarataga korvskinn och därav göra en enkel men god familjemiddag för fyra personer. Unga herrn avstår gärna från att se Harry Persson slåss med en ölutkörare från Otaheiti för han tycker att boxningen är en på det hela taget ganska simpel sport och unga fröken som på mammans böner dolt sitt shinglade hår bakom en åtta meter lång lösfläta har tagit itu med soffkudden som hon började på med våren 1918 och har ringt till Joppy och Noffsy att hon tycker jazz är det fånigaste som finns och inte mer tänker gå till Jazzil eller andra danshålor. Lilla Ull-Britt har snällt läst på sina läxor utan påminnelse och Gurrans har burit ut sin radio till Kristin i köket och bett henne koka kaffe på den för den är inte mera värd. Frid och förnöjsamhet breda sin mättade stämning. Herrn har gärna avstått från sin cigarr för den gemensamma trevnadens skull och unga herrn längtar inte heller efter sitt bloss för man skall ju behärska sig. Kvällen förflyter under förädlade samspråk och när till slut var och en går till sitt efter att ovanpå ölosten ha med jublande röster sjungit »Hem ljuva hem» är det i den värmande känslan att ha tillbrakt en riktigt angenäm kväll i Svensk-svenska sällskapet.

Prenumerera på Idun 1925!

Med detta nummer följes en *prenumerationsblankett* för prenumeration å Idun för 1925. Den ifylles och insändes till närmaste *postanstalt* eller *bokhandel* ju förr dess helle!

Prenumerationspris 1925:

Helt år kr. 15:—

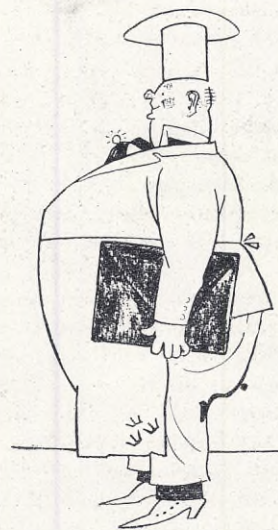
Halft år kr. 8:—

Förresten kan om vad sig i riket tilldragit haver för kvinnan antecknas att på Gotland har en dam blivit vald till nämndeman men tack vare en oridderlig länsstyrelse motad ut från tingslaget igen. Carl Ferdinand Lundin i D. N. har ägnat den avmottade frun en teckning och en beklagande vers:

Det här var ju ett högst oartigt sätt, min fru, av Gottlands södra häradsrätt: Utfockas rätt och slätt från platsen man er gett. Men, kära frun, försök att ta det lätt.

Vidare har den danske fru Hörup föreslagit ett departement för hemmets frågor. Det nya köksdepartementets chef blir naturligtvis en karl, anser vår kollega Stockholmstidningen som redan har den nya ministerns utseende klart. Så här ter han sig:

Porträttet åtföljes av en vers:

Förtjuserska! Du vecka, svaga käril, som har din värd förlagd till hemmets äril, du måste ha ett fast och manligt stöd från statens sida, när du bakar bröd; du måste ha en man på taburetten, som känner silen, biffen och kotletten, ett statligt köksdepartement, som vet hur man skall röra till en pannkakssmet, där man kan lära dig att bädda sängar och spara dina knala hushållspengar, du måste ha ett statsråd, som är rapp i barnavård med flaskor och med napp, som vet hur man i blöjan lindar ungen och som kan förelägga det för kungen. Du måste ha en verklig byråkrat att ta till råds när du ska laga mat, och julkalaset, du ska ha till helgen, det måste föredragas i konseljen. Förtjusarinna! Det må vara hänt! Du ska det få, ditt köksdepartement!

Vad säga damerna om sin ställföreträdare?

CELESTIN.

"TEKÅ" Zinkputs

E F T E R R I D Å F A L L E T

»KUNGENS AMOUR», BRITA VON HORNS SENASTE PJÄS PÅ KOMEDITEATERN.

KOMEDITEATERN HAR GETT SIG i lag med en historisk komedi av Brita von Horn. »Kungens amour» är ingen rivande pjäs och kommer väl knappast att efterlämna något djupare märke i svensk dramatik, men den är gjord av en dam, som med omisskänligt redbart uppsåt strävat att ge sina figurer sceniskt liv. Hennes föregående stycke »Kring drottningen» blev ju en långt ifrån föraktlig succès, beroende dels på författarinnans blick för vad som gör sig i rampljuset, dels på den väl träffade tidsfärgen och dels slutligen på det utmärkta framförandet, där särskilt huvudpersonen gjordes med en bredd och must som man ännu kommer ihåg. Vad Brita von Horns senaste alster beträffar är jag inte alls säker på att utförandet gjorde rättvisa åt pjäsen. Dess styrka ligger i tidsbildens historiska skimmer, icke i det rent dramatiska, och om en del roller lagts i lämpligare händer tror jag resultatet blivit avsevärt bättre.

»Kungens amour» är berättelsen om Fredrik I:s kärlekshandel med den sköna Hedvig Taube. I de tre akterna händer ej så värst mycket, tråden är en smula tunn och löper utan allt för många dramatiska fnurror, men i dialogen har författarinnan tillfälle att lägga in en del både kvicka och allvarliga saker. Den något utdragna exposén får man av två betjänter, som säga djup sinnigheter framför en klocka, och rätt vad det är står den stränga Ulrika Eleonora på scenen. Hon sluter förbund med sin gamle arvförmyndade kanslipresidenten Horn för att med hans hjälp hindra det påtänkta giftermålet till vänster mellan Fredrik och Hedvig. Så får man göra bekantskap med dessa båda: den svage, utsvävande monarken som enligt historien aldrig skulle gjort sig möda att öppna en bok och den gamle pampige storamiralens lättfärdiga dotter, instormande som ett yrväder efter att ha lärt Ponpon falla på knä för drottningen. I samma veva återvänder hennes ungdomskärlek från Spanien, en viss baron Adolf von Gädde, skön, förälskad och aristokratisk men dock ej ädlare än att han i andra akten inför öppen ridå är nära att bära sig illa åt med sitt hjärtas utvalda och bara hindras av ett lätt buller bakom kulissen. Intrigen spetsar till sig. Drottningen har svimmat men vaknar upp i lagom tid för att lyssna till samtalet. Det blir den gamla historien om ett tappat brev och ett ungt par som dansar menuett medan de leta efter biljetten allt under det kungen, svartsjuk och misstänksam, bevakar deras rörelser i en spegel. De båda rivalerna ryka ihop och baronen arresteras. I sista akten glider segern drottningen ur händerna just på grund av hennes kärlek till maken; baron Gädde får en ambassadörspost och Fredrik I åker ut i galavagn med den nyutnämnda grevinnan von Hessenstein vid sin sida. Kvar står Ulrika Eleonora, besegrad men oböjd, medan Horn vördnadsfullt kysser henne på handen. De två ha åter blivit fiender.

Jag har redan som min uppfattning nämnt, att utförandet ej gav full rättvisa åt stycket. Detta dock med ett undantag: Märta Halldén. Här gjordes mer än vad rollen någonsin antyder. Hon var drottning

Tollie Zellman i »Dockan».

i varje tum, rakryggad, stel, avmätt och befallande. Det var som om Karl XII:s stränga syster med den böjda näsan och det livlösa ansiktet stigit direkt ur ramen kring någon av Schröders eller Paschs målningar, satt sig upp i guldkarossen och kört till Komeditaterns lilla scen. Porträttligheten var slående. Genom Märta Halldéns framställning fick gestalten en fläkt av stor tragik över sig och ryckte upp i främsta planet, vilket knappast torde varit författarinnans avsikt. Drottningen stod där som en dominerande centralfigur med det kalla, beräknande huvudet och det stackars förpi-

Iduns julnummer

medföljer denna vecka Idun kostnadsfritt till tidningens alla fasta prenumeranter. Det rikt illustrerade julnumret inledes med en dikt av prins Wilhelm. Författarinnorna Selma Lagerlöf, Elin Wägner och Anna Lenah Elgström bidraga med var sin novell. Georg Nordensvan ger en sakrik och intressant studie av Gustaf Cederström och hans konst, till vilken fogas ett bildgalleri av Cederströms tavlor samt julnumrets omslagsbild efter Cederströms målning: »God morgon, gossar!» Av Bo Bergmans hand är en novell »Den tomma staden» och i uppsatserna »Sessor i kungaborgen», »Vår barndoms käraste julgäster» och »Julklappar på mormors tid» får man kunskap och intressant historia i lekande och angenäm form. Ett roligt bildbidrag är berömda konstnärers ungdomsteckningar och gott humör finns naturligtvis som vanligt i ord och toner av Delsbostintan. Sist men icke minst märkes en berättelse av Albert Engström med illustrationer av författaren.

En välkommen julklapp

i alla hem blir Iduns julnummer, där Ni finner fint illustrerad, värdefull, omväxlande och roande lektyr för stora och små. Pris för lösnummer i handeln kr. 1: 50.

nade hjärtat, med den åldrade kvinnans bittra resignation inför ungdomens segrar och med Karlarnas okuvliga stolthet i det blåa blodet. Bredvid henne blev allt annat blekt. Kungens fryntliga och väl skrivna roll spelades av Ernst Eklund en smula torrt och opersonligt — det är dock en tacksam uppgift, som skulle kunnat formas till ett saftigt porträtt av cynism och humor, ynkedom och vällust. Mathias Taube var kanslipresidenten, en rätt intetsägande person då karaktären blott förefaller skisserad, och Bengt Djurberg en uppstyltad baron med tvivelaktigt patos. Hedvig Taube, enligt mitt förmenande allt för fräckt och brådmoget tecknad, kunde inte övertyga på det sätt rollen lagts till rätta av skådespelerskan, och man kunde inte värja sig från intrycket att den söta flickan var en liten förtjusande parisiska, som lekte med i en uppsluppen maskerad. Nils Ekstams betjänt var tagen på kornet, vilket inte kan sägas om hans spralliga kollega, som fördärvade mycket genom sina billiga clownier.

Inropningarna blevo många och till slut fick scenen tycke av ett mindre växthus, där författarinnan log ett soligt leende bland de andra blommorna.

*

André Picard, som skrev »Kiki», är ingen dum karl, men frågan är om kompanjonskapet med Jaeger-Schmidt gagnar honom. Åtminstone verkar det inte så i »Dockan», som Blanche-teatern nu har på programmet. Den gör anspråk på att kallas komedi men är i mitt tycke en sentimental fars, där det gasas vid champagneglaset och sägs jolmiga fadäser i sängkammarempelns rosiga halvdager; där fem herrar, varav två med framgång, äro förälskade i den sköna revyartisten Frelon med det rymliga hjärtat och den tomma børsen; där en docka spelar huvudrollen bland de andra dockorna och där primadonnan mot slutet gör ett fåfängt försök att analysera kärleken för att på så sätt komma underfund med vilken av de fem herrarna hon i själva verket älskar.

Det torde vara onödigt att närmare gå in på den osannolika handlingen. När en kvinna inte längre är i stånd att skilja mellan en pierrot av krollsplint och en ung man i skära pyjamas förstår man att det måste vara så och så med hennes sinnesstämning och att denna helst inte borde dragas till beskådande inför en större allmänhet. Kanske är det hela avsett att vara mycket djupsinnigt. Men i så fall skulle det konsekvent genomförts som ett stiliserat commedia dell'arte-spel eller som ren burlesk. Nu blev det varken det ena eller det andra utan en stillös anrättning, inte kall och inte varm utan det värsta av allt: ljummen.

Tollie Zellman tog ut vad hon kunde av Frelon. Hennes skickliga replikföring och goda humör gjorde att man ändå fick någon behållning av kvällen. Bland de andra var det egentligen bara Nils Lundells vivörtypp, som stack av. Publiken reagerade märkbart olika.

PEWE.

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

I ETT STOCKHOLMSKT PRÄSTHEM

DEN SVENSKA PRÄSTGÅRDEN, luterska kyrkans stora kulturkraft, har i århundraden för församlingsborna varit ett öppet hem, en kulturhård, där höga och låga samlats kring andlig och materiell spis. Ingenstädes har svensk gästfrihet nått en sådan kulmen som i prästgårdarna. Dessa ärofulla traditioner fullföljas i alldeles särskilt hög grad i den trevna våning vid Jakobsgatan, där kyrkoherde Eskil André och hans maka mitt i storstaden rett sig hem, så fridfullt och idylliskt, som man tänker sig en prästgård på landet.

Redan i hallen, där brasan sprakar i den öppna spiseln och kastar sitt flammmande sken över den vackra tavlan med interiör från Jakobs kyrka, slår det emot den besökande en fläkt av värme och hemtrevnad, som blir ännu starkare, när man kommer in i salen, där adventljusen brinna och adventspråket »Si, din konung kommer till dig» står kransat med gröna slingor och omgivet av brinnande ljus.

»Barnen hålla så mycket av den gamla vackra seden att för varje söndag i advent tända först ett ljus, så två, ända till fyra den sista», säger fru André, och när jag frågade, om vi inte skulle lägga bort det i år, när de nu alla äro så stora, ropade de med en mun: »Nej, då känna vi inte, att det är advent.»

De »stora» barnen äro sex, och utom älsta syster, som innehar den aktningvärda åldern av 19 år, gå de alla i skolan, pojkarna i ringarna, flickorna i Brummer-ska skolan.

»Hur långa läxorna än äro», säger deras mamma »försöker jag alltid att få

En handarbetsstund i hemmet — fru André med sina döttrar.

Att ge make och barn en stark känsla för hemmets värld är hustruns största plikt, säger makan till S:t Jakobs kyrkoherde i nedanstående artikel, som ger en förträfflig interiör från ett nutida prästhem.

alla samlade en stund varje dag kring brasan i hallen eller kring pianot. Vi spela och sjunga en smula allihop, och det är vår glädje att göra det tillsammans. Ibland får man riktigt kämpa för att rädda den där lilla fridsamma stunden i storstadsjaktet, men nog går det, när alla vilja det, och hemmets stund är åtminstone i mina ögon dagens heligaste. Det blir ju den där samvaron, som gör hemmet till hem,

och som kanske blir barnens käraste minne, när de en gång som vuxna skingras åt olika håll. Det är detta, som jag tycker är en mors stora livsuppgift — att ge make och barn denna starka känsla för hemmets värld — och med all aktning för de utåt verk samma fruarnas intellektuella insatser, — anser jag dock, att vi ha de största plikterna mot våra närmaste.

Livet är ju eljest fullt av intressen och uppgifter för en prästfru. Vad som utanför hemmet särskilt lockar mig, är missionen och allt vad den innebär av kulturella och ideella plikter. Det nyligen hållna missionsjubiléet i Uppsala gav ett glädjande intryck av Sveriges insats på detta område. Men mycket återstår. Vi ha här i Jakobs församling en missionsförening med gamla anor. En gång i ve-

kan samlas vi där till symöte och sälja sedan på våren dessa arbeten till förmån för missionen. En annan förening, som ligger mig varmt om hjärtat är Jakobs nybildade skyddsförening. Den omfattas med livligt intresse nu, sedan vi fått vår egen. Förut var den gemensam med Johannes församling. Så ha vi våra församlingkvällar, en dag i veckan, då alla kvinnliga församlingsbor bänka sig vid kaffebordet i församlingssalen och syssla med handarbete, medan jag eller fru Johnsson, församlingens andra prästfru, läser högt.

Ungdomsföreningen och söndagsskolan skulle jag också gärna vilja ägna mig åt, men det är nästan omöjligt att hinna med. Därtill äro hemmets plikter för många och — för kära.»

FLEUR.

IDUNKLUBBENS STORA JULFEST

RUTH ALTHÉN, VALBORG HANSSON, IDA GAWELL-BLUMENTHAL OCH GRETHE WIESENTHAL MEDVERKA.

IDUNS KVINNOKLUBB HADE SINA sista sammankomster för höstsången onsdagen den 3 och 16 december. Det var två lyckade syftnar, där Idunklubbens damer fingo göra bekantskap med tre var och en på sitt område kända personligheter, fruarna Anna Lenah Elgström, Alice Tegnér och Lillemor Montelius, vilken senare med fin uppfattning och stor talang föredrog fru Tegnér's sånger.

Men höstsångens avslutning betyder också att Iduns Kvinnoklubb's första levnadsår är till ända. Det var i december förra året som inbjudan till Iduns Kvinnoklubb utgick, klubben kan alltså fira ett års-jubileum nu efter ett av allt att döma synnerligen lyckosamt år, som borgar för fortsatt framgång och våra läsarinors fortsatta anslutning till klubben. Ett jubileum måste naturligtvis värdigt firas och vi passa på nu i

samband med julen, som inbjuder till julfest.

Onsdagen den 17 december har utsetts till jubileets och julens firande i klubben.

Då vore det meningen att hela klubben samlad — alltså båda sektionerna — skulle träffas på Grand Hotell, Bolinderska huset, och det är klubbstyrelsens varma förhoppning att ingen klubbmedlem uteblir, ty utan skryt kan sägas, att programmet är synnerligen lockande. Vi ha fått löfte om medverkan av några bland våra mest kända förmågor på olika konstområden, liksom ingen möda skall sparas för att övriga arrangemang skola bli de angenämast möjliga — en vanlig hemtrevlig och gemytlig klubbafton i större skala är vår förhoppning!

Programmet för underhållningen är omväxlande, där finns både allvar och skämt, djup konst och lättare. Operasångerskan fru Ruth Althén har lovat sjunga, skådespeler-skan fru Valborg Hansson reciterar, valsdrotsningen Grethe Wie-

(Forts. sid. 1315.)

Two av julfestens gäster, Ruth Althén (t. v.) som sjunger och Valborg Hansson, som reciterar.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRÅNHÅLLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

KÄRLEK OCH FRIERI PÅ BORNEO AV D:R ERIC MJÖBERG.

Brudgummen i bröllopsdräkt.

VARFÖR SKULLE EJ KVINNOORGANET Iduns spalter vara öppna för de café-au-lait-färgade damer, som svertas fram sitt liv under ekvatorns tyngd!

En kvinna är och förblir en femina var än hennes vagga stått. Här liksom hemma kan hon vara kokett och fåfång, bedårande och förförisk, infernaliskt härsklysten och bottenlöst intrigant, hon kan vara from som ett lamm men nästa sekund vildare än djungelns tiger, isande i sin kyla, passionerad i sin glöd. Hennes själs latitud är avundsvårt mycket större än mannens och det är väl därför som vi män älska henne så högt.

Intet ämne intressera kvinnorna mera än frieri och äktenskap. Varför då ej ge en tvärsektion, om också kort, av dessa samhällsviktiga funktioner från de luftstreck, som överflöda av värme. Det är ju apriori givet att de förete stora olikheter med våra kalla länders. Moral har alltid varit ett geografiskt begrepp, en fråga om longitud och latitud och har troligen ett visst ouppklarat sammanhang med isobarer och isotermer.

Då de båda könen börja bli varse sin medfödda nakenhet, blygas och ta till kläder, om än aldrig så lite, då är härnere den farliga åldern inne. Detta inträffar — damerna först — vid pass sex år för flickan och vid tio år för ynglingen.

Instinktivt söka de närma sig varandra. Ty så har naturen velat. Den unge mannen vädjar först till ungmöns sinne för luktsensationer. Han »strängar» upp väluktande frön till ett halsband, som han obemärkt smusslar in under den skönas slummerkudde.

Skulle Serini nästa dag värdigas bära

En ung mans väg till eno pigo skildras här åskådligt och roande av vår kända landsman och forskningsresande d:r Eric Mjöberg, som från tropikerna, där han sedan några år vistas, sänder Idun denna artikel, den första av en serie brev från söderns länder som d:r Mjöberg utlovat.

dem, är redan halva spelet vunnet och Lawaj gnuggar händerna i försmaken. Han söker nu »armtjusa» sin donna med musik från sin keluri-harpa och finner henne idel öra. Han spelar för henne i de eventuella svärföräldrarnas rum kväll efter kväll. Uppbrottet sker allt senare och senare. Han går kärleksdrucken hem över daggstänkta berg långt efter det påfågelfasanen börjat sin arla morgonkonsert.

Nästa kväll är Lawaj åter vid sin kärestas sida. Han söker behaga Serini och hennes föräldrar med sång över förfädernas bedrifter.

Skulle flickstumpan finna behag i grön-gölingens vokala resurser, förbjuder henne god ton att direkt visa detta. Men huru oändligt många vägar föra ej till kärlekens ängder! Etiketten fordrar att kvinnorna ge besökande män cigaretter, som de själva tänt. Aha, här yppar sig ett osökt tillfälle! Tusenden och ett äro de knep som tillgripas. Cigaretterna, som i kvalitet ej precis komma upp till de egyptiska, rullas i torkade bananblad och en knut slås runt mitten. Men så gjorde ej det nedkärade flickebarnet Serini. Hon knöt upp den i den ändan som föll närmast munstycket och den tjyppoiken avläste ögonblickligen hennes hjärtespråk.

Morgon och afton nästa dag. Vår Don Juan är åter vid Serinis sida. Föräldrarna låtsas vara en smula skumögda och se så gärna mellan fingrarna. Lawaj river med händerna i sitt stripiga hår och klagar över huvudvärk, vilken krämpan härnere alltså icke är ett kvinnornas prerogativ. Serini gripes av medlidande och ger honom massage.

Så uppkommo massöser på vår jord. Borneo har däremot aldrig frambragt manicurer och chiropodister, det kan jag på heder och samvete intyga. De sprungo troligen från långt högre folkskikt, om de ej äro inhemska i Europa.

Serini gnider och knådar så mjukt och behagligt med sina jungfruliga fingrar, att Lawajs värkande huvud sjunker helt ned i hennes sköte.

Då hon ser ned på hans utbredda anlete fastnar hennes blick instinktivt vid ögonbrynen. Dessa spela en viktig roll i kärleksspaningens tjänst. Hon griper sin pincett av mässing och plockar ut det ena hårstrået efter det andra. Då flamlar det plötsligt till av svartsjuka från djupet av hennes själ och ögonen blixtra av vrede. »Här har ju en annan kvinna varit före mig, du har ju knappast några hår kvar, du eländige!» Det blir en stunds häftigt gräl, deras första, men Lawaj lyckas släcka eldsvådan under högljudda försäkringar att än-

Bruden smyckad för sitt bröllop.

nu ingen kvinna korsat hans kärleksstig. och se lilla Serini plockar snällt ut de återstående. Lawaj antar allt mer och mer utseendet av en albinos!

Lawaj lämnar ej Serini förrän fram på morgonkanten. Folk börjar som alltid att prata. Föräldrarna göra sig huvudbry över de företagsamma barnen. Konferenser avhållas.

Men då tar Lawaj som en man steget fullt ut, anförtror sin pappa hela hemligheten och ber honom gå till hövdingen i byn för att få hans tillstånd att äkta Serini.

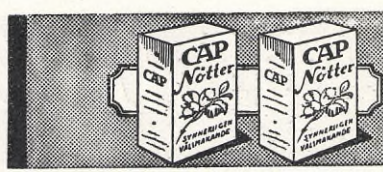
Fadern söker hövdingen, som låtsar den största förvåning, trots att han väl vet av det hela. Han skakar betänksamt på sitt grånade huvud. De medförda presenterna göra emellertid underverk och den ena betänksamheten efter den andra faller till marken.

Förlovningen tillkännages i byn. Lawaj behöver ej längre för skams skull traska hem innan den nya dagens ljus tänts. Han sover lugnt vid kärestans sida, tills solen står högt på himmelen. Ty sådan är landets sed.

Några presenter till svärföräldrarna ha gjort dessa mjuka som vax. Lawaj är ju dessutom en spänstig yngling, som redan tagit en fiendes huvud — giftermålsstreck. Han lovar bli en präktig svärson.

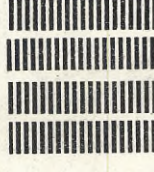
Dagen för bröllopet fixeras till straxt efter risskördens avslutande, då rikligt med risbrännvin finnes och vid nymåne, ty strax efteråt har månskaran en profil påminnande om »mulier pregnans» vilket bådargott för familjelyckan.

Gudarnas vilja måste emellertid först avläsas i ett svins leverfläckar och omenfåg-larnas tecken provas. (Forts. sid. 1314.)

Nötter

Ytterst delikat nougatchoklad i kartonger à Kr. 1:25

DET LITTERÄRA LIVET

RELIGIÖSA OCH PROFANA BÖCKER BREDVID VARANDRA UNDER GRANSKARNES BLICK.

EN HUVUDSTADSKRITIKER HAR polemiserat mot en av mig i min roman von Sneckenströms uttryckt uppfattning att 80- och 90-talen voro utpräglat irreligiösa eller areligiösa perioder i svenskt liv. Givetvis funnos också under dessa epoker religiöst intresse och religiösa rörelser liksom även ett visst antal framstående företrädare för det religiöst andliga, vilka mer eller mindre, inom en liten krets, voro tongivande eller skolbildande. Men skall man i skönlitteraturen och i pressen och i vad vi med ett slagord kunna kalla de intellektuellas hållning finna en återspeglning av tiden i stort sett — och det torde vara svårt att komma ifrån — tror jag likväl flertalet skall ge mig rätt. Litteraturen på 80-90-talen återgav nog emellanåt ungdomliga religiösa kriser, men nästan ofelbart utmynnande i ateism; ett enda litterärt namn, Mathilda Roos, framträdde med klart religiös livssyn. Utom i specialorgan, hade pressen ingenting alls till över för de religiösa strävandena eller positionerna. De högst bildades andliga formning skedde i regel utanför de religiösa inflytandenas gränser. Den inbrytande, segrande demokratin, vare sig den hade liberal eller socialistisk färgning, var avgjort kall mot kristendomen, om inte direkt avog.

Nu efter 30-40 år är ställningen en helt annan. Helt visst återfinnas ännu många av de till ledande poster hunna »intellektuella» kvar på skansen såsom komplett oförstående inför varje manifestation av religiöst intresse av vilken art det vara må. Men den stora, även den bildade allmänheten är icke med dem. De stora tidningarna dra sig ingalunda för att ge rikligt spaltutrymme åt företeelser eller debatter, som ha med det religiösa livet att göra; och recensenten av skönlitteratur finner på sitt bord en påfallande mångfald böcker, som äro rent religiöst betonade, eller avhandla religiösa miljöer o. s. v. Här är ej platsen för en utredning av orsak och verkan. Att religiösa tankegångar kommit in i det allmänna medvetandet, att önskan om klarhet i det religiösa eller åtminstone ett levande intresse därför råder på ett helt annat vis än för ett 30-tal år sedan, synes mig vara ett nästan solklart faktum — som icke berör frågan om huruvida denna vår tid i och för sig är bättre eller sämre än någon annan.

Kristi återkomst av Carl Larsson i By står för mig som ett mycket typiskt och mycket intressant tidsdokument i detta sammanhang. »Efter det stora kriget, som varade i 52 månader,» så börjar första kapitlet och ställer oss därmed mitt i idag. Vi befinna oss i Världsstaden, och Kristus kommer dit. Han kommer, precis som han kom för 2,000 år sedan, fattig, stilla, ensam. Boken handlar om hur han igenkännes av några, tillbedes av några, väcker undran och oro hos många, förnekas, talar själv och lär. Tönen är beundransvärt enhetligt hållen i sin stora enkelhet från första till sista sidan, där Kristus en natt dödas under ett tumult. Man hittar emellertid aldrig hans kropp, och alla de, som kretsat omkring honom, många fyllda

Med skärpa och värme skriver Marika Stjernstedt denna gång om ett par religiösa böcker, varefter hon ger en karaktäristik av Fridas skald och hans nya bok.

av beundran och andakt, men utan att ändå våga att helt ge sig, förstå då, att han än en gång dött, men likväl alltjämt icke är död, utan fortfar att av evighet leva. Jag har under hösten läst tämligen många väl-skrivna böcker, men knappast någon, där den konstnärliga takten trätt bättre fram. Uppgiften här kunde lätt drunknat i det patetiska och deklamatoriska, i trivialitet eller pjollrighet. Men ingenting dylikt har tillåtits skämma detta i sin ödmjuka stramhet verkligen vackra verk. Mig har det berört vida mer än t. ex. Personlig frälsning av pingstvännen Sven Lidman, ehuru det måste sägas att Lidman disponerar över ett betydligt mer bildrikt, ofta pittoreskt språk, samt en sorts ogenert-het i sällskap med Kristus, som bör göra honom till en utmärkt folktalare i predisponerad miljö. Ibland kommer han därtill också psykologiskt mycket gott ner på djupet. Det är dock inte med precis kärleksfull upptäckarglädje han alltid för sina fynd i dagen; men det ömsinta ligger nu inte för honom. Det har förblivit inte så litet av krigare i den forne skildraren av Silverståälarna; och det är också detta drag som ger Lidmans predikningar deras schwung och stundom tjusning. Personlig frälsning är nämligen — det borde kanske sagts strax — en samling predikningar och skulle ej alls haft i spalten om det litterära livet att göra, om de ej varit skrivna just av en diktare av rang, vilken nu ställt sin begävnin helt i själafiskets tjänst.

Någon diktare av rang är icke Gustaf Lindwall, som nu framträtt med Guds spelmän. Han kallar själv boken en »modern legend», man kan också kalla den en biografisk roman eller en romantiserad biografi. Vi följa hjälten, den älsklige gos-

Fridas sångare Birger Sjöberg.

sen Nore, genom hela uppväxttiden. Han vill bli musiker, men finner sig dock, av ekonomiska skäl, i att bli präst och t. o. m., tack vare ett fint gifte, en elegant Stockholmspräst. Men han känner ingen tillfredsställelse i detta alltför utåtvända liv, och efter åtskilliga episoder överger han det och ger sig ut som en sorts predikande spelman i obygderna. Kanske har Franciskus av Assisi föresvävat förf:n som förebild. Man får också namnet David Petander i tankarna. Till den verkligt sublimala stilla glädjen i Gud höjer sig Nore dock knappast. Det litet jäktade i själva framställningssättet bidrar väl till att ge boken ett något oroligt tycke. Men den innehåller likväl många fina och innerligt uppfattade detaljer, och man märker med tillfredsställelse att det religiösa och det erotiska, såsom eljes ofta sker, ej här röras ihop.

Bengt Hillman: Själsskamp är en ganska konstlös liten novell på 150 sidor, vilken emellertid hör samman med de här redan nämnda. Den behandlar en ung mans utveckling fram till kristen tro. En genomsnittlig historia: konfirmationen, debatten med vännerna, en första kärlek, sökande, otillfredsställdhet, ombyten av levnadsyrke, slutligt uppgivande av jaget, av egocentriciteten, och därmed funnen ro, plus en kärlek nr 2, äntligen den rätta, det är hela förloppet.

Allt detta står emellertid under ljuset av stor ärlighet och renhet i alla uppsåt, som gör skildringen mycket sympatisk. Gustaf Lindwall följde sin Nore ända fram till döden i frid; Bengt Hillman lämnar sin Sten på tröskeln till den fullvuxne mannens tillvaro. Man ser icke i denna Sten någon blivande legendgestalt, men väl en rakryggad, för andra hjälpvillig, inom sina smärre mått ärlig kristen; och mer var väl icke meningen.

Jag närmar mig nu de mer profana böckerna. Fridas sångare Birger Sjöberg har givit ut en sorts roman, eller bred landsortsskildring, Kvartetten som sprängdes, 2 stora delar. Detta format betecknar en överdrift; vi skulle gott nöjt oss med hälften. Också denna bok handlar om Frida, eller rättare sagt om en rad små Fridor och till Fridorna passande her-rar, vilka särskilt excellera i att ge varandra skämtsamma och roande öknamn. Genom det hela går en ton av naturlighet och gemtyligt lynne; små lustigheter plockar man upp både här och var på sidorna. Birger Sjöberg är helt enkelt en nyinkarnation av gamle vännen Sigurd, ehuru stående på en högre nivå, bättre passande vår bokligt litet mer pretentiösa tid, och kanske delvis beroende på att Sjöberg haft tillfälle läsa många författare, som ej funnos på Sigurds tid. Man har särskilt för mig påpekats t. ex. boken Landsortsbohem. Även Hjalmar Bergman kunde nämnas. Dock, alla författare ha ju läst, huvudsaken är ändå, om de ha något eget att bjuda, och det har utan tvivel Fridas, alla små Fridors och Fridornas kavaljerers vän. Just naturligheten, den verkliga godmodigheten,

(Forts. sid. 1315.)

KOSTYM BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA • GÖTEBORG

Dålig Matlust IDOZAN
övertvinnes snabbast med
Erkänt bästa järnmedicin. Rådfråga Eder läkare.

EN KVINNLIG FORSKARGÄRNING

D:R AGDA HOFVENDAHL HAR GJORT VÄRDEFULLA MEDICINSKA UPPTÄCKTER.

»ATT ÄGNA SIG ÅT VETENSKAPEN, att steg för steg leta sig fram till nya rön och uppfinningar, det är för mig ett lika stort nöje som för många andra att gå på teatern», säger Dr. Agda Hofvendahl.

Det är denna entusiasm för sin gärning — någon har kallat den det vetenskapliga mysteriet — denna strålande arbetsglädje och hängivna offervilja, som burit dr. Hofvendahl genom de många svårigheter hon haft att kämpa med för att nå sitt mål. Ty vägen är icke alltid rosenströdd för den, som genom samvetsgrann, ihärdig forskning vill nå fram till nya resultat. Det kostar dagars och nätterns arbete och ett aldrig svikande intresse.

Vid olika institut i Tyskland och Österrike — Killians, Brühls, Neumanns och Nagschmidts — har doktor Hofvendahl studerat och experimenterat sig fram till den stora upptäckt, som gjort hennes namn känt i läkarvärlden: upptäckten av ett medel att upphäva kokainförgiftning.

Impulsen härtill fick hon, då hon arbetade vid Killians klinik i Berlin. Hon fick då veta, att för en del år sedan en av institutets bästa och pålitligaste sjuksköterskor i distraktion satt fram kokain i stället för novokain för behandling av en patient. Döden inträdde efter en kvarts timme. I förtvivlan tog sköterskan sitt liv med samma dos kokain. Fallet, som väckte en oerhörd förstämning ökade dr. H:s förut väckta intresse att söka utexperimentera ett medel mot akut kokainförgiftning. Det tog lång tid, men under hennes studier i Berlin och Wien, där hon kunde få lämpliga experimentdjur (även apor) till förfogande kom hon så småningom fram till det resultatet, att man med vissa lämpliga sömnmedel, somnifen och medinal, kunde rädda offren för akut kokainförgift-

D:r Agda Hofvendahl.

ning, åtminstone vid försök att upphäva dubbla dödliga dosen.

Den framstående Stockholms-läkaren, d:r Agda Hofvendahl, vars värdefulla medicinska upptäckter, gjort henne känd i fackkretsar hemma och ute, inbjöds för en tid sedan till halspecialisternas kongress i Frankfurt am Main, för att där demonstrera den av henne uppfunna metoden för oblodig borttagning av halskörtlarna. Tyvärr var hon själv av sjukdom hindrad att närvara, men hennes föredrag, som lästes upp, vann livligt erkännande.

Doktor Hofvendahls andra stora uppfinning är den metod, hon själv utexperimenterat för att blodningsfritt borttaga körtlar (mandlar) i halsen. Denna metod förenar enligt en läkarauktoritet fördelarna av den gamla blodiga operationsmetodens väl utarbetade teknik med den kirurgiska diatermimetodens. På ett par minuter utskäres mandeln fullständigt utan risk för blödning.

Med sin självständiga uppfinnarbegåvning, sitt levande intresse för vetenskapen har doktor Hofvendahl rika möjligheter att gå än längre på 'det vida verksamhetsfält, hon valt. Det är bara att hoppas, att alla yttre hinder härför röjas ur vägen, så att hon snart får tillfälle att fortsätta sina forskningar vid Berlins universitet, som hon så gärna önskar.

Patienterna komma under denna tid säkert att sakna sin älskvärda och förstående läkare, som med välvilja och intresse omfattar var och en. I allmänhet är det just inte något eftersökt nöje att ligga på klinik, men när man här efter en lyckligt genomgången halsoperation placeras i ett prydligt och hemligt patientrum, är man alls inte avstängd från yttrevärlden. Med en radioapparat vid örat lyssnar man till Covent-garden-toner, kvällsnyheter eller vetenskapliga föreläsningar. Ibland händer det också, att doktorn själv sätter sig till pianot och vederkvicker både sig själv och sina patienter med tonernas flöden.

Ty utom hennes vetenskapliga begåvning ha vänliga féer också skänkt henne en av sina bästa gåvor: en fullblodsmusikers temperament. Det är i tonernas värld hon söker vila och glädje, när dagens id är slut, det är i dem hon hämtar kraft till nya ansträngningar — till lidande människors hjälp.

E. M.

KVINNORNA UTE I VÄRLDEN

AV ANN MARGRET HOLMGREN.

Innehåll: Den förtryckta arabkvinnan. — Lyckliga australiska hembiträden. — Flickornas ställning och uppfostran i Grekland.

ARABKVINNAN LÄR I GAMLA TIDER ha varit fullkomligt lika berättigad med mannen och haft en värdig tillvaro. Av gamla dikter och sägner framgår också att det fanns en tid då beduinen, liksom den engelska trubaduren, utförde hjältebragder för att vinna sin skönas hand och diktade kväden till hennes ära. Och vad som är än mer förvånande, monogamien härskade då i Arabien och bland beduinerna. Kvinnan deltog ofta i stammarnas strider och eldade männen till mod. De förde med ett ord ett omväxlingsrikt liv.

Men tiderna ha förändrats, säger den tyske orientforskaren v. Kremer. Nu är beduinkvinnans ställning närmast slavinnans, och hon betraktas nästan som en handelsvara av öknens bruna söner. Hon sitter i tältet och väver tältduken och mal säden på sin stackars lilla handkvarn, omgiven av barn och getter och stridslystna

hundar. Men trots allt är hon i stånd att skapa ett hem, »vatan», dit mannen längtar från sin ökenvandring. Med Muhammeds upphöjande av polygamien som lagligt tillåten infördes haremsväsendet, vilket berövade kvinnan varje spår av den forna självständigheten och friheten.

Men det torde nog inte dröja länge förr än den överallt i världen inträngande emancipationsvägen når också dessa kvinnor och öppnar tält- och haremsdörren även för dem.

Australiska hembiträden med egen ridhäst. En australisk nybyggare berättar enligt »Norges Kvinder», att han en dag besökte en bankir i en landsortsstad. Denne hade nyligen köpt en fin ridhäst. När gästen yttrade en önskan att få prova den, fick han till svar att tjänsteflickan Mary fått låna den för att besöka sina vänner. Kl. 10 på kvällen kom Mary galopperande tillbaka, sadelfast och prydlig. Hon lämnade tyglarna åt bankiren, som gick och utfordrade hästen.

Somliga hembiträden ha till och med egen ridhäst, och ta sig en ridtur var eftermiddag. De rida i vackra vita kappor. Om kvällarna besöka hembiträdena i regeln någon offentlig danstillställning, säger han, och tillägger att hela detta glada liv tycks göra dem muntra och friska. Ja, det tro vi gärna.

Det grekiska flickebarnet lär inte vara vidare välkommet i ett hem, att döma av talesättet att taket sänker sig och lägger sig tryckande över familjen vid en dotters födelse, medan däremot till och med »takpannorna le av glädje vid en sons ankomst till världen.»

Flickornas skolbildning försummas ännu i hög grad. Enligt statistiken finns det inte mer än 636 lärarinnor i hela landet. Om man skall sätta tro till samma källa skulle inte fullt 2 proc. av de grekiska kvinnorna ha åtnjutit skolbildning. På senare tid arbetas det emellertid på att få en högre lärarinneutbildning. Sedan går det nog raskt framåt.

Tomtens Bakpulver

s.k. jästmjöl

ELLEN KEYS EFTERSÄGERSKOR

A V A L M A S Ö D E R H J E L M.

KANSKE VET ELLEN KEY ICKE ens själv vad hon betytt för kvinnosaken.

Det är hon som i tiden skapade »den specifikt kvinnliga meningen». Givetvis är det icke bara därför, hon betytt så oerhört för kvinnosaken, utan främst därför att hon varit Ellen Key, det säregna ingeniet, den djupa, originella och vittfamnade personligheten. Men hade hon icke haft allt detta, så hade hon aldrig kunnat skapa den specifikt kvinnliga meningen, eller överhuvudtaget någon opinion.

I vår tid, då den allmänna nivelleringen utplånat även så mycket av skillnaden, icke mellan man och kvinna, men i alla fall mellan manligt och kvinnligt, kan man knappast mera fatta, att det funnits en annan tid, då man ansåg all kvinnlig mening överhuvud mindervärdig, och allt kvinnligt tänkande undermåligt. Men det är icke längre sedan, än att massor av nu levande ha det i gott minne.

Kvinnoemancipationen kom och sade: Det är fel, att man skall anse kvinnans åsikt och hennes uppfattning mindervärdiga. Hon kan tänka. Hon har åsikter, hon har sin mening för sig. Man måste låta henne säga sin mening. Man måste ha respekt för denna hennes åsikt. Men så länge det ej fanns någon kvinna, som kom fram med en tanke och en mening, var det inte lätt att övertyga. Och ingen blev övertygad.

Ellen Key kom och sade: Jag tycker. Jag tänker. Jag önskar. Jag vill att det och det skall vara annorlunda, att de och de reformerna skola göras, att man ej skall se på de och de sakerna så utan SÅ! Utan att vara riksdagsman framställde hon reformförslag för samhället, utan att vara gift föreskrev hon hur makar skulle leva det äktenskapliga livet, utan att vara juridiskt bildad utarbetade hon lagar, tryckte och spred dem över världen.

Ellen Keys åsikter bröto sig mot fastställda värden och regler, och icke blott det: även mot de riktiga och fackliga. Därför hisnade man och indignerades över den. Den skenade över stockar och stenar, och ofta rände den huvudet i väggen. Därför kallade man den kvinnlig. Men man lyssnade till den. På sidan om facklighet och vetenskaplighet och i trots av all fördom och alla härskrin, som hon väckte, gjorde hon denna mening gällande. Hon har varit en banbrytare på många områden, men banbryterska har hon främst varit därför, att hon skaffat respekt för den specifikt kvinnliga meningen. Ty på så sätt beredde hon vägen för de kvinnor som efter henne hade icke bara något genialt och originellt att säga, utan något klokt, sakligt och insiktsfullt. De geniala och originella behöva inga föregångare.

Kanske är kvinnosaken ännu icke alldeles avpoletterad. Det finns många vinnningar att göra, och framför allt sådana som icke synas för världens ögon. Men ett är alldeles säkert, att den »specifikt kvinnliga meningens» tid är förbi.

Jag kom att tänka på det häromdagen, då jag träffade en av mina vänner, en kvinna med fackutbildning och bestämt

Vad Ellen Key betytt och betyder för kvinnosaken, både då striden stod het om de krav, som nu blivit verklighet, och nu, då hon klarare än andra ser faran av överdrift åt motsatt håll, belyses här med sympati och förståelse av doktor Alma Söderhjelm.

yrke. Hon omtalade för mig, att hon hade från kvinno- eller kanske rättare sagt, kvinnosakshåll, blivit anmodad att uttala sig i en fråga, där hon icke ägde nödig insikt, och som icke alls låg inom hennes arbetsområde. Till denna anmodan hade hon genmält, att hon, av brist på sakkunnighet icke ansåg sig böra uttala sig, och tillagt att då det fanns andra — visserligen kanske män, men i alla fall!, som lågo inne i frågan, hon ansåg sin egen lekmanåasikt vara totalt värdelös. Men då fick hon till svar, att det icke var en fackåsikt man önskade, utan att man ville höra hennes kvinnliga mening i frågan.

I dessa dagar har Ellen Key, alltjämt samma hänförda mänsklighetsentusiast, samma underbara rabulist som i sin tidiga ungdom, åter givit prov på att man ännu mitt i sin ålders vita vinter kan ränna huvudet i väggen utan att varken detta eller

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Det bibelord, kring vilket man samlar sig i andakt, ger åt mångens dag ett nytt, djupare innehåll. Det kan komma att prägla vårt väsen och vårt liv, ge oss ljus över tårarnas stund och glädjens, göra oss starka och stilla i med- som motgång. Det gäller bara att finna det och att varken för arbete eller nöjen offra den korta stund, som — ägnad åt meditation — blir en levande andlig kraftkälla.

Följande bibelspråk, ett för varje dag i veckan, äro för Iduns läsare, valda av prinsessan Ebba Bernadotte.

O, att du ock visste och det i denna din dag, vad din frid tillhör.

Lukas Ev. 19: 42.

O, att du vill akta på mina bud, då skulle din frid tillflyta dig såsom en ström.

Jesaja 48: 17.

Jag vill höra vad Gud Herren talar, se Han talar frid.

Psalm 85: 9.

Jesus sade: Min frid giver Jag eder, icke giver Jag eder såsom världen giver.

Joh. Ev. 14: 27.

Den som är fast i sitt sinne, bevarar Du i frid, ty på Dig förtröstar han.

Esaias 26: 4.

Ty Han är vår frid.

Efesbr. 2: 14.

Förtro dig därför åt Honom, så får du frid och lycka skall du vinna därpå.

Job. 22: 21.

mänskligheten far illa av det. Intervjuad om vilka personer hon anser värda att vid en eventuell svensk syndaflojd räddas upp på Åreskutan har hon fritt ur hjärtat och med den mest bedårande tanklöshet namngivit några personer, vilkas liv hon ville rädda emedan de vore alldeles speciellt ägnade att skapa ett nytt Sverige: Årkebiskopen, Branting, Anna Lindhagen. Varför skrattar ingen åt sådana yttranden? Därför att Ellen Key faller dem. Därför att de äro endast en kursivering av vad hon i hela sitt liv har sagt — en originell och personlig, kanske till och med litet vanvettigt skylt för hennes egen genialitet. En skylt för hennes livs gärning, och framför allt för hennes största: att ha skapat och bragt i respekt den specifikt kvinnliga meningen!

Men när eftersägerskorna, vilka icke bära på personlighetens glada och ofta ganska besvärliga barlast, och ännu mindre på genialitetens, marschera upp under den specifikt kvinnliga meningens föräldrade banner, har man ganska svårt att taga dem på allvar. Icke ens vi kvinnor tycka att det är viktigt att höra kvinnornas mening om hur Konserthuset skall inredas eller hur idioter skola behandlas för att icke alstra för många barn. En mening, vilken yttrar sig i tid och otid — och mest i otid — och som tror sig ha berättigande enbart därför att den är kvinnlig, passar ej i fackinsiktens och specialutbildningens tid. De få kvinnor som ha något att säga i sak kunna yttra sig i sak. Det finns numera ingen som förbjuder dem det, ingen som förvänas eller indignerades, som ej vill höra på en kvinna och taga hennes ord och åsikter för fullt! Så långt kommo vi genom Ellen Key.

Men om den specifikt kvinnliga meningen borde i högsta grad gälla Pauli ord om kvinnan och församlingen. Samhället och till och med kvinnorna reda sig så utmärkt bra utan att veta och höra den.

Genom att nu, när kvinnosaken på de flesta håll vunnit en så fullständig seger, att vi redan ha en mäktig reaktion emot densamma, återupptaga och understryka skillnaden mellan manligt och kvinnligt, kan själva resultatet av hela denna frigörande rörelse riskeras. Reaktionen vill intet hellre än att vi skola ge hugg på oss och den skriver — kanske med rätta — icke mera manligt och kvinnligt utan å ena sidan saklighet och ansvar, å den andra talträngdhet, ovederhäftighet och ansvarslöshet. Kvinno-saken kan därigenom bita sig själv i stjärten. Och sedan när det är gjort kan det hända, att det ej uppstår någon ny Ellen Key för att reda upp saken. Att göra det är svårare nu sedan kvinnorna själva visat att de kunna lära sig saklighet.

Alma Söderhjelm

KONSTFLITENS MÖBLER, MÖBELTYGER, GARDINER och MATTOR

skänka hemtrevnad.

KONSTFLITEN, G:la Högskolan, Göteborg.

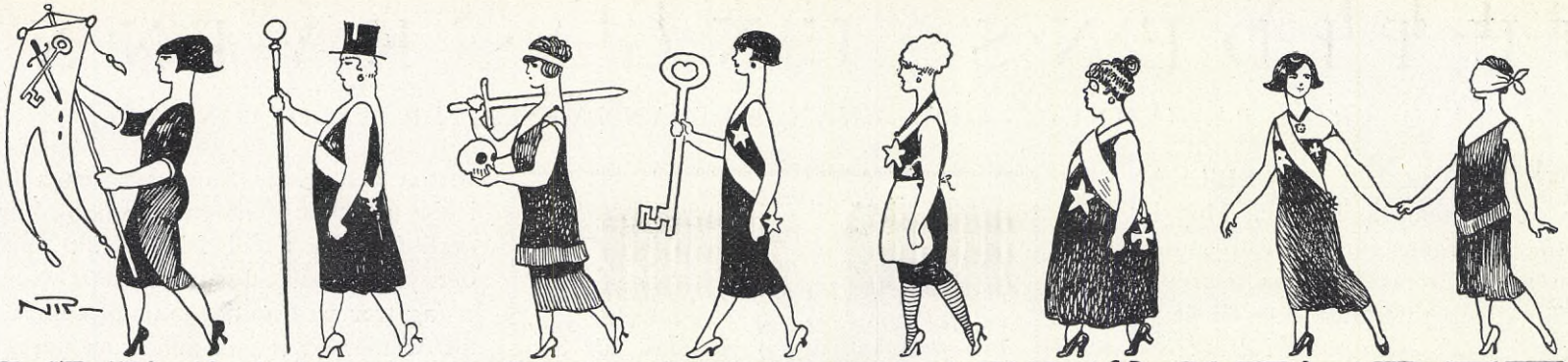
KARL FAZER

SMÅLANDSGATAN 6 - STOCKHOLM (samma hus som Birgerjarlsgratan 6)

JULUTSTÄLLNING

Choklader - Marmelader
Karameller - Kex - Wafers

Spec. julgransprydnader
Dekorerede leksaker

KVINNAN OCH ORDENSVÄSENDET

EN STRIDSFACKLA MOT HERRARNAS FRIMURERI.

DET ÄR ÖVER 100 ÅR SEDAN Thomas Thorild i en försöffad tid slungade ut sina tänkvärda ord om »kvinnokönets naturliga höghet.» Det var en blix, som kastade ett bjärt skimmer över tidens blandning av kvinnokult — då det gällde yttre företräden — och kvinnoförakt, beträffande de inre.

Men ljuset trängde vidare och tiden gick framåt. Från klarhet till klarhet såg man kvinnorna rycka fram till sina platser som mannens likar — förlåt jämsställda, ty någon likhet ha de sannerligen aldrig eftersträvat. Arbetsmöjligheter, till en början ersatt efter svältlöneprincipen, sedan med rimlig lön, sociala förtroendeuppdrag och slutligen rösträtt — steg för steg ha de kommit fram till nuvarande nivå.

Men plötsligt varsebli de en förlåt, som lockar likt dörren till Riddar Blåskäggs lönkammare. Alldeles som bakom denna skymtar också här hemligheternas fasa och tjusning. Det är ordensväsendet och framförallt frimureriet, som bjuder ett hård-

*En kvinnlig insändare lyfter här upp-
rorsfanan mot den maskulina nöjesvärld
som stänger sig inne bakom ordensväsen-
dets stängda dörrar, dit inga kvinnor äga
tillträde. Hon anser det inte vara en
dag för tidigt att kvinnan får dela ljuft
och inte bara lett med mannen.*

nackat motstånd mot kvinnans berättigade strävan att tränga in genom den mörka förlåten.

Varför, varför, varför skola vi då hållas utanför? Därför att ingen kvinna kan bevara en hemlighet, svarar någon. Ett ur-gammalt slagord, som för länge sedan mist sin sälta. Ty världen är full av kvinnor, som hela sitt liv bevarat de hemligheter, som anförtrotts dem, och därpå tagit dem med sig i graven. Inte ens Snapphanarnes värsta tortyr kunde förmå de käckä skånska adelsfruarna att förråda en hemlighet, som de lovat bevara. Däremot vet man exem-

pel på biktfäder, som samvetslöst yppat dem anförtrodda hemligheter för att nu inte tala om alla de tysthetslöften, som brutits av skapelsens herrar, när de i glatt lag samlas kring groggar och toddyglas för att enligt Decameronekretsens sed berätta historier.

»Traditionens helgd», invänder en annan, får ej rubbas, »sedan ordensväsendet stiftades, ha inga kvinnor tillåtits inträda.» Detta är visserligen sant, men vilka traditioner, grundade på orimligheter, ha ej fått vika? Pauli »kvinnan tige i församlingen» hindrar inte att kvinnorna både då det gäller kommunala och kyrkliga uppdrag och frågor gjort stor insats.

Frimureriets övriga traditioner må gärna leva, men denna, som bara gör hela institutionen till en föråldrad, snart sagt löjlig kvarleva från en svunnen tid, ett vittnesbörd om manlig trångsynthet, den göra frimurarna sig sannerligen själva en björntjänst med att behålla.

BABETTE.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

BÖR GIFT KVINNA LÄMNA SIN PLATS I FÖRVÄRVSARBETE?

DET ÄR EN ALLTID BRÄNNANDE fråga, denna, om kvinnan, då hon gifter sig, skall lämna sin plats som självförsörjande. Här säger fru Agneta ett ord i denna sak, som är väl värt att begrunda och som inte kan lämna någon oberörd.

Hör nu fru Agneta:

När jag läser alla de mer eller mindre hetsiga inlägg i den under senaste tiden rätt ofta uppdykande diskussionen om den gifta kvinnans ställning i förvärvslivet, då »sväller min lever, sjudande av bitter galla».

Merendels är det den ogifta kvinnan, den ogifta mannen, eller mannen vars hustru icke arbetar utom hemmet, som släppa sina koppel lösa i drevet — vi gifta självförsörjande kvinnor veta, att vi äro illa tålda, och bringa inte gärna saken på tal frivilligt. Men jag undrar, om Ni alla veta, huru djupt det tär på oss, det där, att ideligen höra glävsset? Först bli vi modstulna så bli vi förhårdade och bry oss synbarligen inte om det, men under denna tysta resignation, slumrar ofta en namnlös bitterhet, en stilla fråga, om Ni egentligen förstå, vad det är för ett ok, vi togo på oss, när vi såsom gifta kvarstodo på våra mer eller mindre väl avlönade platser. Jag talar nu inte om alla dem, som fastän av mannen försörjda behålla sina platser, må de tala för sig själva. Jag talar om mig själv och alla dem, som lika mig, ekonomiskt tvingas kvar. Jag vill, att människorna skola se, att en hel del män tvingas att kvarstå på ett lägre inkomstadium, än vad fallet skulle ha varit under normalare tider. Dessa män kunna icke gifta sig på detta lönestreck. Vilja de gifta sig, måste även hustrun pekuniärt bidra till hemmets underhåll. Och vad innebär detta?

Det innebär arbete — arbete — arbete —.

Tidiga morgontimmar med bäddning, städning och toilettbestyr, hastig frukost, ett väl dukat bord till mannens ensamma lunch, frukostdiskar, som med svidande hjärta få plockas ner i diskvasken till välkomsthälsning vid hemkomsten och sedan, språngmarsch till kontoret eller banken.

Där vidtar en ny sida: jag är gift, ergo får intet finnas att anmärka på mitt arbete. Herr X. kan komma en kvart för sent, fröken Z. kan ursäktas för ett feladresserat brev, jag är gift, för mig finnes ingen ursäkt; gör jag en galenskap, blir det enbart ett exempel på dumheten att låta en gift kvinna få ha sin plats kvar. Jag arbetar alltså bokstavligen med näbbar och-klor.

Så är arbetstiden slut; jag får inte resa mig först eller vara ivrig att komma iväg — då är jag ointresserad av mitt arbete. Milda makter, vilket hyckleri! Kära kamrater, varen lugna, jag är mera intresserad av min plats än Ni, ty får jag inte ha den kvar, kan jag såsom gift knappast uppbringa någon annan, och då — spricker vårt hem, mitt och Karl-Oskars hem. Det är beska tårar man får i halsen ibland, när man tänker så långt.

Se'n är det middagsmaten, som väntar att köpas och lagas. Hemma står disken snällt och väntar, den måste expedieras först, det har blivit utkyllt — eldas, potatisen är slut i påsen — ner i källaren och hämta mera, jag måste ha mjölk och grädd — det skall hämtas.

Se'n är det disk och disk igen, tvätta köksmattan, skura diskbänken. När det är något så när, drar jag av mig gummihandskarna och tvättar händerna (jag måste ha något så när anständiga händer i mitt arbete) och drar en trötthets ljuvliga suck.

Då ringer det på dörren. Där äro Ni, mina älskade

små obetänksamma flickbekanta, som i Er rara oskuld inte tänka på, att Ni stjåla det gudomligaste av dagen från mig: efter dagens tunga kvällsstunden med maken. Nej, nej, jag vill inte mista Er och jag får inte se trött ut, ty det kommer att diskuteras. Ingen får veta, att jag är trött, maken skulle det göra ledsen, mina föräldrar skulle gräma sig (det fattades ju inte förespeglingar före giftermålet) och vänninnorna skulle tycka synd om mig.

Och ändå tror jag ingen av oss självförsörjande unga fruor ångrar det steg vi tagit. Kanske avundas vi frun mitt emot, som får gå till torget och handla, när vi jäkta iväg till kontoret, men vi hoppas på bättre tider en gång.

Men snälla rara alla Ni, säg intet ont om oss arbetande hustrur, missunna oss inte det vi måste leva av, vi skola lämna det ifrån oss, när vi kunna undvara det. Det är bara det, att vi vilja inte sjunka ner under den levnadsstandard, vi uppfötts i. Vi äro vana att ha rena handdukar på våra kroker, en duk på bordet, när vi spisa och det allra mest elementära ifråga om renlighet och hela kläder. Det är inte för någon lyx vi arbeta, och ändå görs arbetet så bittert för oss — ofta.

Och så finns det ett annat...

Det kommer en längtan ibland, en längtan, som spränger i bröstet och fyller ögonen med tårar:

Små, små mjuka barnahänder, ett silkeslent litet huvud, och ett litet bultande hjärta — fars och mors lilla gullebarn, som skall komma en gång, när far och mor bli rika... Det är den stora lyckan, som vi få avstå ifrån! Ja, vi äro nöjda ändå med vårt liv, men det är inget att hacka på, ty det är inget att avundas.

Fru Agneta.

Hattar, Dam- o. Barn-Konfektion,
Underkläder, Tricot- o. Vita varor,
Sybehör, Galanterier.

Order till landsorten expedieras promptly.

HERM. MEETHS A.-B.

Vollmers-Meeths

Göteborgs förnämsta Modehus.

Siden, Ylle- o. Bomullstyger, Hand-
skar, Vantar, Reseffekter, Dam-
väskor, Mattor, Gardiner m. m.

Prover sändas på begäran.

DEN MODÄRNA UNGA FLICKAN ÄR åter på tapeten, säger Ebe. Men låt oss då först klargöra för oss vad som egentligen bör hänföras till detta begrepp. Det modärna ger ju främst uttryck åt någonting ytligt, någonting som i dräkt, sed och bruk förlämnar en viss relief åt flyktigt skiftande perioder utan att tolka deras djupare innebörd. Jag kan följa med modet utan att i ringaste mån följa med min tid och tvärtom. Modedockan, hon som nu går i kjolfodral till knäna och florstrumpor till pälskappa och som i min ungdom svansade i turnyr och kjolar som släpade i gatsmutsen, hon blir sig lik i alla tider, blir till åtlöje och är inte mera förlöjligad, kalfatrad och häcklad nu än då. Det är nog inte bara gamla uvar, glömska av egen ungdom och dårskap, som kasta sig över dem. Skämtprässen tar dem framför allt om hand, och med all rätt. För hånades bryderiet och den sippa tillgjordheten, så kom karikatyrerna av emanciperade fruntimmer och nu får garçonnetypen sin beskärda del, och jag tror inte att det skadar. Avarterna, överdrifterna få därigenom sin lilla varningssignal och slipas kanske omedvetet av. »Die böse Schwiegermutter», den fnoskigt tankspridde professorn, den salvelsefulla prästtypen, hur mycket finns numera kvar av dessa, men hur blodigt ha de inte också sårats av gycklets och satirens alla vapen. De ha knappt kunnat öppna en tidning utan att få till livs ett memento: Var på din vakt, så du inte verkar sådan!

Må den moderna unga flickan gärna stå som skylt för sitt köns dåraktighet, hon är inte något generellt begrepp, jag vill hellre använda mig av benämningen: nutidens unga kvinna, det blir liksom en annan prägel över den titeln, och hennes personlighet är också en annan. Nutidens unga kvinna är som norm inte någon exponent för modenycker eller modejargon, hon är produkten av en utveckling så brådsnabb att hon knappast hunnit följa med den själv liksom en till storstad alltför hastigt förvandlad småstad. Kanske verkar hon därför ibland en smula övermodig, en smula — modernt uttryckt — för säker i korken, men sådant slipas av och forna tiders ofta framträdande sjäpighet var inte heller så tilltalande.

För att göra min trosbekännelse: jag tror givetvis att mycket av den unga nutidskvinnans psyke är av helt annan art än för, låt oss säga, fyrtio, femtio år tillbaka, och måste så vara. Enbart världskriget och dess otaliga följder har ju förändrat hela mänskligheten och naturligtvis framförallt de unga. Under ett helt decennium har parollen varit att armbåga sig fram, hela livet har blivit till en huggsexa, där blott de starkaste kunna få en bit med. Idealismen är nog ej död, den ljusa bilden har blott blivit bortskymd av krutröken; nutidens unga kvinna har kanske alltför många materiella svårigheter att kämpa mot för att

Säkert känns det för de unga uppmuntrande att från ett annat läger än deras eget någon gång höra ett "jag tror på ungdomen". Varmhjärtat, klokt och vidsynt som hennes personlighet är gör författarinnan Sigrid Elmblad här ett inlägg i diskussionen om nutidens unga kvinna, som nu är föremål för en pristävling i Idun. Den bästa uppsatsen om den unga flickan av den unga flickan är parollen för denna pristävling, där första pris utgöres av 100 kr. Svaren insändas innan den 15 jan. 1925 under adr. "Den moderna flickan", Idun.

En födelsedagshyllning

Konstnärsvöster om Anna Boberg.

Till konstnärinnan Anna Bobergs 60-årsdag ha två av hennes konstnärsvänner bringat henne en hyllning i ord för Idun.

EN OERHÖRD VITALITET OCH EN sällsynt skiftande, rik och mångsidig begåvning har blivit Anna Bobergs.

Hon förenar med sin starka och utpräglade konstnärliga begåvning de mest skilda och vittomfattande intressen. Så är hon t. ex en fullkomlig trädgårdsexpert. Hon inte bara älskar blommor, hon vet också, hur de skola skötas och har tillika en imponerande sakkunskap som botanist.

I sällskap är hon rolig och glad, talar gärna och finner alltid intresserade åhörare.

Ty det är inte alltid man i sällskapslivet möter så mycken kvickhet och slagfärdighet och en så fångslande berättartalang som hennes.

Hennes förmåga att sköta sitt hem, att göra det till hem i vackraste mening, är kanske vad man allra mest beundrar hos henne.

När jag ser makarna Bobergs lyckliga hemliv, erinrar jag mig ofta den romerske kejsarens ord till sin hustru då han på dödsbädden såg tillbaka på de år som gått. »Glöm ej våra lyckliga dagar». Vad dessa högt begåvade konstnärspersonligheter betytt och betyda för varandra livet igenom kunde stå som en förebild för många nutida äktenskap.

Carl Milles.

Vad jag tänker om Anna Boberg?

I fråga om vitalitet, framåtsträvande och utvecklingsmöjlighet den yngsta av nu levande äldre konstnärinnor. Så länge jag känt henne och hennes konst, har vart nytt år betecknat ett nytt framsteg, en övervunnen ståndpunkt.

Hon behöver ej på denna sin märkesdag springa till skogs och »luta huvudet i sina händer», ty — jag svär det — hon har sin bästa tid framför sig. Hon äger vad en konstnär behöver äga; ett öga som ser, en hand, som arbetar, och ett hjärta, som älskar. Som vän är hon helt enkelt »hors concours».

Hanna Pauli.

varsna den. Men framtidens unga kvinna i sin utvecklings mognad och fördjupning skall följa dess bud, frigjord inte blott till det yttre utan till sitt innersta väsen.

Jag tror på framtidens unga kvinna. Vår tid är mer än någon annan en övergångstid; så djupt nere ha vi varit i vågdalen av mörker och nöd att kurvan måste bli stiggande igen. För övrigt ha alla tiders människor sina beröringspunkter. Också det där att på flickmanér sitta uppkrupna i ett soffhörn med benen under sig kunde man för fyrtio år sedan till och med lättare än nu, ty kjolarna voro inte så snäva men tyvärr var synkretsen det så mycket mer. Att Eva sitter i kvinnan i alla tider tror jag med, men jag undrar om hon inte var litet för mycket upptagen av Adam på den tiden; det var just ingen variation på konfekten i fråga om intressen; man blev så sällan någonting, om man inte händelsevis blev gift förstas.

»Giv plats åt de unga!» sjunger Capulet i »Romeo». Den maningen är överflödig, platsen är de ungas. Men nog borde väl väg mellan skilda åldrar utan alltför stor svårighet kunna hållas trafikabel. Vår tid nivellerar ju allt, även åldersbegreppen. I Amerika jazza sjuttioåringar lika tappert som sjuttonåringar — det var annat förr i tiden. En gift kvinna kunde vid fyrtio år ej gå klädd i annat än mörka färger med undantag av grått. Jag minns från min barndom hur strängt man klandrade en dam d'un certain age, men som såg fräsch och ungdomlig ut, för att hon vågade ha skära blommor i en sommarhatt. De unga voro visserligen mera tillsammans med de gamla då än nu — man kunde ju inte ta ett steg utan »förkläde», men förtroendet och förtroligheten var det nog å ömse håll ej så mycket bevänt med. Nu är ju allt så annorlunda, men just därför att nutidens unga kvinna står så mycket friare och rikare för vår syn med vetandets skatter i sina händer och så gott som alla vägar öppna för sig, just därför ha vi rätt att ställa våra krav på henne högt och därför blir också vrångbilden av henne och den löjeväckande avarten svårare att förstå och svårare att förlåta än då det gällde samma species hos en tidigare generation. Men som sagt, vi ha ännu ej hunnit upp ur vågdalen, det är i mycket nedslående att blicka omkring sig på det bestående, därför måste man rikta blicken mot de kommande, och där — mot en ljusnande horisont ser jag framtidens unga kvinna vandra, hon som på samma gång är mild och fast, varm och klok, som kan vara fri utan självsvåld, och som för alla privilegier aldrig förlorar sitt adelsmärke av sann äkta kvinnlighet. Kanske är det sedan med henne som med vågen, »hon synes ej mer men finns där ändå». I varje fall kommer hon, även om mina lekamliga ögon ej skulle få skåda henne, ty — man föds aldrig fört sent men tyvärr ofta nog för tidigt.

SIGRID ELMBLAD.

K. F:s Extra Växtmargarin

K. F:s Extra Gräddmargarin

K. F:s Extra Smörblandning

tillverkas av Kooperativa förbundets margarinfabrik, landets största och modernaste. K. F:s margarin säljes endast i konsumtionsföreningarna, som dock stå öppna för alla.

H J Ä R T A T S G Å T A

AV JANE GERNANDT-CLAINE.

LANG OCH VÄLVRADAD, ÄMBETS-
man från hjässan till fotabjället, med intel-
ligent skärpa i blicken, stannade kamrer
Bure vid ingången till stadens teater. Med
ett halvt ironiskt, halvt medlidsamt leende
läste han dagens affisch, som dock knap-
past intresserade honom i och för sig. Han
fäste sig blott vid namnet på en biroll, vil-
ken hade det märkliga med sig, att den ut-
fördes av hans för detta hustru.

För några år sedan hade hon övergivit
honom och sin lilla dotter för att leva för
konsten, som det hette. Men konsten tyck-
tes icke vilja veta av henne. Hennes in-
träde på de tiljor, som föreställa världen,
hade gått omärkligt förbi. Och dock var
hon ung och vacker — var det begåvnin-
gen, som brast männe? Men, undrade kam-
rern för sig själv, vari består egentligen
en skådespelerskas begåvning? Vad har det
med intelligensen att skaffa, om hon nå-
got så när antagligt klarar uppgiften att
sticka fingertopparna i fickorna på en kam-
marjungfrus förkläde? Längre tycktes hans
för detta fru icke ha hunnit, ett offer för
en förbaskad otur förstås — åtminstone i
sina egna ögon.

Med det sällsamma leendet av sarkasm
och ömkan på sina läppar vände han ryggen
åt teatern och vandrade raka vägen till
sin bank, men i hörnet av Stora torget ryn-
kade han plötsligt ögonbrynen. Framför
ett av fruktstånden stod en ung kvinna.
Hon var klädd i en högst vanlig gottköps-
dräkt, men bar en hatt, krönt av band-
öglor, vilka utmanade kända och okända
makter. Det var dock icke det som väckte
hans uppmärksamhet. De små fötterna vredo
på sig med en sväng av otålighet, som
var honom välbekant, och i det den unga
damen vände sig om, kände han igen sin
för detta hustru, vilken stått och språkat
med en jungfru, hans egen gamla Carin.

Kunde det vara någon intrig på färde?
Sedan en vecka tillbaka hade han lagt mär-

*En fin och intagande liten studie från
ett äktenskap, vars lyckta scenens konst
höll på att för alltid förstöra.*

ke till vissa oregelbundenheter i huset, och
hans lilla flicka gick alls icke och hälsade
på sin faster vid bestämda tider som van-
ligt. Tillbringade ungen eftermiddagarna
hos sin pliktförgätta mor männe? Blotta
tanken gjorde honom blek av harm, och ef-
ter månader av ro kände han på nytt att
han hatade sin hustru.

Hade hon lagt märke till honom eller ej
för ett ögonblick sedan? Han visste det
icke. Men i bokhandelns stora fönster —
tio steg därifrån — stod hennes porträtt.
Vad hade det där att göra? Och varför
var det vackrare än hon själv, med ett
något kring ögon och läppar, som en gång
i världen gjort honom vanvettig av förtjus-
ning. Ty det ägde en innerlighet, ett smäl-
tande behag, som var större än hon och
för vilket hon icke funnit uttryck i vad hon
kallade sin konst. Hur sällsamt att den lilla
kvinna, som varit hans fru, skulle sitta inne
med detta hemlighetsfulla något av beta-
gande ljuvlighet, vilket kunde anstått en
Duse. Det kom och gick i glimten av ett
leende och bodde i skumheten under hen-
nes slutna ögonlock, men satt eljest klav-
bundet inom henne, vad det då var som
brast, intelligensen eller utförsgåvorna...

Dum var hon dock ej, tänkte han, och
icke heller elak, fast hon gjort sig skyldig
till en sådan galenskap som att lämna ho-
nom och barnet för att följa en kallelse,
vilken inte fanns till annat än i hennes in-
billning. Att hon varken skördat guld eller
lagrar var bara ett rättvist straff. Och han
hatade henne inte egentligen längre, före-
ställde han sig. Men försökte hon närma
sig honom eller den lilla, skulle han döda
hennes...

Den tanken flög genom hans hjärna i det
han stod utanför sin bank. Han var beredd
att göra skandal, beredd till allt, och brann
av otålighet att komma hem och se hur
det stod till i huset...

Med armarna utsträckta framför sig låg
en ung kvinna i enkel mörk klänning på
knä för ett flickebarn, en stulen skatt, som
hon fått rå om en halvtimme på hotellet
för goda ord och pengar. Hennes rum var
bara en smal springa med fönster utåt går-
den — hur skulle hon kunna ha råd till
annat? Hon hade debuterat som Ofelia och
fick nu nöja sig med att spela obetydliga
biroller i den stad, där hon bott, som gift
och förmögen... Men nu hade hon sitt
barn hos sig och det betydde mera än allt
annat...

— Älskling, mumlade hon, vem brukar
du leka med där hemma? Med pappa
kanske?

Den lilla — hon var nära fyra år gammal
och hade ett ansikte som en kerub —
spärrade upp sina stora ögon och tänkte
efter: — Pappa har cigarren och sin stora
tidning...

— Och någon mamma har du inte längre,
säger du?

Lillan stod och såg sig om: — Nej,
sade hon tövande, men nu vill Margit sy
hattar som i går...

— Vill du sy hattar, min älskling? upp-
repade den unga kvinnan, reste sig, gick
bort till det lilla bordet och tog upp bitar-
na av en gammal stomme, vilka hon fäst
ihop med knappnålar.

— Ser du, den här hatten ska vi sy
plymer på — hon ryckte ett par fjädrar
ur en liten dammvippa — och kring den
här ska vi knyta det fina band, som satt
kring konfektasken, och se'n ska vi ställa
ut den i fönstret så att kunderna få se
på stassen.

(Forts. sid. 1316.)

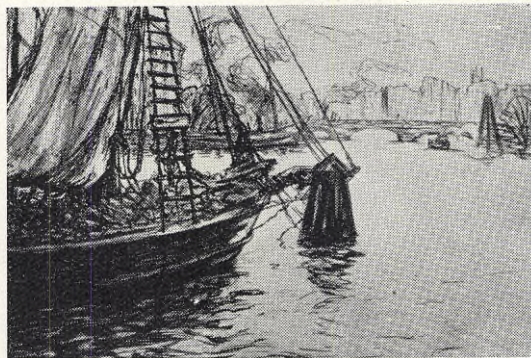
DE SVENSKA KONSTNÄRINNORNAS BETRYCK

FÖRENINGEN »SVENSKA KONSTNÄRINNOR» ANORDNAR ETT LOTTERI MED UTSTÄLLNING.

PÅ INTET OMRÅDE HAR DEN
ekonomiska depressionen varit kännbarare
än på konstens. Efter några få goda år
under högkonjunkturen, då snart sagt varje
konstverk från monumentala skulpturer till
det mest anspråkslösa exlibris båda betala-
des och överbetalades, så snart det bjöds ut,
kom den ekonomiska krisen, många mece-
nater miste sin förmögenhet och fingo själva
till underpris sälja de konstverk de nyss
inköpt. Nya köpare läto vänta på sig och
de som infunno sig, kunde helt naturligt
inte komma med så svindlande anbud.

Vad som ytterligare prässat ned utsik-
terna för våra egna konstnärer, är den in-
vasion av österrikisk och tysk konst —
visserligen sällan värdefull — som bjudits ut
så enormt billigt i svenska pengar tack vare
valutan.

För att förbättra den ekonomiska situa-
tionen har nu föreningen »Svenska konst-
närinnor» anordnat ett lotteri. Föreningen

*Etsning av Gerda Nordling. En vinst i
lotteriet.*

inköper ett, eventuellt flera konstverk av
varje deltagande medlem. Denna lämnar då
ett av sina arbeten som gåva till föreningen
och det är dessa, dels skänkta, dels inköpta
konstverk som utgöra vinster i lotteriet.

För lottpiset — 2 kr. — kan alltså den

som har tur, bli ägare till ett konstverk
— träsnitt, etsning, målning eller skulptur
— som vackert och värdigt representerar
vad svensk kvinnlig konst nått fram till un-
der de två eller tre senaste decennierna.

Utställningen av vinsterna öppnas den 15
december i Ekströms konsthandel eller —
för att vara parisisk — »Lilla salongen», och
dragningen äger rum den 20 december.
Vinsterna kunna alltså med fördel användas
till lämpliga julklappar.

Hedern att ha arrangerat det hela till-
kommer doktorinnan Astrid Wahlstedt, ge-
nom vilken lotter alltså kunna erhållas,
och fröken Ida von Schulzenheim, som var-
ken sparat tid eller omsorg, då det gällt
föreningen, d. v. s. konstnärskamraternas
intressen. Sammanhållningen mellan kvin-
nor på samma verksamhetsfält har här som
alltid visat sig betydelsefull.

FLEUR.

KOBBS *finaste Ceylon Thé (grön etikett) giver en fyllig, aromatisk, starkt stimulerande
dryck. De thévänner, som en gång druckit av detta utsökt fina Ceylonthé,
godtaga därefter helt säkert icke något annat thé.*

IDUNSPORTRÄTTGALLERI

HILDEGARD RIBBING.
F. Ekström, Skövde. Änka efter vice häradshövding B. A. Ribbing.
75 år den 14 december.

JENNY LJLJEBÄCK.
F. Taube, Kalix. Änka efter tullförvaltaren J. G. Liljebäck.
75 år den 17 december.

REGINA LAGERFELT.
F. Grill, Bankeberg. Änka efter löjtnanten, frih. A. I. G. Lagerfelt.
70 år den 16 december.

MARIA GREVILLIUS.
F. von Baumgarten, Sthlm. Maka till ingenjören Gustaf Grevillius.
65 år den 12 december.

HILDUR PALMQVIST.
F. Adde, Tierp. Maka till provinsialläkaren Noach Palmqvist. Ordf. i Röda Korsets Tierpskrets m. m.
55 år den 7 december.

KLARA von GEGERFELT.
F. Kjellman, Vänersborg. Maka till apotekaren C. Georg R. von Gegerfelt.
55 år den 14 december.

ANNA LINDHAGEN.
F. Lagerberg, Sthlm. Änka efter kyrkoherden i Englebreds förs. L. Theodor Lindhagen.
55 år den 14 december.

HILMA BORELIUS.
Fil. doktor, Lund. Docent i nyare litteraturhistoria vid universitetet i Lund.
55 år den 18 december.

GERDA GENBERG.
F. Högman, Sthlm. Maka till översten K. Arvid Genberg.
50 år den 9 december.

EVA PRINZENCREUTZ.
F. Ehrenstråle, Gävle. Maka till överstelöjtnanten Wilhelm Prinzencreutz.
50 år den 15 december.

LISEN DAHLBERG.
Fru, Uddevalla. Maka till fabrikören Carl Dahlberg.
50 år den 18 december.

MALIN FOCK.
Fröken, Sthlm. Har erhållit Vasamedaljen i guld av 8:de storl. för sin verksamhet inom Sällskapet för arbetsflitens befrämjande.

THYRA GRAFSTRÖM.
F. Boklund, Sthlm. Tilldelad Vasamedaljen i guld av 8:de storl. för sitt storartade arbete för textilkonstens främjande i Sverige.

SOFIA HÅKANSSON †.
F. Norberg, Härnösand. Änka efter kontraktsprosten i Skön. fil. å:r G. O. Håkansson.
* 1843, † den 25 november.

JULIA RISSLER †.
F. Delin, Östersund. Änka efter landssekreteraren G. Rissler.
* 1850, † den 26 november.

EVA ASCHAN †.
F. Hyltén-Cavallius, Sthlm. Änka efter överstelöjtnanten C. N. M. Aschan.
* 1852, † den 8 november.

BERTHA ANCKER †.
F. von Sydow, Kalmar. Änka efter bankdirektören E. G. Ancker.
* 1854, † den 30 november.

HILDA BRATT †.
F. Andén, Växjö. Maka till fabrikören Alfr. Bratt.
* 1858, † den 17 november.

SELMA WALTER von HÜLPHERSHAUSEN †.
F. Westman, Uppsala. Änka efter stationsskrivaren A. G. H. Walter v. Hülphershausen.
* 1861, † den 20 november.

ESTER GEIJER †.
F. Lindh, Lund. Maka till bankdirektören Gustaf Geijer.
* 1884, † den 1 december.

Ni bakar bäst till jul med

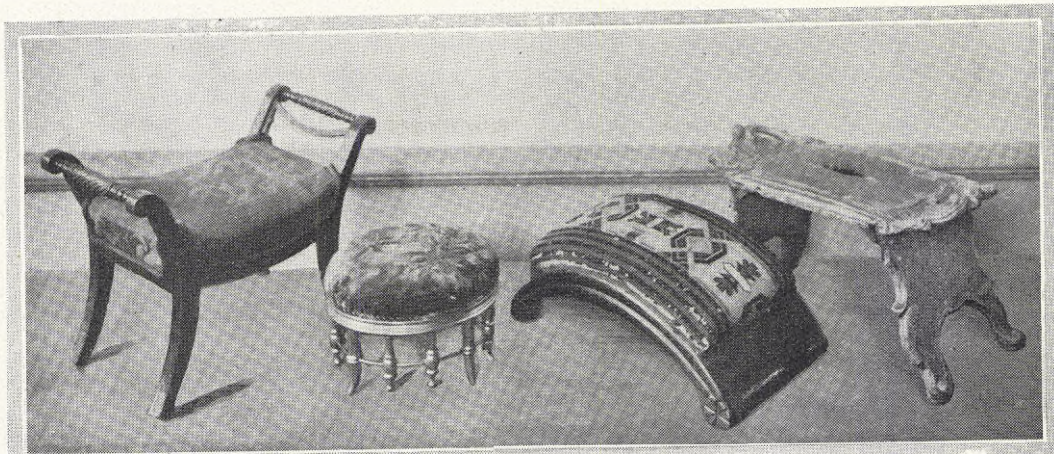
RUMFORD BAKPULVER

PALLEN TILL HEDERS IGEN?

PALLEN, DENNA lilla undanskymda och anspråkslösa tingest, som under sekler lyst med sin frånvaro för att då och då åter komma till heders, var ursprungligen avsedd för barnen. Under 1700-talet, när den ett par perioder var i bruk, var den småbarnens givna plats de stunder, de fingo lämna barnkammaren och samlas kring den övriga familjen.

Vid farmors eller mormors stol placerade barnbarnen sina pallar och lyssnade stilla och kapprika på de mer eller mindre svårfattliga förmaningar och livssanningar, som den äldre generationen städse med samma resultat slösat på den yngre. Uppmärksamheten blev kanske större på denna plats, som knappast inbjöd till någon bekvämlighet, åtminstone var det pallens obestridliga förtjänst, att den tvingade de små att sitta raka. Behändig och lätt att flytta på var den också och även en talrik barnskara kunde lätt placeras på pallar i en krets kring familjens sagoförtäljare, när dagens möda var all.

1700-talspallen var estetiskt ganska tilltalande — avlång med sirligt snidade karmar, oftast målad och oklädd. Den avlånga typen bibehöll pallen på 1830-talet, då den kom igen efter empireperioden, men karmar och fötter voro då borta. Den här avbildade pallen från Nordiska museet är ett vackert

Fyra pallar från Nordiska museet, representerande fr. h. rococo, 1830-talet, 90- och 80-talet.

Ni bryr er hjärna för att hitta på en lämplig julklapp till en kvinnlig släkting eller väninna. Då kanske en erinran om pallen kommer bra till pass jämte den blick på dess historia, som här ges.

Två pallar tillhöriga fru Höök. Montering komponerad av Thyra Grafströms textilateljé

prov på 1830-talstypen. Broderiet är stramaljarbete och det var ett mode, som höll i sig även under 1870- och 80-talet, när pallen upplever en verklig blomstringsperiod och förekommer med och utan karmar, avlång eller rund och nästan alltid tre- eller fyrfotad.

Pallen övergick nu också mer och mer från att vara barnens sittplats till att bli dels en ren prydnadsak,

dels ett stöd för trötta och åldrande fötter.

»Är du så gammal att du behöver pall?» hette det lite hånfullt, om någon som utan att ha åren inne, ville tillskansa sig detta ålderns privilegium. Och nog behövde särskilt på 80-talet de äldre en fast punkt till fotfäste, när marken gungade under världsförbättrarbråket.

Pallarna skiftade ytterligare hamn. Under 90-talet blev den runda formen dominerande. Materialet var vanligen mahogny eller valnöt. En pall av denna form kunde ofta vara en riktigt vacker sak både i form och färg och dess broderade överdrag representerade ofta ett värdefullt och omsorgsfullt arbete. Men på sin undångömda plats i ett hörn, där den skymdes av större möbler, blev den vanligen inte annat än en god illustration för det vackra valspråket: »être, pas paraitre». På de yttersta av dessa dagar har pallen tagits upp och ytterligare förskönats av representanter för svensk hemslojd.

JULENS DIKTARVÅNDA. LITET OM JULKLAPPSVERS

INTE NOG MED ATT VÄLJA JULklappar, gå ur affär i affär, jagad av den eviga oron: Är detta nu vad de önska sig? Tänk om hon föredrar konfektasken i silver i stället för hamrat tenn? Och han en bok i stället för Mah-jongspelet? Svävande mellan hopp och fruktan går man hem med förvärven. Och dock — den svåraste stunden återstår, julklappen måste lackas och förses med vers. Lacka — det är då överkomligt, men versen! Skald eller inte, måste man nu bestiga pegasen.

Ty inte alla tillfällighetspoeter äro lika lyckade som författaren till den här versen, åtföljande en karta till hans lilla flicka:

”Låt alltid dina fäders land
Stå livligt för ditt sinne!
Behåll vart berg, var sjö och strand
I kärt och troget minne!
Väl stor och skön är jordens rund
Men hjärtats rosor som de flesta
Slå fagrast ut på egen grund
Där spåda rätter fått sig fästa.”

Om vi under hela årets övriga dagar äro alltför belåtna med vår egen borgerlighet för att någonsin kunna avundas Apollos söner deras gåvor, nog göra vi det, när

Blicken ur ett par glädjestrålände barnögon gör oss stundom alla till skalders åtminstone i jultider. Övertygade, att av de många julklappsverser, som just nu diktas i väntan på julen, förtjäna ett bättre öde än glömskans och papperskorgens, utlyser Idun en julklappsversstävlan. Deltagare här torde insända sina opus till Iduns redaktion, märkt "Julklappsversstävlan" före 20 dec. Priset blir en bok efter eget val till ett värde av 15 kr.

julen står för dörren och julklappsrimmet skall fram.

Då bör det vara bra skönt att heta Esaias Tegnér, tyckte man i farfarsfars och och mormormors tid, och med eller utan julklapp kunna skriva:

”Se hur präktigt våra grenljus lysa
Julebocken kommer och han går
Barnen ömsom glädja sig och rysa
Dock — all glädje blandas med en tår.
Den, som ej har någon päls, får frysa,
Den ej pengar har, han rimma får.”

Alldeles som man nu skulle vara glad att med Lubbe Nordströms humor kunna öka värdet av en redan i sig själv så värdefull julklapp som ett häfte partibiljetter på Djursholmsbanan. Den dikt, som travestin

är byggd på kännens genast igen av alla beundrare av »Sveriges» skald.

”Hur lätt bli människornas reskort tagna!
Vi tro dem eviga, men bli bedragna,
knappt ha vi köpt dem, förrn vi stå där slagna
med tom talong i handen, sorgetvagna.

Men i vårt hjärta finns ett hemligt rum,
en evig önskan bor där, evigt stum,
att skänka reskort åt envar i huset.
Och husets liv förflyter tum för tum
i denna önskan, som ej alls är dum,
och som i husets hjärta bildar själva ljuset.

Det ljuset följer oss, evart vi gå,
uti dess strimma mystiskt skall vårt liv gå på,
det ljuset, tänt av Rimbobanans kitslighet,
är detta lilla brevets hemlighet,
som ej, tyvärr, skall först med oss förgås;
så länge räcker ej ett reskort, ens med vers, gunäs!”

En julklappsvers, som nog inte glömmes, om man en gång hört den, är Carl Cederströms till fru Hasse Z. med teaterkikare:

”När på livets teater din blick är för svag
för att särskilja humbug från livsens behag,
när liksom din man 'den skarpsynte Hans',
du ser stora talanger, där konstner blott fanns,
skall jag bli dig till nytta och skärpa din syn
att avslöja bluffen och sminket på hyn.”

Den vanliga manliga förhåvelsen inför
(Forts. sid. 1317.)

En Badmatta av svampgummi en kärkommen julklapp. Den skall vara elastisk och behaglig. Först en sådan gör badrummet komplett och komfortabelt. Rikt urval i färger och eleganta mönster.
Parfumerie ANTOINETTE W. NORDING, Birgerjarlsgatan 16, Hamngatan 12.

E T T U N I K T D O C K S K Å P

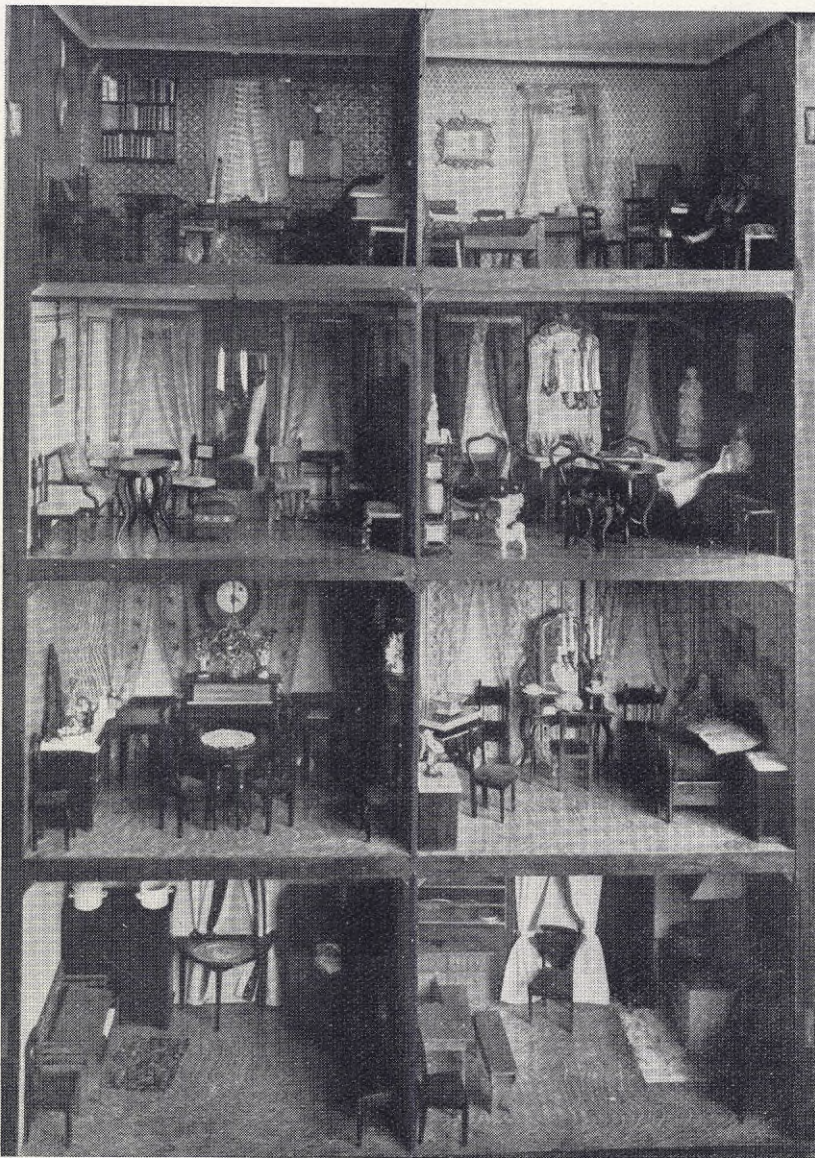
HUR EN JULKLAPP GJORDES FÖRR I VÄRLDEN.

MAN KOMMER IN I EN leksaksaffär. Diskarna därinne äro dränkta i moderna och sinnrika leksaker. Vad skall jag ta i all denna mängd? Jo, här är det allra senaste. Amerikas nyaste leksaksuppfinring: en docka med fem olika huvuden och dräkter, som kunna bytas efter behag på samma kropp. Ibland är den en liten käck sjömanspojke, men tröttnar dockmamman på honom, så kan hon bara skruva av hans huvud och ta av dräkten och exempelvis sätta dit ett rosenkindat och gullockigt flickhuvud i stället. En i sanning finurlig och bekväm uppfinring, som säkert skall uppväcka alla de moderligt ömma känslor, som slumra i ett flickbarn och som genom hennes dockbarn bruka få sin första lilla praktik!

Vid anblicken av denna behändiga amerikanska docka går tanken till forna tiders leksaker, som ofta voro hemgjorda, de liksom så mycket annat på den tiden. Kvällarna voro icke fyllda av biograf, radio och teatrar, utan tysta, långa och inbjudande till handarbete och hantverk.

På så sätt kom det dockskåp till, som jag här skall beskriva. Det har på 1870-talet gjorts och skänkts av nyligen avlidne överstelöjtnant G. Falkengrén till hans fyra döttrar och finns nu i fru Gunhild Lindströms ägo i hennes hem på Djursholm.

När man först tittar på dockskåpet finner man det kanske inte så märkvärdigt. En ny tid är så bortskämd med eleganta dockskåp. Men det är något helt annat med detta dockskåp än de fina jag kan få köpa i affärerna. Det Falkengréenska dockskåpet har helt tillverkats av överstelöjtnant Falkengrén. Med en kniv, en fil och sandpapper har han av cigarrlådsträ gjort varenda liten sak i dockskåpet, som är en minutiös miniatyr-

Dockskåpet består av sex rum, jungfrukammare och kök.

kopia av ett 70-talshem. Ingenting är fusk eller kulisser i detta dockhem. Ett salsbord ser inte bara ut som salsbordet i det dåtida Falkengréenska hemmet, utan varje detalj är utarbetad och maskineriet med bordets utdragning är icke glömd. Likadant med skrivbordet, där finns riktiga lådor, som gå att dra ut, och i dessa finna vi papper och handgjorda kuvert, knappt cen-

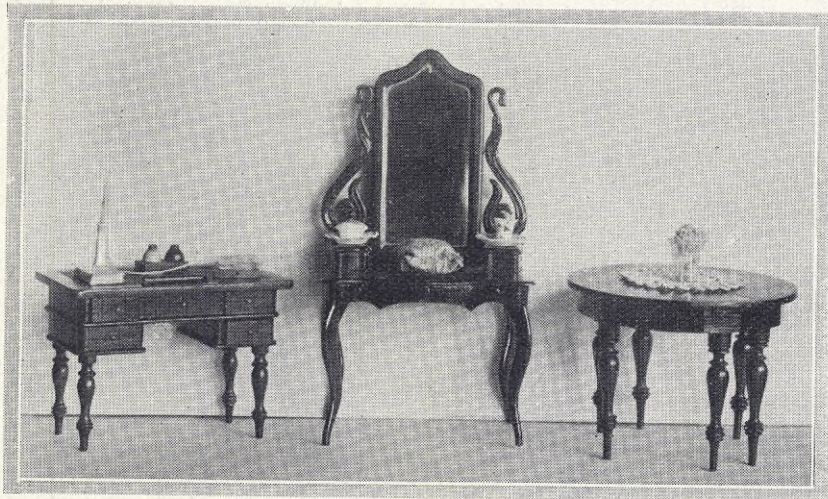
timeterstora. I matsalen hänger en klocka — ett fullständigt litet konstverk. Ett vanligt fickur är inmonterat i trä, som dessutom är arbetat med inläggningar och utsirningar. I förmaket finna vi en liten spröd, för tidens smak typisk ateniennes, fullastad med prydnadsaker, och på förmaksbordet, kring vilket husets damer äro samlade i hemmasydda 70-talsklänningar, ligger familjealbumet jämte särskilt tryckta små visitkort, inbjudningsbrev o. s. v. Så komma vi in i sängkammaren och där finns dockskåpets kanske roligaste möbel, den stora tvåmansängen, som går att dra ut och skjuta ihop, precis som det var vanligt med de gamla tvåmansängarna förr i världen.

Till slut äro även »köksdepartementen» värda ett besök. I köket hittar man bl. a. ett utomordentligt väl inrett skåp med ett stort antal lådor, ett trebent fönsterbord — mycket vanligt förr — och en verkligt nätt liten vedbärare med ved i och i jungfrukammaren två präktiga skåp och en s. k. »pigsoffa», d. v. s. utdragssoffa med lock, som alltid fanns i »pigkammaren» förr i världen.

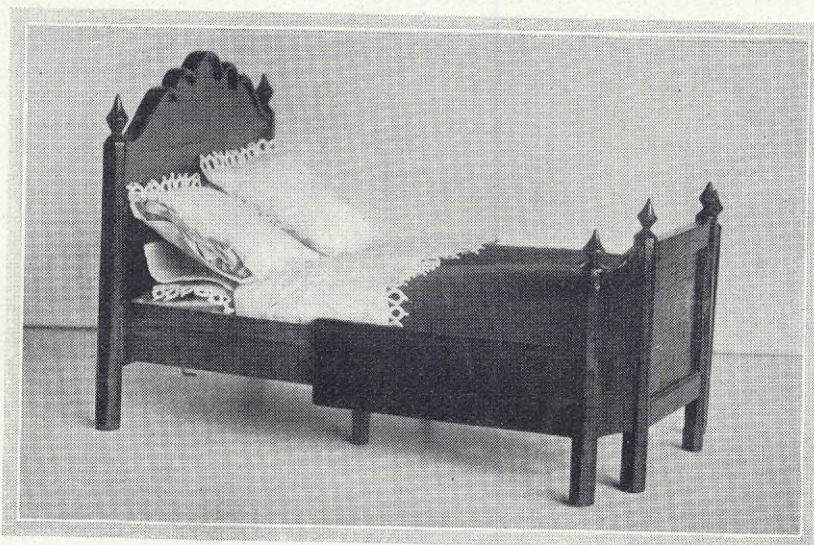
Det tog överstelöjtnant Falkengrén flera år, innan han fick dockskåpet komplett och kunde överlämna det som julklapp till sina döttrar. En nutidsmänniska vet inte vad han mest skall beundra: det oändliga tålmodet hos tillverkaren eller den enastående skickligheten att med så

små medel åstadkomma ett dylikt litet mästerverk. Man kan inte låta bli att litet smått avundas våra mormödrar och mödrar, som fingo så dyrbara julklappar av jultomten. Dyrbara icke blott för dagen utan för en lång framtid som familjeklenod och emedan de stå ens hjärta nära på ett helt annat sätt än en köpt industrivara.

— e.

Tre bord i dockskåpet. Fr. v.: skrivbordet, ett toalettbord och det utdragbara matsalsbordet.

Tvåmansängen utdragen och bäddad. (Foto: Holmén.)

Äkta Spets- & Sidendépôt

STUREGATAN 6"

Tel. 77436. Filial: BIRGERJARLSG. 18. Norr 19700.

Vår **JULUTSTÄLLNING** erbjuder rikligaste urval av vackra värdefulla och ändock billiga julklappar i Spetsar, Spetsarbeten, Underkläder, Näsdukar, Lampskärmar, Dukar och Kuddar i det vackraste handtryck, Handtryckta siden, Stores i grov filett, Nät och Garner. Moderna Schalar med frans. Småsaker, allt konstnärligt och till särdeles låga priser. Prover till landsorten.

IDUNS HANDARBETSSIDA

JULKLAPPSHANDARBETEN.

Babymössa.

Till denna lilla klädsamma virkade mössa åtgår det ungefär 25 gram vitt tapissrigarn.

Tag ett mått runt om huvudet på den lilla, som skall använda mössan och lägg upp *löst* så många udda maskor, att det blir lagom långt.

På modellen är upplagt 63 maskor och måttet är 36 cm. runt. Virka ytterligare 3 luftmaskor i vändningen och virka 1 stolpe och 1 vanlig maska omväxlande. Till nästa varv tar man blott 2 maskor i vändningen och virkar stolpen i den vanliga maskan och tvärtom. På så vis fortsättes tills arbetet är 16 cm. brett, varefter man sliter av garnet och syr ihop sidorna.

Virka sedan en runddel $6\frac{1}{2}$ cm. i genomskärning på så vis, att man lägger upp 4 maskor i ring. Fyller hålet med vanliga maskor och virkar sedan runt, runt och ökar en maska här och en där, så att den är alldeles flat.

Sedan syr man fast den litet rynkade mössan vid runddelen, viker upp c:a 4 cm. såsom ett brätte och virkar runt det uppvikta antingen en rad pikoter med ett par maskors mellanrum eller också 4 luftmaskor, en vanlig maska, 4 luftmaskor etc.

För att baby inte skall frysa om öronen sätter

man en kokard av vita eller annan färg sidenband vid vardera örat.

B. L.

*

Många finna det både vackrare och behagligare att ha ett underlägg till kaffekannan av tyg i st. f. de sedvanliga av glas eller porslin.

Två bitar vitt linne 17/18 cm. i fyrkant, en smal uddspets att sätta i kanten samt en skiva asbest såsom isolering att lägga emellan, se där allt vad som behövs.

På den ena linnebiten broderas ett mönster, helst i stil eller i färg med porslinet. På modellen är ett korsstygnbroderi i svart moulinégarn. De båda bitarna hopsy på avigsidan i 3 sidor, den 4 lämnas öppen och sidorna fällas. Vändes därefter så att sömmarna komma inåt och en smal uddspets fastsyr på alla 4 sidorna.

Köp sedan i järnboden en bit asbest lika stor i

Ett underlägg för kaffe- eller tékannan av vitt linne.

fyrkant, som underlägget färdigt, klä över det med litet tunnt papper och stick in det i den öppna sidan.

B. L.

Iduns handarbetsavdelning ger denna gång några goda råd om handarbeten, som lämpa sig för julklappar.

Stickad dockklänning.

Modellen är av gråblått viyellagarn och c:a 50 gram åtgår därav.

Vi börja med framstycket och lägga upp 71 maskor och sticka 4 varv rätt fram och tillbaka. Bården stickas därefter med

1 varvet: sticka (st.) 1, kasta om nålen, tag ihop 2, omväxlande hela stickan ut. 2 och 3 varvet: avigt.

4, 5 och 6 varvet: lika 1, 2 och 3 varvet.

7 varvet: lika 1 varvet, 8 varvet: avigt.

9, 10, 11 och 12 varven stickas s. k. strumpstickning, d. v. s. ena varvet rätt och det andra tillbaka avigt.

13, 14 och 15 varven lika 1, 2 och 3 varven. 16 varvet lika 1 varvet.

Sedan strumpstickning ungefär 13 cm., därefter med början av rätt varv för att minska maskorna till 48 följande:

St. 3, tag ihop 2, × st. 1, tag ihop 2 ×. Upprepa mellan × stickan ut.

Nästa varv avigt.

Så × st. 2, kasta om nålen, tag ihop 2 ×, upprepa mellan × stickan ut. Dessa hål, som bildas äro avsedda till genomdragning av band.

Vi fortsätta med strumpstickning ytterligare 2 cm. och lägga upp 10 nya maskor i början på de 2 efterföljande varven, de bilda nämligen ärmarna.

När vi stickat så många varv, att ärmerna mäter 5 cm. äro vi vid halsringningen och sticka 20 maskor och sätta dessa på en extra sticka i förväntan medan vi avmaska ganska hårt 28 maskor och fortsätta att sticka de återstående 20 maskorna.

Sticka 2 varv med dessa 20 maskor och lägg upp 15 maskor påföljande varv. Dessa 15 bilda halva ryggstycket.

Vi ha således 35 maskor på stickan och fortsätta 5 cm. (Vi kunna gärna komma

ihåg att alltid sticka de 3 sista maskorna på ryggstycket rätt. Kanten blir då litet stadigare att fästa knapparna i.)

Ärmen är nu färdig och vi avmaska de 10 ärmmaskorna och fortsätta enbart med ryggstycket ungefär 2 cm., då vi avmaska de 15 maskorna.

Återgå nu till de 20 m. på extra stickan. Sticka 2 varv och fortsatt sedan och gör denna sidan lika med den andra.

Till bakstycket av kjolen lägges upp 71 m. och förfäres på samma sätt som med framstycket till och med hålen, då man avmaskar och fastsyr samma vid de bägge bakstyckena.

Pressa sedan med ett hett järn och en våt näsduk.

Hopsy sidorna från nedre kanten på kjolen upp till där ärmen slutar.

Kring hals och ärmarna virkas en pikot.

Såsom knäppning virkas efter kanten på ena ryggstycket några luftmaskor till knapphål och emellan luftmaskorna några vanliga maskor. Små pärlemorknappar isys på motsvarande sida.

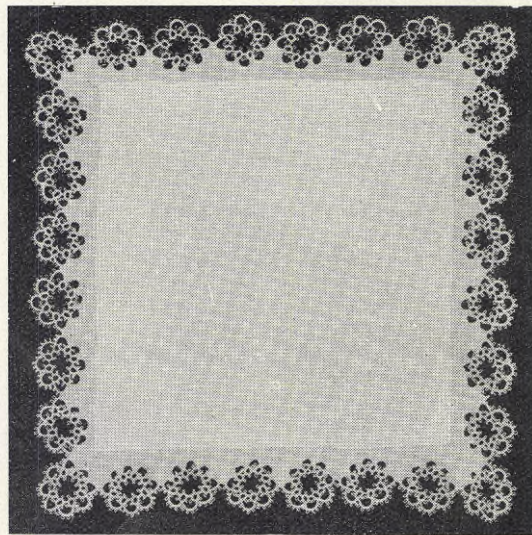
Genom hålen drages ett sidenband i färg och klänningen är färdig. Den passar till en docka ungefär 44 cm. lång.

B. L.

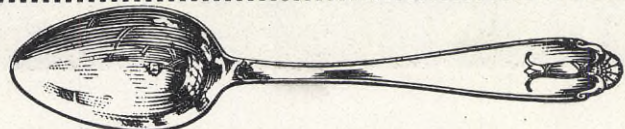
Kudde. Mönster komp. av Agnes Sutthoff.

Denna kudde på blekt rosafärgat bomullstyg eller shantung, broderad med linnegarn i brunt och silvergrått kan väl icke hinna sys färdig till jul, men det finns ju tid även efter jul, då presenter gärna tas emot. Storlek: 50 × 40 cm. Runt om kudden en silvergrå luggfrans. Pris: uppritad och påbörjad med garn och frans i bomullstyg Kr. 12.—, i shantung Kr. 16.—. Rekvireras genom Iduns Handarbetsavdelning, Sthlm. Varan sändes mot postförsk.

Näsduk med frivoliteter.

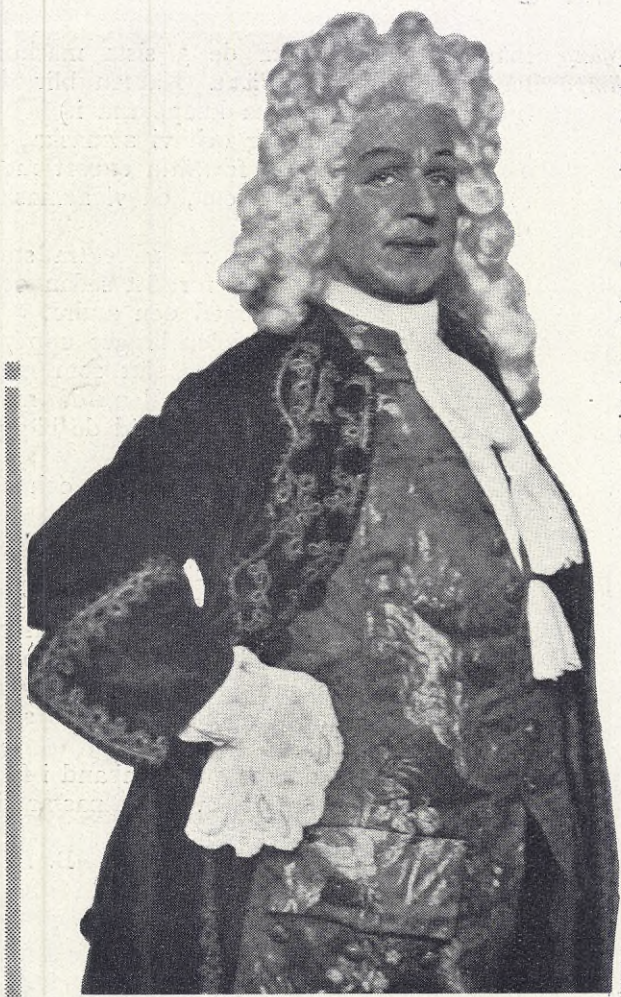
För alla de damer som syssla med att slå frivoliteter, visa vi denna lilla näsduk 23 cm. i fyrkant.

NYTT SVENSKT MATSILVER **VASAMODELLEN**

Tillverkare: GULDSMEDS AKTIEBOLAGET I STOCKHOLM
Säljes i varje förstklassig juvelerareaffär.

ROCCO PÅ TEATER OCH FILM

Ernst Eklund gör den "för könet svaga" kungen, Fredrik I, i Brita von Horns nya pjäs.

Den sirliga rococon firar just nu triumfer på scenen och den vita duken i Stockholm. I Brita von Horns nya pjäs, "Kungens amour" på Komediateatern uppträda de agerande i praktfulla rococo-dräkter och vad Amerika kan prestera i glans och dyrbar rococouppsättning i den nya Valentínofilmen "Monsieur Beaucaire", som inom kort får sin svenska premiär, "kan ej beskrivas, det måste ses".

"Kungens amour" — den vackra Hedvig Taube i Alice Eklunds person.

Märta Halldén som den förgrämda och olyckliga Ulrika Eleonora, Sveriges drottning.

"Den gudomlige" som Monsieur Beaucaire och Doris Kenyon, en av hans avundsvärda motspelerskor.

En intagande rococoscen för den vita duken. Bebe Daniels och Rudolph Valentino i "Monsieur Beaucaire."

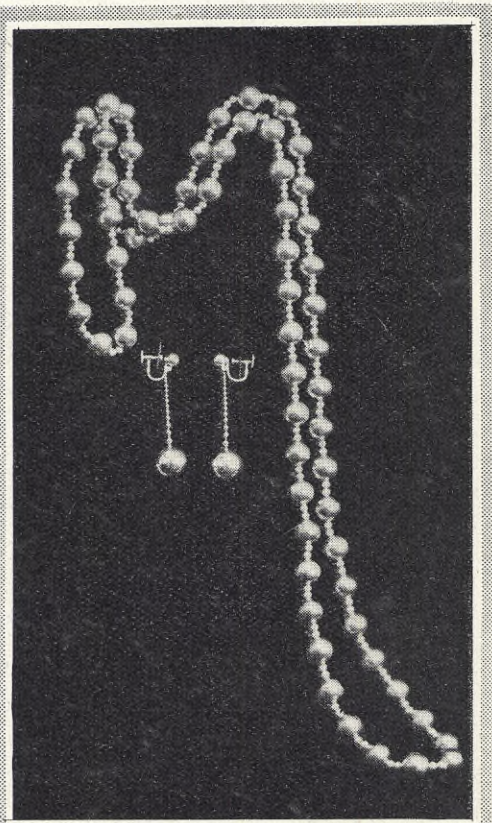
JULKLAPPAR FÖR SMÅ OCH STORA

Nu är julmarknaden i full gång och bland alla ting frestande till julinköp ha vi här utvalt några nyheter, som inkommit till julen och som lämpa sig utmärkt till julklappar.

Hunden Bonso och katten Felix äro gamla bekanta från England och nu ha de karrikerats i leksaker, som höra till N. K:s mest omtyckta nyheter för julen.

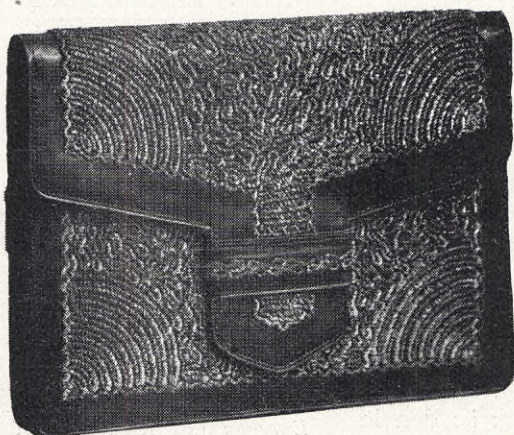
Silverhalssmycken är det absolut modernaste i bijouteriväg, som nu nått Stockholm från Paris.

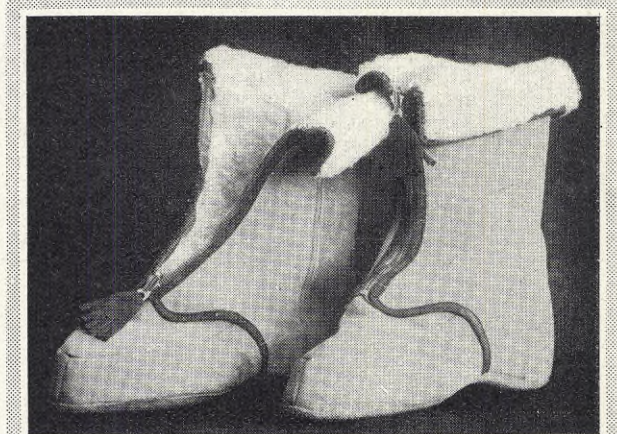
En liten klocka i form av ett briljantterat halssmycke — en dyrbar lyxartikel, som finns att köpa hos hovjuvelerare W. A. Bolin.

En lampa är alltid välkommen till julklapp, särskilt om den är av nyaste snitt i porslin och skärm av handmålat siden.

En rak portföljväska är det nyaste, som varje dam med självaktning måste bli ägarinna av.

Bilbottiner är en trevlig och praktisk nyhet på N. K., som säkert blir välkommen av alla bilåkande damer.

Etsade glasmedaljoner från Orrefors — en svensk nyhet.

Typiskt och förfärligt amerikanskt — dockan med de fem huvudena, som jämte kläder kunna bytas efter behag. Arma moderna barn!

Namnet GAHNS är en garanti för förstklassigt fabrikat

Kallt och ruskigt väder blir huden torr, narig och spricker. Undvik detta genom att dagligen använda **Maniol.**

Tillverkas av GAHNS, Upsala.

Aven ett omodernt hus

kan genom META varmvattenapparater lätt förse med den moderna komfort som badrum och varmvatten innebära.

M E T A

varmvattenautomater för gasauppvärmning möjliggöra en ytterst snabb och bekväm varmvattensankaffning samt erbjuda genom sin soliditet, höga värmeeffekt, absoluta tillförlitlighet och lätta skötsel en avgjord fördel framför alla andra liknande apparater. De lämna vatten på ända till 5 olika tappställen samt tändas och släckas automatiskt, då kranarna öppnas eller stängas.

Begär offert och närmare upplysningar från
A.-B. Ahlsell & Bernström A.-B. Sjöberg & Bengtson
Stockholm Göteborg

En god och trevlig jul jag önska vill vid granen, klapparna och glöggbuteljen — och lägger sen ett vänligt råd därtill att Ni en Tuloask bör ha i helgen.

En ung mans väg...

(Forts. fr. sid. 1301.)

Allt visar sig till det unga parets fövör. På utsatt dag och tidigt på morgonen anländer Lawaj i full krigsdräkt med sin »bäste man» och ett följe av ståtliga negersvenner. Han marscherar rakt upp i brudens hus. Här nedlägger man långa rader av mässingstrummor och andra presenter utanför svärföräldrarnas rum och börjar underhandla med dessa om tillträde till rummet. Då man vägrar, söker man bryta upp dörren med våld. Men då störtar plötsligt ett beväpnat följe av män ut och en vild kalabalik arrangeras. Männen draga sig tillbaka till rummet och samma scen upprepas. Till sist ger man efter, men då brudgummen med sitt följe intränger, finner han rummet tomt. Bruden har undsluppit genom en sidodörr till nästa rum.

Förvånade sätta sig alla ned på golvet och cigaretterna tändas. Då inträder plötsligt bruden och hennes följe men man tar ej den ringaste notis om dem. Omedelbart därefter inträder spåmannen — prästen, en griskulting bäres in, stickes och det slutliga avläsandet av leverfläckarna äger rum. Skulle det bli ofördelaktigt, slaktas ännu ett svin, ja, kanske ett tredje, tills ett gott omen erhållits. Då stänker spåmannen ymnigt med blod över alla de närvarande och vädjar till gudarna att göra äktenskapet lyckligt och fruktsamt.

Serini och Lawaj äro gifta.

Fram emot aftonen avhållas stora festligheter och tal och sång avlösa varandra. En gammal kvinna kastar nävar av ris över de nygifva och uttalar en önskan att bruden måtte få lika många barn som risplantan har risgryn!

Märkvärdigt vad jorden är liten. Det är ju precis detsamma som sker hemma på Centralstationens perrong, då de nygifva vid bröllopsresans anträdande bombarderas med risgryn. Inte sant? Men ingen vågar vara frank nog att öppet säga: »Mätte ni få 69 barn». Ty detta är genomsnittstalet för en risplantas barn, d. v. s. risgrynen.

Det är måhända att grumla bilden av de ungas äktenskap att så direkt bakefter tala om tropiska skilsmässoprocedurer, ehuru ämnet ju är synnerligen aktuellt och begärligt.

Ja, visst skiljas folk åt härnere i hettan. Men det sker ej på okynne eller tillfällig nyck som ofta hemma. En av de viktigaste och mest rationella grunderna därtill är kvinnans ofruksamhet. Då detta gäller en hövding eller en man i ledande ställning, vill denne givetvis ha barn att en gång upptaga hans fallande mantel. Men även i sådant fall söker man undgå skilsmässa genom kompromisser. Vanligen är den legitima hustrun nog förständig att böja sig »pro bono publico» och rentav uppmana mannen att ta sig en andra hustru. Så sker ej sällan under fullt lagbundna för-

Iduns byrå och expedition,

Mästernamnelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5	Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803	Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3	Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402	Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre	Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre	20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjning.
och Plattsökande 25 öre.	för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A.	Idun uppl. B.
Helt år 15:—	Helt år 17: 50
Halvt år 8:—	Halvt år 9:—
Kvartal 4: 25	Kvartal 4: 75

STEINWAY & SONS

STORT LAGER I ENSAMAGENTUREN
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATA 40

HEMFÄRGEN HÄRVAN

är en tillförlitlig
o. utmärkt färg för
YLLEPLAGG

OBS.!

Färgning i hemmet lö-
nar sig endast om
färgen är prisbillig.
"HÄRVAN" är billig.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

Använd

Svensk Kex

AKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i
Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

Klena Barn

i alla åldrar återvinna snabbt genom en Emulgon-kur hälsa och krafter. Emulgon innehåller — förutom fysiologiskt kontrollerad A-vitaminrik fiskolja — Phospho-Energon och Kalk, vilka ämnen på ett lyckligt sätt samverka och komplettera varandra. Emulgon ökar aptiten, stärker och utbildar muskler och benstomme.

För barn med ansträngande skolarbete är Emulgon ovärderligt. Det i Emulgon ingående Phospho-Energonet skärper såväl tankeförmåga som minne och återställer på ett naturligt sätt förbrukat energi.

Vid engelska sjukan och skrofler är Emulgon ett oöverträffat medel.

Emulgon rekommenderas av talrika in- och utländska läkare.

EMULGON

Fås på alla apotek i orig. fl. å 200 och 1000 gr.

mer. Varje spår av svartsjuka de båda fruarna emellan påstås vara fjärran. Men två sådana kvinnor har enligt min mening världen ej frambragt, och skulle de finnas falla de med bestämdhet ej under definitionen kvinna.

De båda makorna dra officiellt jämmt och den enda verkliga beröringspunkt de i själva verket ha är — mannen. Invärtes torde de hata varandra. Ty så skapade gud kvinnan!

För övrigt är det här som mestadels hemma: mannen spår, men kvinnan rår. Den borneanska kvinnan har ofantligt mycket att säga, men så lånar hon också villigt sina svaga skuldror åt allehanda manfolkssysslor. I gengäld puffar hon på cigaretter dagen i ända och dväljs i kjolar så korta att hon i detta senare avseende »biter» till och med den ultramodärna amerikanskan, till vars försvar man dock måste säga att hennes många kjolar — ty de äro legio, — åtminstone visa en bestämd tendens att nå ned till knäet!

I stort sett — och så bör ju varje bildad människa se världen — lever kvinnan från Borneo ett liv i allra största frihet. Hon lider ej av nageltrång, liktornar, getingmidja eller andra deformationer. Hon får fritt »gå in med tårna», och skulle hon vara kobent, adderar detta blott till hennes skönhet.

Vi se åter en bekräftelse på romarens »De gustibus...!»

Mt. Matong, Borneo den 3 nov. 1924.
ERIC MJÖBERG.

Iduns kvinnoklubb

(Forts. fr. sid. 1315.)

se nthal, som numera är stockholmsk läkarfru, dansar och fru Ida Gawell-Blumenthal, Delsbostintan, berättar några av sina roliga historier. Dessutom blir det musik och kanske någon överraskning, som vi naturligtvis inte avslöja förrän på själva festen.

Anteckning om deltagande i julfesten kan ske per telefon eller personligen på Iduns redaktion t. o. m. den 15 december — för att kunna beräkna deltagarantalet är anmälan nödvändig. Tébiljetter à kr. 3:50 tillhandahållas vid ingången. Julfesten tar sin början som vanlig klubbkväll kl. 7,30 e. m. i Grand Hotells stora spegelsal, ingång Bolinderska huset.

Det litterära livet.

(Forts. fr. sid. 1302.)

en viss öm liten ironi, äro hans egna. Han är en idealisk författare för den icke alltför högt kultiverade genomsnittspubliken — och blir kanske också gärna läst av de kräsare den dag han lär sig stryka litet mer i manuskriptet. Ty alla hans små uppståg ha icke samma värde av kordialitet och humoristiskt jämnmod som de bästa. Att han gör succès anser jag sannolikt. Ty vår tid är inte blott religiöst (och stundom kvasi-religiöst) intresserad; den begär också, under tyngden av överallt ökade plikter, förströelse.

Allvarligare böcker än Birger Sjöbergs äro såväl Per Ståstdräng och de andra av Hans Larsson som Orions bälte av G. Hedenvind-Eriksson. Sinsemellan för övrigt så olika som två böcker kunna bli. Hans Larsson är den förnuftige, omständlige, ömsinte skildraren av skänkt stilla byliv; han har utbildat en fullkomligt avgränsad, förfina, egen genre — se förut Hemmabyarna och Idéerna i Staberup — en liten värld på slätten, mänskligt och poetiskt intim, vilken

En värdefull, välkommen julklapp.

Håret och hårbotten äro veritabla dammgömmor, och därtill farliga sådana, emedan dammet i förening med hudens fettavsöndring bildar en beläggning, som dels tilltapper porerna och därigenom menligt inverkar på hårets växt, och dels utgör en ypperlig jordmån för alla slags bakterier. Avlägsna dessa vädor genom att dagligen tvätta håret.

Dr. Dralle's Birken-Wasser

är ett vetenskapligt utexperimenterat medel för hårets vård, som sedan 40 år tillunnit sig ett enormt förtroende över hela världen på grund av sitt inre höga värde. Det är ett effektivt rengöringsmedel, som håller håret rent från mjäll och andra orenligheter, uppfriskar nerverna, är starkt bakteriedödande och undanrödjer därmed orsakerna till håravfall. Det gör håret mjukt, smidigt och glänsande vackert och bör därför ej saknas hos den, som sätter värde på en elegant frisyre.

En god vara till ett billigt pris!

Pris per 1/1 flaska Kr. 3.50. Per 1/2 flaska Kr. 2.25.

Om Ni plågas

av rheumatism, influensa, ryggsnitt, bronchit, inflammation i hals och strupe, eller andra förkylnings-åkommor, använd då

THERMOGÈNE

som skänker snabb lindring. Thermogène fordrar ingen vila och ingen särskild diet. Det är tillräckligt att anbringa vadden på det sjuka stället på så sätt, att den ligger fast intill huden.

Begär Thermogène i närmaste apotek, färg-, kemikalie- eller sjukvårdsaffär. Den försäljes i förseglade originalförpackningar bärande tillverkarens signatur. Kronor 1,25 pr paket.

J. Audenhoult & S

sten

Uno Brander: Bernadotte

En hjältesaga.
En praktfull presentbok å 7:50.

O. Kuylenstierna: Hela Englands Nell Gwyn

apelsinförsäljerskan, skådespelerskan, folkets och kungens favorit.
Rikt illustrerat kr. 7:50.

Gertrude Aretz: Napoleons tre systrar

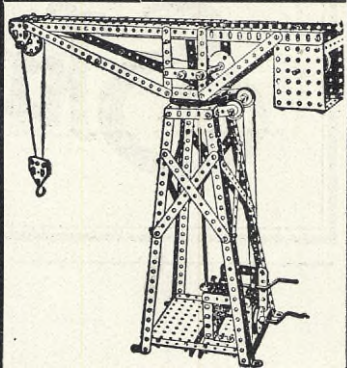
Deras märkliga öden från vaggan till tronen.
Pris 6:75.

Graham Phillips: Susan Lenox

hennes fall och upprättelse
Aretz märkligaste och mest gripande roman, ett internationellt mästerverk.

5 kr.

HÖKERBERGS

Gossar! Ni kan bygga denna lyftkran och hundratals andra modeller med Meccano. Fullständiga anvisningar levereras med varje utrustning. Tillse att Ni får lädan med originalnamnet och icke 'lika bra lädor' med annat namn.

MECCANO

Ingenjörskonst för Gossar. Pristävlan.

Som pris för de bästa modellerna utfästa vi vackra bågare och medaljer. Fullständiga upplysningar erhållas från närmaste leksaksaffär.

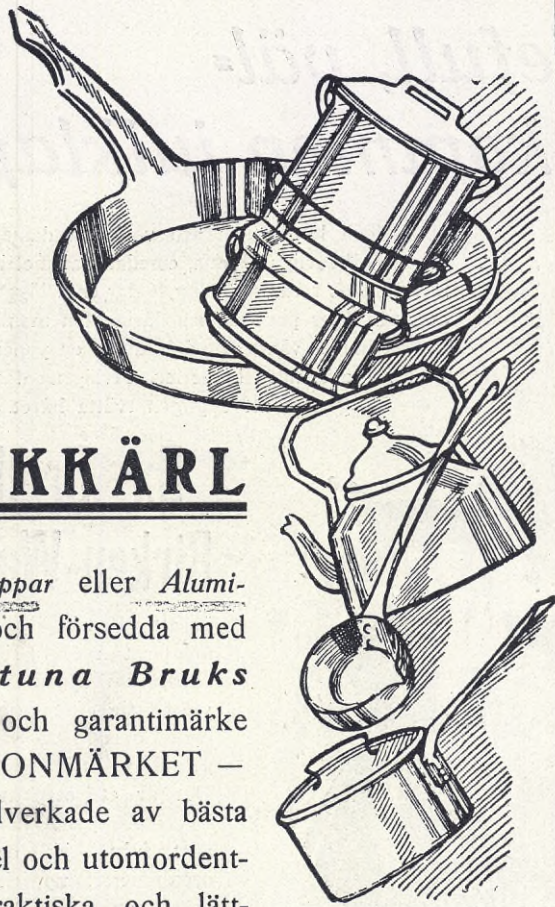
Köp inga efterkopningar. Meccano är av glänsande nickel.

Kompleta satser erhållas i varje järn- och leksaksaffär från Kr. 4.75.

I parti från:

M. Åkerblom,
Karlsbergsvägen 41,
Stockholm.

KOKKÄRL

av *Koppar* eller *Aluminium* och försedda med *Skultuna Bruks* namn och garantimärke — **KRONMÄRKET** — äro tillverkade av bästa materiel och utomordentligt praktiska och lätt-handterliga.

Se därför till att **KRONMÄRKET** finnes på alla kokkärl Ni köper, ty då är det

Skultuna

Just vad jag önskat
mig till jul.... en
SINGER

stormar och fränt livsve gå runt, om också inte vemodet är främmande där. Hedenvind-Eriksson återigen är bara omedelbar inspiration, han har ett drag av forntida sagoberättare, han är starkt temperamentsfull, ojämn, stundom liksom förblindad av sina egna syner till den grad, att han, när han väl får papperet framför sig, ej mer klart kan återge dem. Hans Orions bälte — en vandrars upplevelser i höga nord — är ett kaotiskt verk som helhet betraktat, men det har vissa impressionistiskt glänsande partier. För denne författare är det svårt ställa horoskop. Lika mycket som t. ex. en Hans Larsson redan synes oss alldeles färdig, mogen, lika mycket är man ännu inför denna Hedenvind-Erikssons, jag tror, fjärde bok, oviss om han någonsin skall nå den form, som helt befriar hans sjudande diktaringenium. Men man vill gärna hoppas det. Till dem, som lämna en likgiltig, hör han ej.

Marika Stenst.

Hjärtats gåta.

(Forts. fr. sid. 1307.)

Hon hade tagit ett par nästan tomma parfymflaskor från det lilla tvättstället, men i det hon ville sätta ner dem i fönsterkarmen, stod hon plötsligt stilla. Det hördes en hård knackning på dörren, och innan hon hunnit öppna läpparna till ett svar, steg en herre i vid ytterrock över tröskeln, en man, som hon ej sett på årtal — hennes för detta make.

— Pappa! ropade den lilla och sprang fram till den nykomne, som lade sin hand på hennes hjässa.

— Tösen min, smekte han. Men i samma ögonblick borrarade han sina stålblanka ögon i den frånskildas ansikte: — Inte nöjd med att ha lagt en värld för era fötter, ser det ut som om ni skulle ha slagit er på barnaröv nu på sistone, lät det bitande kallt. Detta är väl mycket av det goda och försöker ni locka barnet hit igen, svarar jag varken för mig själv eller er, hur mycket konsten än skulle förlora på kuppen.

Den unga kvinnan slöt sina ögon. Att hon hörde till dem som misslyckats visste hon bättre än han, och hon teg.

— Teatern är ert liv, fortfor mannen obarmhärtigt. Nu kan ni få ert lystmäte, men nöj er med det. Ni lämnade oss båda i hastigt mod. Nu är det som det är och därmed basta. Det är sista gången den lilla sätter sin fot i rummet här, förstår ni?

— Jag ska inte ta ett steg för att få råka Margit. Och hon glömmer mig snart, mumlade skådespelerskan. Gör du inte det, liten? Inte kommer du väl ihåg tant Ida, när hon rest sin väg?

Flickan betraktade henne utan att förstå. — Får jag ta hattarna med mig? sporde hon storögd. Och plymerna också? Se'n ska jag sy selv.

— Ska du sy »selv», min älskade? utbrast den frånskilda och kastade sig på knä för den lilla och tryckte sitt ansikte mot hennes skuldra. Ett par sekunder skakades den unga kvinnans lemmar av snyftningar. Men då fadern ryckte barnet till sig, reste hon sig med en vacklande rörelse, gick bort till bordet och samlade ihop allt vad hon gjort i ordning åt sin dotter: — Se här får du, viskade hon knappt hörbart. Det är till dockorna därhemma. Kan du bära det själv eller...

Hon vände sig till sin för detta make, som stod vid dörren. Och i det deras blickar möttes, flög en darning över hans läppar. Den lilla skådespelerskan i den tarv-

Då sol gått ned...
bör en Vidus-lampa lysa i varje hem. Finnes hos alla välsorterade belysnings- och möbelfärfärer.
A.-B. VIDUS, ARVIKA.

"Julasken"

Choklad
utsökt fin,
ljus och mörk
samt staniol-
choklad och
Julmarzipan

150 gram Kr. 5:50
Fraktfritt Kr. 6:—

PERCY F. LUCK & Co.
STOCKHOLM.

A.-B. FÖRENADE
**PIANO &
ORGEL**
FABRIKER
GÖTEBORG

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitén billigast
**MALMSJÖ-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.**

Bemärk

Arkitekt Einar von Strokers artiklar i Idun N:o 36, 37, 39, 42, 45 ang. rumsdekoration och använd för väggarna Pinehin, Johnson & C:o, London.
HYGIEA FLAT WALL FINISH eller **DEYDOL DISTEMPER.** Enastående dekorativa och hållbara väggfärger.

A.-B. Lundgren, Nilsson & C:o, Göteborg.
Tel. 117 40. Begär prospekt!

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
**APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM**

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Fetma eller magra?

är en fråga, som litet var gör sig i dessa tider, då kroppskulturen har så mycket med vikten att göra. I allmänhet saknas dock en lämplig väg för kontrollen. Den patenterade personvägen

"JARASO"

är idealisk i dylika fall. Den är liten och elegant, städs till hands, men dock ej i vägen, starkt byggd, men ändå lätt och enkel i bruk. Konstruerad efter modernaste principer enligt patenterat kullagersystem.

"Jaraso" är outhärlig för läkare, sjukhus, badhus, sanatorier etc. samt i varje hem, vare sig i sängkammare, badrum eller barnkammare.

Levereras med trä- eller järnplatta.

Pris kr. 26:— pr st. Namnet "Jaraso" finnes anbragt å varje vägs sifferskiva. Akta Eder för efterapningar. Där originalfabrikatet ej kan erhållas tillskriv oss.

Stickler & Magnuson A.-B.
STOCKHOLM 5.

Oxygenol- Tand-Creme

med vätesuperoxid

Stärker länder och tandkött.

Damernas bästa

inköpskälla av alla slags garanterade Bandager, Sjukvårds-, Förbands-, Sanitets- och Toilettartiklar, allt för fotvården.

Iduns läsare 10 % extra rabatt. Särskilda herr- och dambutiker. Gratis prislista.

Uppgiv mått

CITY ENGROSLAGER Avd. 1.

Butiker:

Jakobsbergsg. 27, hörnh. av Regeringsg.

Flemmingg. 13, mitt för Separator.

Till landsorten mot postförskott.

Postf. 622. Stockholm I.

SPRINGMADRASSER

och

STÄLMÖBLER

Ny illustrerad katalog med stor prissänkning från 15 mars på begäran gratis och franco.

SKAND. SÄNGRESÅRFABRIKEN
Tel. 344. Karlstad. Tel. 344.

ENDA EFFEKTIVA MEDLET
FÖR
LACKSKORS BEVARANDE

liga klänningen betraktade honom med ett par ögon, vilka kunde suttit i en Duses anlete, fulla av en tragik, som var ångerns. Och efter en minut drog han henne plötsligt intill sig som ville han rycka henne från en värld, vilken icke haft annat än hårda erfarenheter i beredskap åt henne.

— Vill du inte följa med oss hem, Ida? mumlade han, som övervunnen av makter, vilka voro starkare än han.

Hon svarade icke. Vad skulle hon väl svara? Gripen av en lyckokänsla utan namn, pressade hon hans händer mot sitt bröst. Tystnaden därinne fick tala till honom som hans innersta jag hade talat till henne. Friden hade kommit till dem utan att de visste hur eller varför. Hjärtat är en gåta — har det icke skäl, som ingen kan finna skäl för? ...

Julkappsvers.

(Forts. fr. sid. 1309.)

kvinnlig behagsjuka och lydnaden för modets lag — hur skulle världen se ut utan dessa lika kvinnliga som rörande egenskaper? — kommer till uttryck i följande vers, som fröken Ida von Plomgren en gång mottog på en julkapp från sin bror:

"Skelettet åt kroppen ger stadga och form, Naturläran lär oss detta helt tydligt, Men kvinnan ibland något litet abnorm, Tyckte, att formen ej blev riktigt prydligt Framställd av Skaparn på skapelsens dag. Hon därför att öka egna behag, Fann upp mig. Mig sker utan tvivel stor ära, Ty alltid om hjärtat jag låg henne nära."

Man kan knappt misstaga sig på paketens innehåll: det plagg, om vilket man sjöng i en fransk operett: »Je vous assure, messieurs qu'une femme sans Corset C'est laid.»

Rörd och smickrad borde väl ägaren till en uppnäsa blivit över följande kväde till en önskeklapp bestående av glasögon:

"Oh, Fidias, Praxiteles, om ni min älskling såge, hur hennes näsa lyfter sig så munter och så käck, ni bleve så förälskade i dess konkava båge, att Venus också fått en så'n istället för ett streck, ty strecken kunna bara vara korta eller långa de ändra blott sitt läge men aldrig sin fason. Men kurvans möjlighet har ingen kunnat fånga, oändligt många obekanta har dess ekvation. Ty kurvan skriver vågens dans såväl som menuetten.

Dess tusen böjda linjers spel Gör rosens form så rik, dess bölja fångar tonerna i visan och kupletten, och klockans djupa silverröst och ånglarnas musik. Man ser på näsans linjer, vad doft min älskling andas,

om det är gammal tobak eller rosens ljuva lukt. Hur fröjderna och sorgerna i hennes hjärta blandas, man märker strax på darnningen av näsans lilla bukt.

Men säkrare man sitter fast på flygande pegasen, Än en pincenz får fäste på näsans ystra rygg Men här Du får en ryttare, som sitter mera trygg."

Till en papperskniv av sköldpadd diktar författarinnan Ellen Lundberg-Nyblom:

Den är inte ämnad att sära.
Den vill bara öppna en fåra,
som leder dig in på nya spår —
mot ny skönhetsvården.
En stillsam banbrytare är den.

Barnens glädje inför julens mystik och tomtens alla överraskningar, har Erik Blomberg dessa strofer fångat:

"Skall han bli mycket huvudyr av julklappskorgens äventyr och blåsa vild och glädjehet en gäll fanfar på sin trumpet och tystna mitt i fru musik och undra, vad en jul är lik?

Och när så ljusen brunnit ut och allt har blivit lugnt till slut vad skall han drömma då för gott om alla saker, som han fått vid klockans tysta tick-i-tack i doft av svedda barr och lack."

En julkapp, som hela familjen har nytta och glädje av under hela året.

Hela familjen skall ut

— det må vara en utflykt i det gröna, en visit, ett teater- eller biografbesök. Vad innebär det då inte av oberoende och minskat besvär att ha till sitt förfogande en Ford Fordor Sedan! Det är den idealiska vagnen både för Ert eget och Eder familjs behov. Hela året är den användbar. Sommar som vinter, i solken som regn företages en färd lika lätt i den. Alla familjemedlemmarna kunna köra den, så enkel är dess manövrering. Köp en Ford Fordor Sedan just nu — Ni kan inte finna på en bättre julkapp.

Ford
FORDOR SEDAN

Pris Kr. 3,325.— inkl. gummiskatt för Stockholm, Göteborg, Malmö. Exkl. leveranskostnader och frakt till köparens ort.

“Nu är det juligen - -”

— inte än men snart — och julklappsbestyren äro dagens fråga. Det är sannerligen inte lätt att veta, vad man skall ge var och en och än mindre var man skall köpa det fördelaktigast. — I dessa tider sätta de allra flesta mest värde på en praktisk julpresent. Ni finner hos oss — samlat under ett tak — allt, som hör till en fullständig beklädnad och ekipering från

TOPP TILL TÅ

för HERRAR, DAMER och BARN

Har Ni svårt att bestämma Eder i julklappsvalet, så är en alltid högt värderad julklapp ett

PRESENTKORT

från

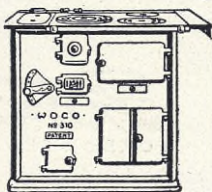
Paul U. Bergströms A/B

74--78 Drottninggatan 74--78.

Vävskeदार

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspannare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligast hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik, Borås. Rikstelefon 10 28. Exp. till landsorten mot postförskott.

Effektivaste värmelednings-spisar.

WOCO

Begär offert.

WOCO-VERKSTÄDerna, Motala.

Näsdukar

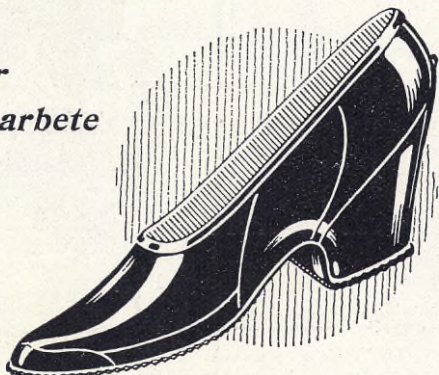
Linne, Kammarkduk och Fantasi till olika prislägen. Billiga, bestämda priser.

VADSTENABODEN

22 Regeringsgatan, Stockholm.

Malmö GALOSCHER

Enastående hållbarhet
Utomordentliga passformer
Prydligt och omsorgsfullt arbete

RYSKA GUMMIFABRIKS A.-B., MALMÖ.

Iduns korrespondensklubb.

Finns det någon, som vill utbyta tankar med en 30-årig, hurtig och gladlynt, men också tänkande och allvarlig lärarinna (lantbrukardotter), vilken hamnat i en enslig skola.

M. A. E.

Levnadsglad 24-årig tös, vad själsliga och kroppsliga egenskaper beträffar föga ovanlig, allmänt intresserad, önskar korrespondera med någon (helst en herre förstås). Tänk om någon ville skriva till

Ina.

Statsjäntekvinna på några och 30 år, enkel och flärdlös, men med gedigen livsåskådning, intresserad av musik och litteratur söker i brist på lämpliga bekantskaper genom Idun finna en liktänkande.

Wanja.

Vem vill inleda korrespondens med undertecknad? Jag är småskollärarinna i en av Helsinglands skogsbygder. 35 år gammal. Vidare meddelanden till den som med några rader vill tillskriva

Aster.

Boken bland julklapparna.

En översikt över barn- och ungdomslitteratur av lektor Marie Louise Gagner.

Bland den översvämmade barn- och ungdomslitteraturen för året är det tre böcker, som på grund av sin standard förtjäna ett rum för sig: Jeanna Oterdahls *Skolflickor* samt de nya upplagorna av Bernt Lies *Sven Bidevind* och Frances Hodgson Burnetts *En liten prinsessa*, de båda senare sedan länge — i verkligt presentabelt skick — försvunna från boklådorna.

Då man ställer bredvid varandra Jeanna Oterdahls bok och flertalet andra flickböcker, som "gå" vid julen, får man först riktigt klart för sig, vad en sådan slags bok kan ge och med vilket veritabelt skräp den svenska allmänheten oftast låtit sig nöja. *Skolflickor* utgör på samma gång den botten i en av författarinnan väl känd verklighet, äkta diktning och fångslar, såsom sådan, ingalunda blott de unga utan över huvud taget alla, som stå ungdomen nära och känna varmt för den. Boken är så rolig, att man ej gärna lägger den oläst ifrån sig, tvärtom känner man sig böjd att knota över det episodartade, det oavslutade, som utmärker teckningen av åtskilliga livsöden. — Vidare har *Skolflickor* den betydelsen, att den, såsom ingen annan litteratur undertecknad känner, både lär de unga att förstå varandra och sina läsarinor och lär mödrar och lärarinor att se mera mänskligt på varandra. —

Såväl *Sven Bidevind* som *En liten prinsessa* hör till de outhärliga, oförglömmeliga barnböckerna, som äro självskrivna i biblioteken, ja, som, om ekonomiska möjligheter finnas, borde vara i varje läshungrigt barns ägo. Det är ett stort misstag att tro, att *Sven Bidevind* endast skulle intressera pojkar. Jag har sett åtskilliga exempel på att den för många flickor rent av blivit boken.

Genomsnittligt stå flickböckerna i år högre än eljest. För mindre flickor finnas tre böcker, *Dockfamiljen* av E. Biller i ny översättning och bearbetning av E. Benedicks, *Liv och Lisa* av V. Dahl, övers. från norskan samt *Barn* av Eug. Beskow. Båda de förstnämnda kunna rekommenderas, men troligt är, att *Liv och Lisa* med sitt mera verklighetsartade, händelserika och omväxlande innehåll tilltalar genomsnittsflickan mest. Eugenie Beskow har genom sin föregående

Varje dam

uppskattar Julpresenter

Välj av nedanstående:

Twilfit-Korsetten

Världens absolut bästa.

Eleganta underkläder

i Opal, Battist, Crepe de chine och silkestrikå

samt

STRUMPOR

i Ylle, Helsilke, Konstsilke, eller Merceriserade

från

TWILFIT

Nybrogatan 11

STOCKHOLM

Tel. 758 54, 758 53

Illustrerad katalog gratis och portofritt.

Presentkort till Julen

JULENS
PRESENTBÖCKER

Bengt Berg

ABU MARKÛB

Fredrik Böök

RESA I SVERIGE

Claes Lagergren

MITT LIVS MINNEN

Carl G. Laurin

STAMFRÄNDER

F. U. Wrangel

BARNDOMSMINNEN

Wilhelm

SVARTA NOVELLER

P. A. Norstedt & Söners

Förlag

SKD NYTT

Adolf von Harnack:

AUGUSTINUS.

Reflexioner och maximer. Till svenska av Elof Åkesson. Häft. 4: 75, inb. 6:—.

A. G. Joelsson:

BARNENS MORGONANDAKT.

Betraktelser för skola och hem.

Del I. Häft. 6: 75, klb. 8:—.

Del II: 1, 2: 25.

Del II: 2, 3: 25.

Del II. Kompl. i ett band, häft.

5: 50, inb. 6: 75.

W. Rudin:

TANKAR UR DET INRE

LIVET.

En det inre livets dagbok. Enligt förf:s uppdrag utgiven av Nanna Boman. Del I. Åren 1860—1869.

Häft. 3: 25, inb. 4: 50. Del II.

Åren 1872—1900. Häft. 3: 75, inb.

5:—.

Aline Cronhielm:

LYCKOVÄGAR.

Berättelser. Häft. 2: 25, inb. 3: 25.

Aline Cronhielm:

PULLANS ÄVENTYR.

Berättelser för barn, 2:a uppl.

Illustr. Häft. 2: 75, inb. 3: 75.

Edvin Wirén:

I FÖRGÅRDARNA.

En årgång betraktelser över gammaltestamentliga texter. Del I

och II à kr. 3:—.

Lars Linderöth:

DEN SALIGA SKAMMEN.

Predikan av den kände väckelse-

predikanten från förra seklets bör-

jan. 40 öre.

SVENSKA KYRKANS ÅRSBOK

1925.

5:e årg. Klotb. 3: 75.

PSALMER OCH SÅNGER FÖR

BARN.

vid deras andakt i hem och förs-

samling. På Svenska Kyrkans

Diakonistyrelsens uppdrag utgiva

av Axel Ihrmark, Emil Lied-

gren och Bengt Jonzon. Kart.,

klotr. 60 öre, lärftb. 1: 50, klb.

skinnr. 1: 75, skinnb. rödsn. 2: 75,

skinnb. guldsn. 3: 50.

PSALMER OCH SÅNGER FÖR

BARN.

MUSIKBILAGA. Utarbetad av

Pastor Bengt Jonzon och musik-

dir. Martin Johansson. Kart. m.

klottrygg 3: 50, helt klotb. 4:—.

I alla boklädor.

SVENSKA KYRKANS DIAKONI-

STYRELSES BOKFÖRLAG

produktion kommit oss att ställa stora anspråk på hennes författarskap, och hon sviker ej heller nu. *Barn* är en fin och vacker berättelsesamling. — Bland böckerna för större flickor äro säkert *Karen Wangens friare* av Julli Vibong, en fortsättning på de uppskattade *Karen Wangen*-böckerna, samt *Lyckliga ungdom* av M. Widdemer de, som bliva mest uppskattade av ungdom. Visserligen kan man ej fränkänna den senare boken en viss ytlighet och ensidighet — den överflödar till den grad av kärlekshistorier, att det knappt finnas utrymme för något annat intresse — men det vilar en så frisk, glad äkta ungdomligt amerikansk anda över den, att man ryckes med och ej kan låta bli att känna sig road. — Till Amerika, närmare bestämt Kalifornien, och det särregna collegelivet där föres man i *Caroline vid högskolan* av L. H. Richards. Boken är i många avseenden ägnad att intressera våra ton-åringar. Skada blott att vi t. o. m. i en högskoleskildring skola möta en banal, hundratals gånger förut serverad fuskhistoria. — *Från mina tonår* av Anna Sahlin (svensk miljö) förefaller en smula tunn, och *Klasskamrater* av Kathrine Lie (övers. från norskan) är en värdelös historia, efter vars läsning man nästan ovillkorligen frågar sig: Kunna norska skolflickor vara så dumma? (Märk apelsinhistorien, som jag för utrymmets skull ej kan referera.)

Det bruna palatset av Dorette Ulldal, övers. från danskan med motiv från revulutionen i Ryssland och skildring av en ung dansk flickas hjälparbete tilltalar och intresserar i flera avseenden, men man har svårt att undertrycka en stilla fråga om huruvida det kan vara lämpligt att redan nu, då vi ännu ha farorna så gott som inpå oss, kan vara lämpligt att utnyttja detta stoff till en kärlekshistoria. — Både *Fückornas julbok* och *I Rosengård* stå högre i år än förut.

En samling sagor, som på grund av sin egenartade, legendariska karaktär och litterära värde kan anbefallas åt större barn är *Magda Bergquists Sju sagor*. Det är sagor att tänka över, därför kunna även vuxna människor ha glädje av dem.

Marie Louise Gagner.

BOKNYTT

Evert Taube har i dagarna skänkt den svenska allmänheten en ny samling ballader och visor med musik under titeln "*Den Gyllene Freden*". För stamgästerna i de gamla källarvalven vid Österlånggatan äro de redan välkända och även en bredare publik visade sig nyligen livligt uppskatta dem vid författaren-kompositörens visafton i Musikal. Akademien i Stockholm. Hans ballader ha ett verkligen ungdomsfriskt humör och sådant kan man inte få för mycket av.

Ditte människobarn, Martin Andersen-Nexö's senaste stora roman, andra delen, föreligger nu i boklädorna. Alla som lärt känna den benådade diktarens verk och läst del I, som utkom i oktober månad d. ä., komma nog att förvissa sig om denna volym till jullektyr.

Ur renässansens liv, studier i Nordisk kulturhistoria av Pär Axel Olsson med goda illustrationer efter teckningar av förf. föreligger i en läcker volym från Framtiden i Malmö.

Kvinnans sju åldrar av Compton Mackenzie, översatt av Karin Jensen f. Lidfors, har utgivits på Lindblads förlag.

Det är en människokännare och

I KAPP MED
JULLJUSEN
skall dina tänder lysa om
du behandlar dem med
COLGATES
TANDPASTA

Starka tänder
det är Colgates mål.

**Fyrtornets
Konserver**
för smörgåsbordet
rekommenderas

RADHES ANJOVIS i ostronsås.
FYRTORNETS SARDINER,
KAVIAR, MAKRILL, SILL i olja.
APTITBITAR, VINGASILL i dill.

Fyrtornets märke garanterar högsta kval. Tillsä att "Fyrtornet" finnes.

En för alla kvinnor
oumbärlig bok

Prof. C. D. Josephson

Hälsosamma Lärdomar
för mogna kvinnor

Pris 3.75, inb. 5.75.

A.-B. NORDISKA BOKHAN-
DELNS FÖRLAG.

I 30 år beprövat hudmedel mot
köld och solbränna.
Säljes på alla apotek och hos hand-
lande i tuber à 60 öre o. i kr.

I parti hos
LARS MONTÉN, Stockholm.

Betagande friskhet

omger var och en, som väljer »4711». Denna diskreta, tillika uppfriskande doft karaktäriserar god smak.

No. 4711. Eau de Cologne

psykolog av rang, som skrivit denna i sina linjer så klara och fasta bok, och även diktaren röjer sig i de vackra och stämningsfulla naturskildringarna inom ramen av Englands idylliska och leende landsbygd, de grönskande oaserna i Londons stenöken eller det soliga Sydfrankrike. Huvudintresset knyter sig till den milda och själsfina kvinnogestalt, som vi se växa upp och sedermera få följa under hennes skiftande levnadsöden. Såväl hon som bifigurerna äro tecknade med stillsam humor och en roande detaljrikedom. Mackenzies roman är en tankerik och väckande bok, den öppnar ständigt nya synvidder och är samtidigt underhållande.

En radiumkur tages i hemmet.

Har Ni ont av gikt, ischias, reumatism, nervositet, sömnlöshet, blodbrist, nervsmärtor, äderförkalkning eller ålderdomssvaghet, bör Ni taga en kur med miradium, som innehåller äkta radium, och av läkarevetenskapen erkännes och användes som ett effektivt botemedel mot ovan nämnda åkommor.

En radiumkur med miradiums-salt, pastiller och tabletter kan tagas i hemmet eller var som helst.

Börja med miradiums-salt eller pastiller och fortsätt, om så är nödvändigt, med de starkare miradiumtablettorna. Erhålles på apoteken å Kr. 6: 50. Utvärtes användes Miradium-Salvan, med äkta radium, pr tub Kr. 3: 50.

Boken om en radiumkurs verkningar erhålles gratis, när Ni skriver till Miradiumofficinen, Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Vitrum, Stockholm.

Sjuttio gånger sju, berättelser från Kanada av Ralph Conner, den även till vårt språk översatte författaren till Himlalotsen har utkommit på Lindblads förlag. En vacker och känslig skildring. *Min dagliga betraktelse*, av John Henry Jowett innehåller en kort betraktelse för varje dag i året. Förf., som helt nyligen avled, var en av den anglikanska världens främste religiösa förkunnare.

Hela Englands Nell Gwyn är titeln på ett praktfullt illustrerat kulturhistoriskt arbete av O. Kuylenierna. Här skildras den lilla apelsinförsäljerskans karriär till stor skådespelerska, kunglig favorit vid Karl II:s muntra hov och hela folkets gunstling för sin käcka munvighet och sitt goda hjärta.

Samtidigt ger arbetet livfulla skildringar av sextonhundratalets levnadsförhållanden och seder — så olika vår tids.

Hur människan blev jordens herre, en populär framställning av kulturens utveckling, av Dr F. A. Kummer föreligger nu i en

första del: På grottmannens tid, på Lars Hökerbergs förlag.

Falstaff Fakir, d. v. s. Axel Wallengren har fått fjärde delen av sina samlade skrifter utgivna på Gebers förlag. Den ökar intrycket av vilken verklig humorist Wallengren var. På alla håll bland allmänhet och kritik har uttalats glädjen över att hans skrifter återigen göras tillgängliga för en större publik, och med varje del, som utkommit, har anslutningen blivit allmännare. Ännu en del, den sista, innehållande Wallengrens dikter, är avsedd att utkomma före jul.

Tidsfördriv med tändstickor. Hur många underhållande och roande konst- och knep man kan göra med så enkla föremål som vanliga tändstickor torde nu för tiden blott få känna till, medan däremot för tändstickslekar vore mycket vanligt tidsfördriv under långa vinterkvällar. Wahlström & Widstrands förlag har haft den goda idén att i dagarna ge ut en liten volym med titeln "Tändsticksproblem och Tändsticksspel", 2: 25, vari man äno får göra bekantskap med ett ur-

val av de roande uppgifterna. Man förvänas över de rika variationsmöjligheterna och överraskande resultaten. Boken är tanketränande tidsfördriv i vintermörkret.

En bok för sportmän. Jakt på jättefisk, äventyr i världshaven av F. A. Mitchell Hedges, med illustrationer efter fotografier av Lady Richmond Brown är i översättning utgiven på Hugo Gebers Förlag. Författaren, en mycket känd engelsk sportsman och amatörfiskare, har velat ge en bild av det sällsamma liv, som finnes till under världshavens yta. Han har tillbringat månader utanför Stilla och Karibiska havets kuster och där på spö och rev fångat jättelika hajar, stingrockar, sägfiskar och andra havets odjur, som för tanken på den förhistoriska tidens vidunder. Den engelska kritiken har varit enig i att beteckna boken såsom en av de mest spännande, som flutit ur en sportsmans penna, och man följer intresserad författarens otaliga strider med jättefiskarna.

Barnungar heter en verklig rolig bok av Disa Holberg. Vår svenska litteratur har alltså också fått sin Holberg. Fröken H. lär även räkna släkt med den stora komediförfattaren och nog har hon ärfat en del av hans humor, det märks på denna å Hökerbergs förlag utgivna bok som bör ges i julklapp åt både ung och gammal, kanske mest åt de senare, ty den återför minnet till vår barndoms glada lekar och spratt. Boken vimlar av lustiga situationer, ledigt skrivna samt lockande till glada leenden från läsarens sida. Man motser med nöje fortsättning på den roande läsningen.

Björneborg i helg och söcken är fortsättning på den för två år sedan av Lotten Dahlgren utgivna Nordenfeldtarna på Björneborg. Författarinns böcker ha sin givna plats i den memoarläsande allmänhetens ynnest och denna bok från den gamla värmäländska bruksgården överflödar av intressanta tidsbilder och människöden.

Frank Hellers nya bok handlar om en förryckt ättling till Napoleon som likt sin store stamfader är född på Korsika och lever där samt inbillar sig skola spela en framtida roll liknande le grand empereur. Han har sitt hov med både Talleyrand och marskalk Ney, han har också en motståndare med vilken han utkämpar ett reguliärt om och i västficksformat hållet Austerlitz.

Framställningen vore nog rolig om den inte vore så hjälplöst osannolik. Man tror inte ett ögonblick på hela detta uppkonstruerade kejsardöme och därmed förfaller ju nöjet av läsningen.

Henriette Widerberg, en skådespelerskas minnen. Samtidigt med Waldemar Swahns lilla studie över Emilie Högvist kommer boken om en hennes samtida vid den Stockholmska scenen, den för sin skönhet bekanta operasångerskan Henriette Widerberg som läsare

Marknadens mest mångsidiga hushållstvål.

God handtvål, lämplig kökstvål, synnerligen fördelaktig till tvättning av sammet-, siden och crepe de chine-blusar och klädningar, ensamstående för uttagning av fläckar, för rengöring av sammetskragar samt sedan ett 30-tal år tillbaka beprövad såsom den för stärktvätt lämpligaste tvålen.

Pris för hel stång: **Kr. 1: 20** avdelad bit **30 öre.**

Endast Barnängens Aseptintvål garanterar Eder dessa egenskaper.

av August Blanchés berättelser kanske minnas från en liten skildring däri han framställer den firade sängerskan såväl då hon stod på höjden av sitt rykte som då hon fattig och bortglömd framsläpade en torftigt tillvaro. Bägge stadierna får man även i denna bok framlagda, ty utgivaren, hr Ernst v. Wendt har i bibliotekets gömmor kommit över en självbiografi däri Henriette Widerberg redogör för sitt skiftesrika liv. Det är ett stycke

Sturemagasinet

MATTOR
prover och kostnadsförslag på begäran. Adressen är 15 Stureplan, Stockholm.

Oatine SNOW

ANSIKTSHUDEN ÄR FÖR TORR, DAGLIG VÅRD ÄR NÖDVÄNDIG.

Det ostadiga vädret, smuts samt tvål gör den fina huden torr, rensa den därför med OATINE, — ingnidning — avtorkning — och verkingen är oelbar. Huden stimuleras, och smutsen avlägsnas, varjämte huden skyddas och blir klarare. Bevara den mjuka vit-röda TEINTEN med det särdeles närande OATINE, som fås överallt. Begär uttryckligen OATINE "Vit burk — grönt lock" och tillbakavisa alla efterapningar. OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 2: 50 samt i stor burk med tredubblt innehåll Kr. 5: —.

mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och vällyktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burkar å Kr. 2: 50 och Kr. 5: —.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY A.-B., London, Paris & Stockholm.

Nederlag: Stockholm Luntmakaregatan 79. Tel. Vasa 142 24.

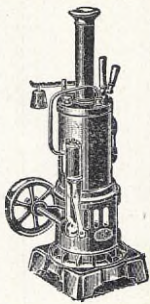
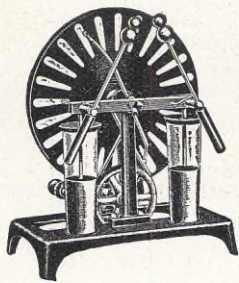
Alla pojkars förtjusning

äro våra mekaniska, elektriska och optiska

Leksaker och Experiment-artiklar

Största urval av roande och lärorika present-artiklar för barn och skolor i alla åldrar.

Besök vår butik eller rekv. genast vår stora, rikt illustr. Priskurant III, som erh. gratis.

FORSNERS A.-B.
STOCKHOLM Klarabergsgatan 44

**ELEKTRISK
BELYSNINGSARMATUR
BELYSNINGSGLAS
HUSHÅLLSGLAS
PRYDNADSGLAS
»PUKEX» UGNSFORMAR
AV ELDFAST GLAS**

BÖHLMARKS
STOCKHOLM Sö.

Högbergsg. 19-21, Norrmalmst. 4

GABRIEL-HALLEN

LÄMPLIGA JULKLAPPAR

**FAJANS
KRISTALL
ARMATUR
GRAFIK**

KUNGSGATAN 13

Ingång i porten.

STOCKHOLM

kulturhistoria av mycket stort värde som därmed framlägges.

Napoleons tre systrar hette Elise, Pauline och Caroline och blevo resp. storhertiginna av Toscana, hertiginna av Guastalla samt drottning av Neapel. Broderns hjältesaga har kastat sitt skimmer även över systrarna som föröfrigt äro tillräckligt intressanta personligheter för att en bok om dem och deras andel i den Napoleonska epopén skall ha sitt berättigande. På Hökerbergs förlag har utgivits en av Gertrude Aretz gjord studie över dessa tre kvinnor invid den Napoleonska tronen. Den är underhållande och läsvärd.

Skolminnen från 1860- och 1870-talets Uppsala av Otto Vesterlund har utgivits på Lindblads förlag. Bokens miljö är begränsad till endast ett par decennier men den skall säkerligen tilldraga sig intresse, framförallt bland dem, som för längre eller kortare tid sedan tillbragt sina ungdomsår i "den eviga ungdomens stad". I denna bok berättas minnen från såväl sockenskolan ute på Upplandsslätten som katedralskolan och det nya läroverket inne i staden. Lärare, som ägnas särskilda kapitel, äro bl. a. Pontus Wikner, C. D. af Wirsén och rektor Annerstedt.

Källsprängens land skildringar från Palestina har med sin andra del utkommit på Lindblads förlag. I sin helhet är detta en mycket fängslande bok, som utan att trötta bibringar oss en grundlig kunskap om och ett levande intresse för bibelns land och folk både förr och nu.

Ett år i Australien är en verkligt underhållande skildring från ett land om vilket vi känna så ofantligt litet men som ändå erbjuder ett synnerligen stort intresse. Författarinnan Hedvig af Petersens, som under två år rest kors och tvärs i Australien känner väl till denna världdel som i mycket är ett föregångsland värt att studera och hon har förmågan att åskådligt och fängslande berätta om våra antipoder.

Familjen på Ugglegård av Morten Korch, översättning från danskan har utkommit på Lindblads förlag. Det är en varm hjärtad skildring av livet på en liten enslig fyensk ö. Boken skildrar släkten Fanes historia, och läsaren följer med intresse de tre Fanesönernas kamp för lyckan, som de till slut lyckas vinna, ehuru i mycket olika gestalt. Personerna i boken äro skildrade på ett levande och medryckande sätt. Framför allt gäller detta huvudpersonen, Martin Fane. Hela boken är buren av en stark innerlighet och en djup förståelse för människorna.

Skogsvinter, roman av Paul Keller, översatt av Sigrid Elmblad har utkommit på Lindblads förlag. Den humor och känsla som gjorde Paul Keller till sin tids mest allmänmänskliga författare finns rikligt i denna hans första roman, den varmed han slog igenom.

Intressant boknyhet. Pehr Lugn, Egypten i fynd och forskning, andra samlingen, har utkommit på Hugo Gebers Förlag. Den stora framgång, som amanuens-jen Lugn rönt med sitt till förra julen utgivna arbete om upptäckter och grävningar i Egypten, har uppmuntrat författaren och förlaget att framlägga på bokmarknaden en andra samling essayer om de fynd, som hänföra sig till en äldre tid i det urgamla kultur-landets historia. Det värdefulla och vackra arbetet intar en framstående plats bland julens populärlärovetenskapliga litteratur.

En ny svensk flickbok är Ulla i Ivy House, en svensk flickas upplevelser i en engelsk flickpen-sion. Författad av Lilian Kjell-

"National"-serien N:r 4

Den vackra dalkullan

är med sitt blomstrande yttre alltjämt urtypen för den kärnsunda, livsdugliga svenska kvinnan. Den märgfulla kraft och det ljusa, frofasta kynne, som alltid varit utmärkande för folket i Dalom, har hon bevarat som ett dyrbart arv — egenskaper, som tydligt lysa igenom i och förläna sin prägel åt hennes friska skönhet.

Sveriges vackra kvinnor

ha till stor del den friska, blomstrande hyn att tacka för sitt intagande utseende. Men även den bästa hy kan vissna bort och förstöras om den ej vårdas väl och på det rätta sättet. Till en rationell hudvård hör alltid den hygieniska hudtvålen Florodol, som utövar ett stimulerande, renande och förskönande inflytande på huden, så att dess spänstighet och friskhet bibehållas till sena ålderdomen.

Den verkliga skönhetstvålen är

FLORODOL

Kontrollant: Fil. dr. Sten Tydén.

PARFYMERI FLORA, GEFLE.

BLOMSTER- hälsningar

över hela jorden.

Kungl. Hovleverantör

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL
GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. U. S. A. samt B-V i Tyskland 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

Beyers Handarbetsböcker

— ytterst lärorik bokserie för alla slag av handarbeten — giva var och en, ung och gammal, noggrann undervisning uti att virka och sticka moderna jumpers, dräkter och klädningar. Fri-volitets-, Filét-, Knypp-lings-, Hardanger-, Hedebo-, Vitbroderi, Macramé- o. Korsstyngsböcker. Pris kr. 1: 60. Små mönsterböcker 25 öre. Monogram-böcker m. fl.

Finnas hos alla välsorterade bokhandlare och tapissieriaffärer.

Förlag: A.-Bol. O. Oehlschlägers Efr., Malmö.

Detta märke

garanterar

H G
förstklassiga
lädervaror

Handsydda underkläder.
Barnklänningar, pyjamas, märkning och hälsöm mottagas.
HELMI KRONBERG,
Kungsteng. 22, I. V. 115 32.
Stockholm.

Nyckeln till hälsa

är att rensa magen och tarmarna från osunda rester, utdriva urinsyra från kroppen samt uppricka blodet, därmed avlägsna själva orsaken till illamående och sjukdomar.

En huskur Frukt-Salt-Samarin är härtill synnerligen välgörande. Magsyra och Huvudvärk försvinna. Värk i kroppen, Reumatism och Nervsmärtor skingras. Hälsa, krafter och välmående återvinns.

Frukt-Salt-Samarin verkar välgörande på hela organismen och omedelbart uppriskande. Pris pr burk kr. 2: 50. Erhålles pr post-förskott från Cederroths Tekniska Fabrik, Sthlm. (Säljes å Apotek, Drog-, Kemikalie- & Färghandel m. fl.)

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Alcock's

Etablerad 1847.

Inregistrerat handelsmärke: 25176

Plåster

EAGLE BRAND.

Världens Mest

Betydande Utvärtes

Läkemedel.

Hosta, Förkylningar, Klona Lungor. Alcock's Plåster verkar såväl preservativt som läkande. Förhindra förkylningar att fatta för djup rot.

Reumatism i Skuldrorna förhindras genom användande av Alcock's Plåster. Atleter använda detsamma som medel emot styfhet eller ömhet i musklerna.

Alcock's är ett ursprungligt och äkta poröst plåster. Det är ett Universalmedel, som säljes i alla apotek över hela den civiliserade världen. Kan påläggas varhåst smärtor finnas.

Skulle Ni vara i behov av ett piller,

TAG DA
UTAV

Brandreth's Piller (Est. 1752.)

Fullkomligt
vegetabiliska.

Inregistrerat handelsmärke: 26622.
Vid förstoppning, gallsjuka, huvudvärk, svindel, dålig matsmältning, etc.
Försäljas hos alla Apotekare.

727 a ALLCOCK MANUFACTURING Co., Birkenhead, England.

KALODERMA
RIS-PUDER
GELÉE
TVÅL

FÖR HUDENS RATIONELLA SKÖNHETSVÅRD
F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE i. B.

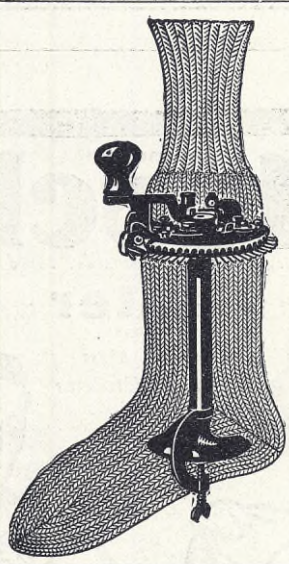
Arbete och Sparsamhet

är tidens lösen

KÖP DEN ENDA SVENSKA
VÄRLDSPATENTERADE
RUNDSTICKNINGSMASKINEN

Favorit

och sticka själv hemmets behov av strumpor, underkläder, jumpers, strandkoftor m. m. **FAVORIT** överträffar alla andra fabriker och kostar **EN-DAST KR. 150:—** pr konstant varför den betalar sig på mycket kort tid.

Förbättra Eder hems ekonomi genom att åttio utföra ett **välavlönat hemarbete**, vilket **garanteras** varje köpare. **Fri personlig undervisning**, oberoende av boningsort, erhålla alla som så önska.

FAVORIT säljes även på humana avbetalningsvillkor och levereras omedelbart mot Kr. 50:—. Alla kunna därför komma i åtnjutande av de stora fördelar, som inköpet av en Favorit-maskin medför. Insänd nedanstående kupong.

Handla svenskt
och välj
svensk vara!

Fabriksaktiebolaget FAVORIT,

Kungsträdgårdsgatan 10, Stockholm 16.
Sänd mig gratis och utan köptvång Eder katalog över den världspatenterade SVENSKA hemstickningsmaskinen FAVORIT jämte upplysningar om det av Eder garanterade hemarbetet.

Namn:
Bostad:
Postadress: I.

FABRIKS-
AKTIEBOL.

Favorit

Kungsträdgårdsg. 10.
STOCKHOLM 16.

TELEFONER: Försäljningskontoret i Stockholm 36 93.
Verkstäderna i Nässjö 1 62.

berg har den utgivits på Almqvist och Wiksells förlag.

Berättelsen förtäljer om en ung svensk flickas vistelse i en engelsk pension, om de glada äventyr, hon där upplevde och de muntra upptåg, vilka hon stälde till. Ulla är en flicka med både huvud och hjärta; är hon uppfinningsrik och finurlig, så är hon också pigg och rar i allt vad hon säger och gör. Och detsamma kan sägas om förfatarinnan.

Ditt barns själ av Med. D:r Heinrich Lhotzky är en märklig bok, som vill giva råd och stöd åt de föräldrar, som i djupare mening vilja vara något för sina barn. Lars Hökerbergs Bokförlag.

Av Susan Lenox, hennes fall och upprättelse, Graham Phillips stora samhällsroman, har nu andra delen utkommit på Lars Hökerbergs Bokförlag.

Henrik Schück, Allmän Litteraturhistoria har på Gebers förlag utkommit med femte avdelningen. Med denna har professor Schück slutfört sin behandling av 1700-talet, en av de betydelsefullaste epokerna i den europeiska litteraturens historia. Från alla håll inströmma lovord över Schücks monumentala verk och dess enastående betydelse.

Martin Luthers: "Om den trålbundna viljan" utkommer i höst för första gången på svenska språket, översatt från latinet av professor Gunnar Rudberg. I samband härmed kan nämnas en överflyttning till svenska av professor Ad. von Harnacks arbete "Augustinus", innehållande ett urval av den store kyrkofaderns skrifter jämte en inledning. Bland svenska arbeten märkas Nils Algård: "J. H. Thomander", en stor biografi över den kände Lundabiskopen och framstående teologen, vidare Erik Stave: "Israel och folken", missionstanken i Israel, Ludv. Lindroth: "Gammalt och nytt från Roms kristna katakomber" med talrika illustrationer. D:r Henning Wikmark, den kände författaren till den förra året utkomna stora Ödmannsbio-grafien, utger i år ett representativt "Urval ur Samuel Ödmanns skrifter och brev" jämte inledning. Andra delen av fil. d:r Holger Rosmans stora arbete om Bjärka-Säby och dess ägare hoppas förlaget kunna utsända under höstens lopp. Professor Gustaf Auléns standardverk: "Den allmänliga kristna tron", som utgavs förra året, utkommer redan i ny upplaga. Av framlidne professor W. Rudins: "Tankar ur det inre livet" är en ny del under utgivning. Hovpredikanten Paul Nilsson utger en samling psalmer och sånger betitlad "Återljud från templet". Svenska Kyrkans Diakonistyrelse har till tjänst för de kyrkliga söndagsskolorna föranställt en textbok, "Evangelier och epistlar för barn": Bland barnlitteraturen må här anföras "Lycokovägar" av Aline Cronhielm. Slutligen märkes bland översättningarna Marburgerprofessorn Rudolf Ottos berömda verk "Det Heliga" samt en ny bok av "Indiens Apostel" Sadhu Sundar Singh "Sökandet efter verklig-heten".

Bland nyheter av intresse må nämnas professor Edgar Reuterskiöld: "Kristendomen och religionerna", en nyutkommen serie "Kinas kvinna i forntid och nutid" av Ruth Nathorst samt Manfred Björkquist: Helg och högtid, samt "Religionens terskel" av E. Berggren, på norska språket. Under översättning äro följande arbeten: "Kristna personligheter" av den kände kyrkohistorikern i Heidelberg, professor H. von Schubert samt "Jesu väg" av den bekante engelske kväkaren D:r H. T. Hodgkin.

Rulles
Likör-essenser

Bryggas utan kokning av sockerlag med de sedan 17 år ännu oöverträffade, svenska likör-essenserna av lagl. skydd. märket "Rulles"

**DUNTÄCKEN
MADRASSER**

göra sängkammaren till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG
Täckfabrik Fjäderränseri

Varje husmor med intresse för saken får gratis från oss boken

"142 sätt att tillaga bananer."

Pris i bokhandeln kr. 1:50.

Skriv till
A.-B. BANAN-KOMPANIET
STOCKHOLM

Vid Gikt
Reumatism

Ischias
Influensa

Huvudvärk
Nervsmärtor

användes TOGAL med snabb och säker verkan även i hårdnackade fall och utan skadligt inflytande på mage och tarm.
Smärtorna försvinna omedelbart, och urinsyran utskiljes starkt ur kroppen. Togaltabletter finnas å alla apotek till Kr. 2.40 och Kr. 0.85 pr glas.

Superb-Senap

erkänd och eftersökt av finsmakare.
Tillverkare:
Apot. W. ALEMAN, Eskilstuna.
Ensamförs. för Sverige:
Konservhandels-Aktiebolaget,
Norrköping.
Finnes till salu i Speceri- & Delikatessaffärer.

BECHSTEIN
FLYGLAR & PIANON
HOFFMANN'S
MALMSKILLNADSG. 25 B

PETRALHÅR VATTNET

är
av alla damer uppskattat som det **bästa hårmedlet**

— förhindrar alla hårsjukdomar, stärker hårrötterna, befordrar hårväxten o. gör håret poröst —
Petral Hårvatten tillhandahålles i alla damfrisørsalonger.

Tillverkare
JOH. D. ANDERSSON
Tvål & Parfymfabrik, Malmö.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Jag har mycket högt blodtryck och är av läkare förbjuden salta saker. Nu undrar jag, om Kruschen Salt innehåller stark salta, då all smak därav försvinner, då det upplöses i vatten, kaffe eller dylikt. Är detta salt för övrigt så välgörande för organismen, som det omtalas.

Aldre dam.

Svar: Kruschensaltet har intet menligt inflytande på Ert blodtryck. Dess verkan torde kunna jämfästas med Karlsbaderpillernas.

Fråga: Min man lider av magsår med ty åtföljande förstoppning och anemi. Huru bör jag sköta honom? Vad får han äta? Vad får han icke äta? Är lavemang att föredraga framför laxermedel? Huru tillverkas kli-bröd?

Svar: Er fråga torde bli lättast besvarad genom att Er man låter undersöka sig hos magspecialist. Här är ej platsen att ingå på en uppräknig av de maträtter, som kunna ingå i en magsår-diet. Visar det sig att magsåret blöder (kan endast påvisas genom läkarundersökning) måste han intaga sängen. Blöder det icke, och om man sålunda kan hoppas på, att det är stätt i läkning, får han vara uppe under iakttagande av försiktighet. Vad dieten beträffar, skall han i allmänhet hålla sig till sådan mat, som ger honom de minsta besvären, d. v. s. mjölk- och ägrätter, vällingar, kokt fisk, rostat bröd med smör o. dyl. Undvikas eller helt förbjudas bör svart kött, kryddor, rå frukt, kaffe. Mot förstoppningen 1—2 glas varmt Karlsbaderatten per dag, ev. tillsatt med en tesked Karlsbadersalt.

Fråga: Jag har en duktig flicka på fem år som nu i två år besvärats av mask, s. k. springmask. Har sökt ett par läkare och noggrannt följt deras instruktioner samt provat kakor som fås utan recept å apoteken, allt utan verkligt resultat. En vecka efter medlets användning har masken varit borta, men ej längre. Flickans sömn i synnerhet på förnatten är oroad samt är hon blå under ögonen. Eljest visar sig intet oro-väckande. Min innerliga önskan är dock att bli kvitt dessa obehagliga och synnerligen otrevliga individer. Men vad är att göra?

Flerårig prenumerant.

Svar: Maskpådriande verka santomipreparat, som man ger i förening med avföringsmedel. Mot klådan, som i hög grad stör nattsömmen, användes kvicksilver-

salva, som fås på läkarrecept. Viktigt är, att ej barnet kommer åt att riva sig, enär maskarna i annat fall från fingrarna åter kunna införas i tarmkanalen.

Fråga: Vore mycket tacksam få upplysning om ett tillförlitligt medel mot svårartad ischias. Jag har legat på sjukhus och varit vid flera badorter samt efter långvarig behandling blivit så pass mycket bättre att jag kan företaga kortare promenader med käpp, men så snart jag går något mera än vanligt utomhus eller inomhus bliva smärtorna mycket svåra i synnerhet i höften och foten.

Eva.

Svar: Det förhåller sig med ischias som med en del andra sjukdomar, man är icke riktigt på det klara med sjukdomens orsak. Därför finns ej heller någon fullt tillförlitlig behandlingsmetod, ehuru en hel del effektiva medel äro kända som kunna mildra symptomen och slutligen få dem att försvinna. Har Ni stått under sakkunnig läkarvård, har Ni förvisso blivit behandlad efter alla konstens regler och med de medel, som kunna komma till användning vid ischias (vila, acetyl-sali-

cylsyra, värme, massage, elektricitet). Huvudsaken med behandlingen är att man genomdriver den konsekvent och energiskt, vilket kan vara nog så svårt vid långvariga symptom. Utsätt benet framför allt icke för kyla, lägg Er till sängs om rörelser förorsaka Er smärta, i annat fall torde Ni ej bli kvitt Ert lidande.

Fråga: Tecknad borgen på omslagsreversen å ett stående in-teckningslån, upphör borgen att gälla efter 10 år, så att ny påteckning skall ske eller borgen gällar så länge som icke lånet är inbetalt?

Déli.

Svar: Enligt svensk rätt är också löftesmannens villkorliga förbindelse underkastad preskription. Svaret på Eder fråga blir alltså att ny påteckning bör ske.

Fråga: Jag har köpt en bostadslägenhet och inbetalat större delen av det kontanta beloppet till säljaren. Resterande av det kontanta beloppet skall betalas till säl-

jaren först om ett par år, varför säljaren ej transporterat medlemsboken på mig utan kvarstår som medlem i föreningen, resp. som ägare till lägenheten, tills hela beloppet erlagts. Medlemsavgifterna betalas av mig till säljaren, som i sin tur inbetalar dem till föreningen. Skall säljaren eller jag deklarerar för lägenheten?

Prenumerant.

Svar: I första hand blir säljaren deklarationsskyldig så länge han formellt står såsom ägare till lägenheten, men då Ni själv ej kan undgå att deklarerar det kapitalbelopp, Ni nedlagt i densamma, skulle en dubbelbeskattning bli följden. I bådas Edert intresse är därför att säljaren deklarerar blott det belopp, för vilket han ännu har del i lägenheten, och samtidigt styrker, genom Edert köpeavtal eller eljest, att återstoden tillkommer Eder.

Dockfröken.

"Si blommor jag plockat i dalen i aftonens sena stund, nu falla de vissnade bladen, och jag väntar min ljuvliga blund."

Den gamla damen böjer sig ned över en stor trälåda och hämtar upp en bukett små tingestar, som hon höjer i lyftad hand för att demonstrera de blommor hon plockat. Sedan låter hon handen falla, sänker huvudet och sluter ögonen.

"Det skall läsas med patos", säger hon och upprepar den lilla versen med ögonen blickande mot himmelen. Hon sitter och biundar en lång stund, och jag synar "blommorna" hon plockat i dalen. I hennes lyfta hand har jag uppfattat blott ett skum av vita spetsar med små vita pinnar här och var. Vid närmare skärskådande finner jag att det är små klädda dockkroppar med benen i vädret.

"Sen jag är borta, får slummen ta hand om dockorna, även om där inte är huven på dem. Huvena ha blivit så dyra", tillägger hon resignerat.

Hela rummet är fullt av lädor och kartonger, som gömma på de allra finaste sidenlappar och spetsbitar. Den lilla fröken får lotsa sig fram mellan alla skär. Men det gör hon med den allra innerligaste kärlek och lycka. Ju

Ädla, dyrbara kristallföremål

erhålla medelst **Solidar** sin riktiga skötsel och vård. En enkel sköljning i ljum **Solidar**-lösning och omedelbar torkning där- efter är tillräcklig att förlåna matt och dammig kristall skimrande skönhet.

Solidar är även det bästa till tvätt, innehåller icke något av de moderna, dyrbara, för kläderna så skadliga blekmedlen utan enl. analys från Statens Provvningsanstalt endast för smutsens avlägsnande lämpliga beståndsdelar.

Solidar

Tvätt Extrakt

Det fastställda priset 52 öre pr 1/1 paket och 27 öre pr 1/2 paket står över all konkurrens på grund av den tvåtrika kvaliteten.

Märk noga, att Solidar innehåller cirka 37 % torr tvål och är i förhållande till denna höga kvalitet och de låga, fastställda priserna det billigaste tvättpulvret i handeln.

Förarga Er inte

om en sak ni sätter värde på går i kras. För några år sedan hade Ni stått rådlös, men nu har vetenskapen sagt sitt ord — Karlssons klister — det håller.

Det lagas alla föremål av trä, glas, porslin, keramik, sten m. m. så att de bli starkare och hållbarare än förut. I varje hem, ja, överallt, måste det finnas till hands, ty kom ihåg, att det som lagas med

Karlssons Klister!
Pris pr tub 1 krona. — det håller!

Vandenberg's

växt margarin
har smörets egen-
skaper men icke
dess höga pris.

LJUNGS

Över hela Sveriges land är Ljungs Cacao känd och välkänd. — Varför? — Jo, därför att den i kvalitet och smak är av den bästa, som kan erhållas, och i pris lägre än någon annan prima cacao.

OBS!

Burken är till färg och form lagligen skyddad. Kungl. Patent- och Registreringsverket. Reg. N: r 593. Cacaon säljes i alla välsorterade speceriaffärer.

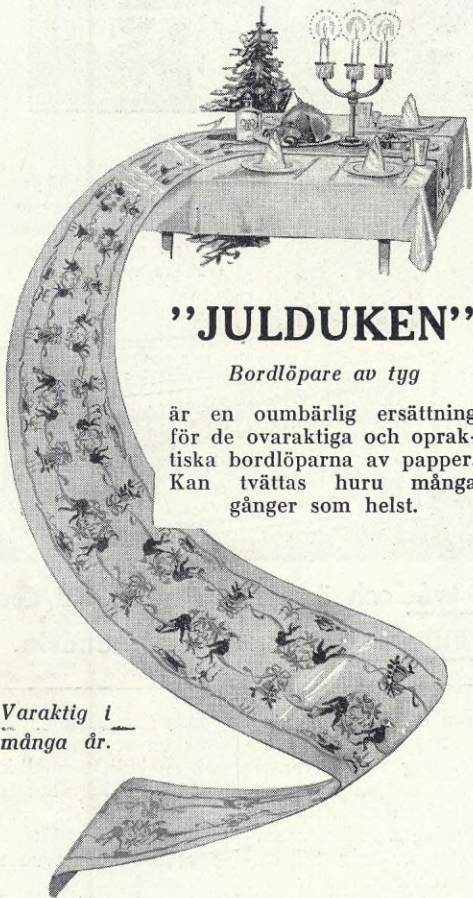

CACAO

Ljungs Cacao N: o 10 förpackas i burkar enligt vidstående illustration. Burkarna äro pryddigt färglagda i ekmönster med guldränder. För att burkarna efter förbrukningen av cacao må kunna praktiskt användas, äro de fyra mindre sorter- na försedda med olika inskriptioner av de vanligaste hushållsartiklarna.

PRIS:
Burk om 1 hg. cacao kr. 0: 40
Burk om 1/4 kg. cacao kr. 0: 75
Burk om 1/2 kg. cacao kr. 1: 40
Burk om 1 kg. cacao kr. 2: 50
Burk om 5 kg. cacao kr. 10: —

Nyhet för Julbordet

"JULDUKEN"

Bordlöpare av tyg

är en oumbärlig ersättning för de ovaraktiga och opraktiska bordlöparna av papper. Kan tvättas huru många gånger som helst.

Varaktig i
många år.

Säljes metervis i olika mönster med konstnärliga julmotiv hos manufaktur- och pappershandlare.

Svenska husmödrar! Efterfråga "Julduken". Skulle Eder handlande ej ha fått in den, bed honom genast anskaffa den.

RYDBOHOLMS AKTIEBOLAG
RYDBOHOLM

Flyglar
Pianon

Grotrian Steinweg

Huvudnederlag för Sverige:
HIRSCHS PIANOMAGASIN
(CEDERGREN & Co.)
Tel. 12194 Regeringsg. 26.

Vid åderförkalkning,

lungsjukdomar, nervositet, engelska sjukan, sockersjuka, ben- och tandsjukdomar etc. pröva då det nya preparatet

Kalkan

som fås på alla apotek.

Broschyren: "Kalkbrist en källa till många sjukdomar" samt prov erhållas gratis från

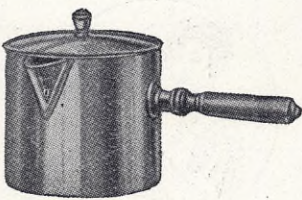
A.-B. SANATOGEN
Stockholm, Kungsgatan 59.

fler kartonger hopa sig, desto bättre trivs hon. Ty hon har fått på sitt hjärta att fabricera dockor, som hon sedan utsänder i den stora världen för att glädja små fattiga barn, som aldrig skulle fått en docka i sin hand, om ej dockfröken tänkt på dem. Ända upp till Lappland resa hennes dockor, de utsändas till barnhem och föreningar av allehanda slag. På många välgörenhetsbasarer äro de till finnandes, ty fröken ser gärna att de förvandlas till klingande valuta för att sedan komma de fattiga till godo. Till slummen har hon testamenterat alla de dockor, som vid hennes död till äventyrs torde finnas i hennes verkstad, färdiga och ofärdiga, med huvud och utan huvud.

Dockorna ha blivit medelpunkten i dockfrökens liv, ty de äro de enda som behöva henne nu för tiden, de enda hon har att leva för. Men det har funnits andra tider i dockfrökens liv. Vid sju års ålder fick hon lämna sin sjuke far och sin faders fattiga hus. Men faderns kärlek hade redan hunnit skänka henne så mycket "rent guld", att det räckt till att förgylla hela hennes liv. Vid sju år kom hon till sin farmor och faster bosatta högt uppe vid Klarälven i Värmland, "så det var vackert tillräckligt". Men det var slitsamt, och det blev ej mycken tid över för dockor och lek. Den lilla nykomna sjuåringen fick göra pigssysslorna. Hon gjorde det till den gamla damens belägenhet, och en dag lovade den gamla sin sondotter att till belöning få Erik Gustafs hjärta.

Farmor var född Kristina Geijer, dotter till brukspatron Geijer i Taberg, Värmland, och kusin med Erik Gustaf Geijer. Hjärtat hade Kristina fått som ung flicka av Erik Gustaf. Det var ett guldhjärta, som gömde en liten lock av Erik Gustafs hår. Enligt sondotterns uppfattning hade hjärtat varit ett uttryck för den ömma känsla, som någon tid i ungdomens vår förenat de båda kusinerna.

Den lilla faderlösa flickan blev tränad i slit och arbete. Sin ungdom nötte hon bort som hushållsfröken på stora bruk och herrgårdar. Så hämtades hon av sin bror, som blivit en rik, betydande man i samhället, och presiderade som värdinna i hans charmanta hem. Det var sötebrödsdagarna i hennes liv, fyllda av varm och innerlig syskonkärlek. Men brodern dog, och hon stod åter ensam. En hel del pengar hade han lämnat efter sig åt henne, men pengar ge ingen hjärtefröjd. Hon beslöt sig för att flytta till Stockholm.

DEGEA

Kokapparater

Hållbara - Eleganta - Billiga

12050a ½ lit. Kr. 11: 50
12051a 1 " " 12: 50
12056a 1½ " " 15: -

Aterförsäljare erhålla rabatt.

Ensamförsäljare för mellersta och norra Sverige.

Elektriska Aktiebolaget Skandia

Butik: Tunnelgat. 14, Stockholm.
Avd.-kont.: Umeå, Sundsvall Östersund, Gevle och Karlstad.

LUNDINS

Julen

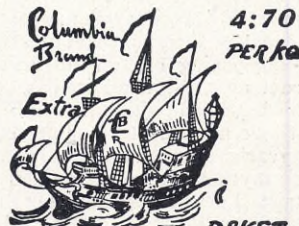
MED OBETYDLIGT ARBETE
få linoleummattor, bonade möbler och golv en varaktig och vacker glans, då de bonas med

GAHNS BONVAX.
Absolut fritt från frätande eller eljest skadliga ämnen.

NAMNET GAHNS
ÄR EN GARANTI FÖR
FÖRSTKLASSIGT FABRIKAT.

TILLVERKARE:
HENRIK GAHNS AKTIEBOLAG, UPSALA
KUNGL. HOVLEVERANTÖR.

LUCKS UTSÖKTA
KAFFEBLANDNING

4:70
PERKA

PAKET
FRAKTFRITT 2½ KG=11:75
PERCY F. LUCK & Co.
STOCKHOLM.

**NORNANS
SYMASKINER**

modernast, försedda med
alla förbättringar, starka,
tillförlitliga, lättgående.

10 års garanti.

Bekövna avbetalningsvillkor
NORNANS SYMASKINS
VERKSTADS A.-B.,
Östra Hamngat. 35, Göteborg.

**Evan
Williams**

Bibehåller håret ungdomligt. Finnes hos alla frisörer och i parfymaffärer.

HENNA SHAMPOO

LÄDER-ARMBAND

Märke: "MIDGET"
(Patent o. lagl. reg. varumärke)

KR. 2 KR.

Världens mest praktiska läderarmband

Klockan sitter absolut stadigt och kan icke glida av armen.

Syddas remmar av bästa engelska kvalitet.
Bese prov på äkta Midget hos urmakaren.

Gamla Tennjuteriet

(f. d. A.-Bol. Gamla Santessonsska)

Försäljningslokaler: HAMNGATAN 34
VÄSTERLÅNGGATAN 40 I

HAMRAT TENN

Tennsoldater, Tennsoldatsformar, Leksaker och
Julgransprydnader i stort urval.

Falu-ättika

Den bästa inläggnings-, mat-
och bordsättika som finnes i
marknaden!

Tillverkas av

Stora Kopparbergs Bergslags A.-B.

LUNDS DAGBLAD

är den enda tidningen i denna burgna
stad med sina bortåt 30,000 invånare.
Rik landsbygd.

Följaktligen en av landsortens bästa annonstidningar

Men

Rosens mjuka glans

En vacker hy är en kvinnas bästa hemgift. Det är ett kapital, som borde vara oförstörbart och som heller icke förstörs så länge det vårdas förståndigt.

En hy, som dagligen uppfriskas med DIVI hudcrème-tvål håller sig ständigt ung och fraiche och får samma lena och mjuka glans som den friska rosen.

Fråga efter Divi, "tvålen med flickan".

Divi

Hudcrème-tvål

M. Zadig, Kungl. Hovleverantör, Malmö

Mellins Food

är en världsberömd, lättsmält kraftnärings för barn, ammande mödrar, konvalescenter och åldersstigna samt för personer, som lida av mag- eller tarmsjukdomar. Förordas av läkare. Köpes i apotek, speci- & drogaffärer.

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56 och 367.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning

Tvättinrättningen

Telefon Sö. 336 30 och 25 82.

Glöm ej vid annonsering i sydöstra Sverige att KALMAR — KALMAR LÄNS TIDNING är ett synnerligen lämpligt annonsorgan med stor spridning bland en köpstark publik.

Barnkläder

för Gossar o. Flickor. OBS! Endast bättre kvalitéer. Extra julrabatt. 25 VÄSTERLANGATAN 25 Nancy Cederberg, Stockholm.

HELLINNEVAROR:

HALSÖMSDUK, damast i rosenmönster. 90×90 cm. 6:—, 100×100 cm. 7.50. 125×125 cm. 12:— pr st.
SERVIETTER till d:o med hälsöm 23×23 cm. 6: 50, 30×30 cm. 11:— pr duss.
KÖKSHANDDUK, extra prima kvalité med röd bärd eller rödrutig, 55×70 cm., pr helduss. 9: 50.
TOILETHANDDUK, 4-skraft, helvit, pr helduss. 11.50.
HELLINNEÅSDUK, 33×33 cm., extra fin kv. med hälsöm, pr duss. 9:—
LAPP- OCH RYSSLINNE, mtr. 6:— Lärfter, Borddukar och Servietter, finaste kvalitéer, Gardinlinne, Thegarnityr m. m. Spec. Linneutstyrlar. Vid hela uppsättningar lämnas rabatt.
GAMLA FINSKA LINNEMAGASINET, Drottning. 16, 1 tr., Sthlm.

LACKFÄRGEN RIVALIN

är elastisk, hållbar höglansig och lättstruken, därför allmänt omtyckt.

Säljes hos alla välsorter. färghandlare

Fabrikant: A.-B. WILH. BECKER STOCKHOLM

PERSSONS STICKMASKINER

Svensk tillverkning. Guldmedalj å alla utställningar. Erkänt bästa maskin för tillverkning av alla sorters stickade artiklar, såsom strandkofter, jumpers, sweaters, underkläder, strumpor m. m.

A.-B. Per Perssons Väv- & Stickmaskin. Fabrik: Kontor & Utställning: Fabriksgränd 3. Drottninggatan 21 B STOCKHOLM. Ensambärsäljare i Finland: A.-B. Th. Neovius, Helsingfors.

Husmödrar!

AUTO-TVÅL.

Medelst denna automatiska anordning inbesparas 50 % å tvålförbrukningen. Det är även hygieniskt. AUTOTVÅLNERLAGET, Birger Jarlsg. 42, Sthlm. Tel. 31190.

Kjolplissering

Maskinmärkning, hälsöm och brodering. Ingeborg Lindeberg, Specialateljé, Mästern Samuelsgatan 32, Stockholm. Order till landsorten omgående.

Sina pengar gav hon bort, och alla livets finesser och grannlåter sade hon adjö till. Nu sitter hon ensam i två rum och kök, hydr ut det ena rummet och har förvandlat det andra till en skräpkammare, till en dockornas obemärkta födelseort. Hon har återgått till urtypen och åter blivit ett litet fattigt ensamt människobarn. Men hon har skaparglädje, och det vilar ett skimmer av poesi över hennes fina huvud.

"Se här", säger hon och lyfter en liten docka högt upp i vädret. "Den här har jag fabricerat till dig, min lilla."

Sirligt och siratligt överränner hon i mina händer en liten docka iförd laxfärgad sidenklänning prydd med spetsar och ett långt pärlhalsband sammanhållet av en rubin. Modellen på figur och klänning är hämtad från 80-talet, från skaparinnans egen blomstringstid i stora världen. Och till skillnad mot alla de små huvudlösa dockkropparna i den stora lådan bär min sköna unga dam ett det lilla finaste huvud på sina raka axlar.

Med dockan i famnen och Erik Gustafs hjärta i minnet lämnar jag med dröjande steg min kära gamla vän. Nästa gång mina steg bära på den kanten, ha kanske redan stilla skuggor bredt sig i kvällen och har kanske hon somnat in i sin ljuvliga blund.

Laura Petri.

LÄSARINNORNAS SPALT

Giv mig ett råd!

Är sedan några år gift med en man som är alkoholist. Under vår förlovningstid märkte jag att han hade smak för sprit och uteliv, men trodde det skulle gå över då han fick eget hem. Jag höll mycket av honom och trodde min uppgift vara att föra honom in på andra vägar. Han var mycket begåvad, hade trevligt utseende, älskvärdt sätt och en god plats med hög lön.

Jag själv ägde ett litet kapital, dels ärvt, dels sparat samt anskaffade hela bosättningen. Efter vårt giftermål märkte jag till min sorg att min man förde samma glada liv som förut, förbrukade nästan hela sin lön på uteliv. För att kunna klara mig måste jag naturligtvis taga av mitt kapital och när detta nalkades sitt slut satte jag upp en liten affär för

Historiska romaner:

Ivan T. Aminoff:

Kampen om Amon

Roman från Tut-Anch-Amons och hans företrädarens tid. 5 kr.

"Kampen om Amon" har värde ej blott som nöjesläsning utan ger även ett stycke kulturhistoria från Tut-anch-Amons tidevarv med dess sällsamma karaktär, en blod och jäsningsperiod inom världens äldsta kulturcentrum.

M. A. Aldanov:

Nionde Thermidor

En roman från skräckväldet. Från ryskan av E. Weer. 6: 50.

"Det är ingen torr historisk skildring av skräckväldet han ger oss. Snarare är det en bildad och upplyst människas reflexioner över dessa händelser innebörd." (E—nn i N. D. A.)

"— Han berättar raskt, men får med sig en mängd detaljer, lika pikanta som roande. — har inte läst en roligare bok på länge." (N. K. P.)

HUGO GEBERS FÖRLAG Stockholm.

Det är synd om alla slösare

och slösare är varje husmor, som fortfarande lever kvar i den gamla fördömden, att margarin inte är fint nog i ett välbärgat hem. — Jo vad det är! Välj bara ett förstklassigt margarin — ett sådant som det smörblandade Melange — och lita på att det består provet även i det allra finaste hushåll.

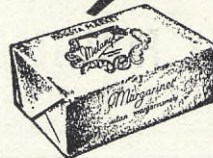
Den husmor, som använder MELANGE i hushållet, gör ingen dygd av nödvändigheten. Det är ingen missriktad sparsamhet, som ligger till grund för hennes handlingsätt. Melange är en tekniskt fulländad produkt med smörets smak, näringsvärde och fetthalt. Det är bara priset och de hygieniskt fullt betryggande former, under vilka det är framställt, som skiljer det från natursmöret.

Margarinet utan Margarinsmak

Melange

A.-B. AGRA MARGARINFABRIK Stockholm

Skandinavisk Konstslöjd-Försäljning

Drottningg. 77, Stockholm

Norr 743

försäljer

Handarbeten såsom Draperier, Gädiner, Dukar m. m. Hemslöjdsvävnader, Nationaldräkter, Träslöjd och konstsmide. OBS! Under Julmässan realiseras färdiga bojkuddar från 25 kronor.

PARFUMERIE L'HELIOTROPE

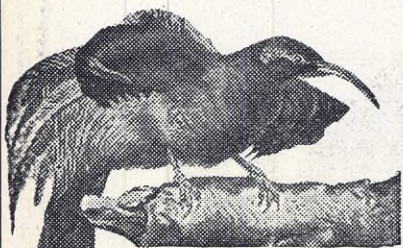
Karlavägen 12, Sthlm (mitt emot Engelbrektskyrkan), Tel. Norr 134 01.

Franska parfymers Fantasielkammars Toiletteartiklar

SKÅNSKA DAGBLADET MALMÖ

med söndagsbilagan "HEMMET"

Svenska landsortens mest spridda dagliga tidning. Effektivaste annonsorgan för stad och land. När dagligen 60,000 sydsvenska hem.

Brehms Djurens liv

det bekanta, oerhört populära zoologiska jätteverket utgives som bekant f. n. i en ny svensk upplaga, utökad och ståtligare utförd än på något annat språk.

I våras utkom femte bandet av verket, varmed den briljanta skildringen av däggdjuren avslutades; dessa fem band ha av läsekretsen och kritiken mottagits med enstämmiga lovord. — I dagarna har utkommit sjätte bandet utgörande

FÖRSTA FÄGELBANDET.

Detta band står på samma höga nivå som de föregående såväl i avseende å skildringarnas populära avfattning i anslutning till de rent vetenskapliga uppgifterna som beträffande illustrationernas mängd och praktfullhet.

Bäst karakteriserar verkets anda av Albert Engström, som skriver: "Varje människa med anspråk på bildning bör ha det på sin bokhylla. Jag åtminstone läser Brehm hellre än noveller."

Nyttillträdande abonnenter erhålla omedelbart de nu utkomna sex banden. Verket kommer i sin helhet att omfatta 15 band. Priset är kr. 35:— per band. Omkring 2 band utkomma årligen. Provhäfte erhålles gratis och subskription kan ske i närmaste bokhandel eller direkt hos förlaget.

A.-B. FAMILJEBOKEN, STOCKHOLM

*Kvinnor i alla läger
böra läsa*

Professor Wieth-Knuadsens bok

FEMINISMEN

En sociologisk studie över kvinnofrågan från forntid till nutid.

Översättning av
Fil. Dr. Sven Rosén.

Kr. 6:—.

Författaren hävdar här med styrka mannens rätt gentemot feminismens överdrifter.

KÄTTERIER I KVINNOFRÅGAN

Av Arnold Sölvén.

Kr. 2:25.

är ett annat skarpt inlägg i ämnet, som riktar sig mot svenska förhållanden.

ALMQVIST & WIKSELLS
FÖRLAG, STOCKHOLM.

貨中 Kinamagasinet

Råsiden 3,50, Dukat, Flygeltäcken, Kuddar, Konstsaker, Mattor m. m.
Regeringsg. 43 1, Stockholm.
Riks 30 86.

Extra billigt!

Ett provparti Näsdukar samt en del Spetsdukar.

DE FÖRENADE SPETSFABRIKERNAS FÖRSÄLJNINGSLOKAL,
Grevturegatan 13 (Hörnbutiken) Sthlm.

BESTÄLLNINGAR

Dam- & Barnkläder

o. KAPPOR emottages Valling, 17 n. b. Sthlm. Tel. Norr 110 09.
Fru MARIA LINDQUIST.

Billiga handdukar!

Obetydligt felaktiga hellinne 2-skaft handdukar, rödbårdiga och rödrutiga (absolut äkta färger) 50 och 55 cm. bredd, oavpassade samt även avpassade i 65, 70 och 75 cm. längd utsäljes till Kr. 6:20 pr kilogram. Hellinne 4-skaft extra god kvalitet, vit, rutig eller rödbårdig, 55 cm. bredd kr. 7:35 pr kilogram Sändes mot postförskott eller efterkrav.
VÄSTGÖTA LINNEVÄVERI, Fritsla 5.

Tag bort värken!

Värkande, styva muskler och reumatism följer ständigt förkylning om ej Sloan's Liniment användes i tid. Stryk ymnigt på leder och muskler — det intränger i huden utan gnidning. Försök det!
Fås på alla Apotek.

**SLOAN'S
LINIMENT**

äterstoden. Jag räknade ut att med den hjälp jag möjligen kunde få av min man, kunde jag försörja mig och våra barn.

För två år sedan sökte min man på överordnades tillrådan vård å alkoholism. Under tiden hade han ingen lön. När han från nämnda anstalt kom hem blev han avskedad. Han har nu i 1½ år varit arbetslös. Fick för några månader sedan ett arbete som till en början inte ger så mycket men som med tiden kan utvecklas till god förtjänst.

Jag är nu så utblottad att jag med knapp nöd kan hålla nöden från dörren — men av min mans inkomster ser jag aldrig något.

Jag har under vårt äktenskap flera gånger hotat med skilsmässa på grund av hans hänsynslöshet mot familjen, men han har alltid tiggat och bett mig avstå, då han utan mig trodde sig skola gå under fullständigt. Han vet att han för mig är en oerhört stor börda, både andligt och kroppsligt, men han håller envist på att vara kvar.

Jag vet nu att jag aldrig, trots hans braskande löften kommer att få något ekonomiskt stöd av honom, ty han saknar plikt- och ansvarskänsla.

Han är sina gamla sjuka föräldrars enda barn, för vilka han även borde vara ett stöd.

Jag har nu trots hans motstånd tänkt uttaga skilsmässa för att innan jag är alldeles nedbruten söka slå mig fram med mina små.

Jag vet att jag gör hans föräldrar stor sorg och det finns stora utsikter att han skall förfalla — men å andra sidan gäller det mig och mina barns existens. Giv ett råd ni kära läsare till

"En av de många".

BREVLÅDA

RED: S BREVLÅDA.

Majt skall ha tack för sina insända skalde försök som berett oss ett visst nöje. Att diktingen inte blir så sprudlande ger Majt själv skäl för i den dikt däri det heter

Och står jag på fjällets högsta kam

(Jo jag tackar, det låter så att den djärva bergbestigaren kapten Pallin kunde bli avundsjuk! Red. ann.)

och skådar i världen ut.
Min blick är matt och min själ är tom —

Där ha vi ägget Majt. Den dystra stämningen torde dock kunna lämpligast lättas genom den metod Majt själv förordar i sin vaggvisa.

Somna lilla vännen min
(hur gammal är han? 24 år.
Red. ann.)

somna vid min kyss!
Borta är nu sorgen din
vyssan, vyssan, vyss.

En ny "Hamlet" har sänt in ett poem av föga betydenhet om man undantar slutstrofen som höjer sig till ett visst patos:

Ach, var och en har sin börda att bära —

Jag har min, och du har din, och båda äro tunga,
Finns det ingen, ingen, som är stark nog

att bära både dig och mig genom livet?

Som är stark nog att hjälpa den stapplande?

Den, som kämpar och lider i livets hårda, bittra, förgörande kamp?

E-r. Tack, en del av poemet använt.

—n. Norrtäljedamerna äro i gott förvar och skola nog komma till användning. Men inte förrän efter jul.

Rosa centifolia

Den mörkerode Roses Duftfullt ständig naturlig getgivet

Originalflaskor i etui kr. 4.50, 2.—
Parfym, Tvålar, Hårvatten, Crème m. m. parfymrad m. Rosa centifolia fås i alla finare parfymaffärer.
Parfymerade kort gratis.

Ensamförsäljare för Skandinavien
Madsen & Wivel, Köpenhamn.

J.F. SCHWARZLOSE-SÖHNE
BERLIN

Den gamla välkända, omtyckta och enda äkta original Eau de Cologne

äter i marknaden.

I parti från
PARFYMERI
H. ENGELBERG
Gen.-agent & nederlag för Sverige
SERGELGATAN 4, STOCKHOLM
Tel. Norr 9313, Norr 9366
Begär offert.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Lilla Vattugatan 14 - STOCKHOLM
Tel. 7576, N. 18336
Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenten. Även skriftliga förfrågningar.

Tussin

Snabbt, effektivt och naturligt slemlösnande medel vid astma, bronkit, slemstockning, hosta, förkylning. — Berömt och välkänt hos sjuka. —
Originalförpackningar å 125 å apotek, drogaffärer eller direkt.

Broschyren om Tussin, 95 ö. tusendet, sändes gratis,
Fru Hedvig Lindholm
Upplandsgat. 68—149, Stockholm.

"Husmoderns Tvållåda"

Under denna benämning exp. vi direkt till hemmen en praktisk, förstklassig tvållsortering: ½ duss. VINETA Skönhetsvål, jämförlig med bästa i handeln förekommade, ½ duss. 1:ma LILJEMJÖLKSTVÅL, ½ duss. stor RENITTVÅL, mycket effektiv, behaglig, allmänt omtyckt reningstvål för köket o. nedsmutsade händer, 1/3 duss. extra fin TVÅTTVÅL (silkestvål), allt fraktfritt mot kr. 7:—, pisk. Om ej till belåtenhet lämnas gärna returrätt. Obs. det billiga priset!

IDUNA-MAGASINET,
— Gefle —

Smärtstillandé

vid huvudvärk, neuralgier, reumatism äro

Apyron-Tabletterna.

Skada ej mage eller hjärta. Till salu å apotek i askar om 20 tabletter till pris Kr. 1:15.

A.-B. SANATOGEN
Stockholm, Kungsgatan 59. A

BRUNKOLS-BRIKETTER

av de före kriget så allmänt populära märkena ILSE, A. K. W. och KAISER finnas numera ständigt i lager. Rekvisitera en provhl. från

"OLAUS OLSSONS"

BALDER

STOCKHOLM
Sveriges äldsta, redan från början av de försäkrade allena ägda livförsäkringsbolag.

Låga premier
Höga premieåterbärningar
och vinster
Grundfast soliditet

Ansv.-sum. 120,000,000 kr.

**En förnimmelse
av ungdom**

och friskhet, av kylig, ljuv vällukt
förlämnar WB Eau de Cologne.

Känner Ni Eder trött, echauf-
ferad och uppriven — WB förmår
återställa jämvikt hos nerverna.
Dess friska doft och livande för-
måga är underbart verksam.

WB
Eau de Cologne

TRETORN
Helsingborgs Halvstövlar

— Elegans och styrka i förening —

Denna verkligt förnäma form av damstövlar rekommenderas
vid alla tillfällen, då sko och fot önskas skyddade. De lämpa
sig lika väl för promenad som för åkning i bil eller vagn.

Helsingborgs
Gummifabriks
Aktieföretag

Den bästa julklappen,

hemmets prydnad,
husmoderns stolthet

äro vackra, gedigna duktyger.
HOLMA dukar och servietter
äro vävda av rent lin och ut-
märka sig för glans, mjukhet,
vackra mönster, jämn vävnad
och utomordentlig hållbarhet.

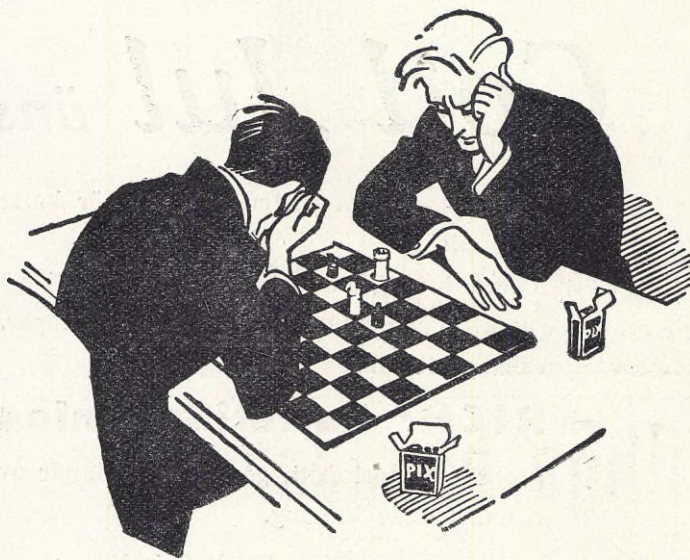
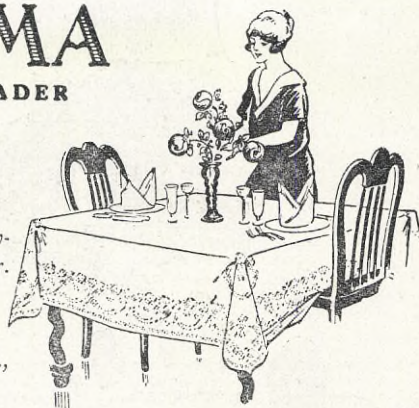
"Riddaren i grönt fält"
är det kvalitetsmärke,
som kännetecknar äkta
HOLMA linne.

Vill Ni försäkra Eder om ett linneförråd, som
kan gå i arv från mor till dotter, välj då

HOLMA
LINNEVÄVNADER

Säljas i alla välsorterade väv-
nads- och manufakturaffärer.

Holma-Helsinglands
Linspinneri- & Väfveri A.-B.,
Madängsholm.

Spelas det

tennis eller fotboll eller hockey eller schack
eller piff eller vira eller tolva eller knack;
för att lugna sina nerver
för att vinna ett "grand prix"
bör man underlätta detta
med att suga på en

J.C.G.

VIKING
HÖGGLANS-SKOKRAM

GER
STYRKA
GLANS OCH SMIDIGHET
ÅT
LÅDRET

Myndigheten N 31

Receptet för dagen

Makaronipudding med kött

(för 6 pers.)

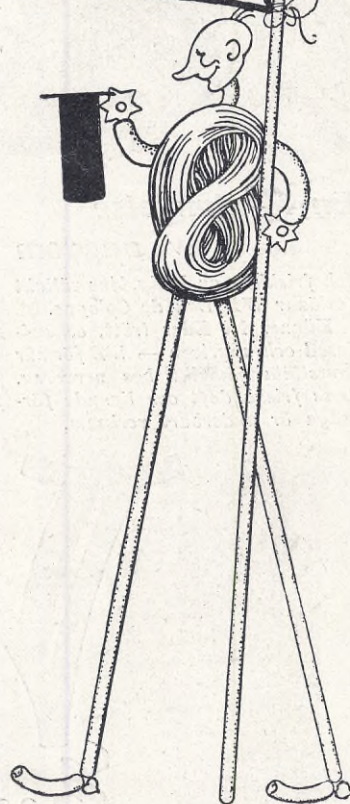
200 gr. svenska makaroner, 1½ lit. vatten, ½ msk. salt (8 gr.), 2½ dcl. mjölk, 4 hg. rester av stekt eller kokt kött, 1 lök (kan uteslutas), 1 knippa persilja (kan uteslutas), 2 dcl. köttspad eller efterbuljong.

Till formen: 1½ msk. smör (30 gr.), 2 msk. stöta skorpor, 2 msk. riven ost.

Beredning: Makaronerna sköljas och förvällas i kokande saltat vatten en stund, men böra ej vara riktigt mjuka, då de hållas upp i durkslag för att få avrinna. Mjölken kokas upp, makaronerna iläggas och få sakta koka i 15 min., eller tills de äro alldeles utsvälda. Köttet skäres i små, fina tärningar, löken skalas och hackas och persiljan sköljes, vrides i en duk och hackas fint.

En eldfast form smörjes med hälften av smöret och beströs med stöta skorpor. Däri lägges ett lager av makaroner på botten. Därefter lägges köttet, som beströs med den finhackade löken och persiljan och begjutes med några skedar köttspad eller buljong. Så ett lager makaroner igen o. s. v. tills formen är full. Över det översta makaronilaget lägges återstoden av smöret i flockar och stöta skorpor och riven ost ströses över.

Gräddas i ordinär ugnsvärme ½ timme och serveras med smält smör.

PROSSDORF

God Jul önskar Rich's!

— — — Men till en god jul hör kaffe med Rich's.

Alla husmödrar, som icke känna Rich's smakförbättrande, hälsosamma egenskaper, erhålla ett paket

RICH'S kaffetillsättning

gratis och portofritt, genom insändande av nedanstående kupong.

AKTIEBOLAGET ALFRED BENZON & Co
MALMÖ

Klipp ur kupongen. Skrivs endast namn och adress, postbefordras densamma i öppet kuvert för 5 öre.

Sänd gratis och portofritt enligt annons i Idun ett paket

RICH'S kaffetillsättning

Namn

Adress

Skriv tydligt.

Kupong n:r 31.

Giltig t. o. m. 15/1 1925.

R. 60

Iduns Julnummer medföljer denna vecka som B-n:r gratis till alla prenumeranter.